

Katolički list

ZVONIK

GOD: XI BR. 6 (116) Subotica, lipanj (juni) 2004. 60,00 din

U SREDIŠTU

Kardinal Bozanić s generalnim tajnicima Biskupskih konferencija Europe posjetio patrijarha Pavla

Tijelovo u Subotici

Nastup djece iz Subotice u Blatu na Korčuli

MONSTRANCA I SRCE

Dva značajna simbola kršćanstva obilježavaju ove godine mjesec lipanj. To su "monstranca" i "srce". Ovih dana, proslavljujući svetkovinu Tijelova, stotine milijuna katolika diljem svijeta bili su zaledani u "monstrance" (pokaznice) pred kojima su se klanjali Isusu prisutnom pod prilikama Kruha. Slijedeći monstrance u tijelovskim procesijama slavili smo "Kruh živi". Hodeći za Kristom svjedočili smo da slijedimo njegov put - put ljubavi. Podsetili smo se također da "prolazi obliče ovoga svijeta" te da smo na putu prema vječnosti. Kroz bijelu hostiju gledali smo Isusovo probodeno srce - "znak otajstva Crkve".

Isusova ljubav prema nama bila je neizmjerna. Upravo u Euharistiji se ljubav očituje. "Što je Isus više mogao učiniti za nas? Uistinu, u Euharistiji nam pokazuje ljubav koja ide do kraja (usp. Iv 13,1)", ističe papa Ivan Pavao II. O toj i takvoj ljubavi govori nam "Srce Isusovo", koje na poseban način častimo ovoga mjeseca. Očito svjestan Euharistije kao "neprocjenjivog dara" Kristove ljubavi prema nama, Papa je na svetkovinu Tijelova proglašio godinu Euharistije koja će trajati od listopada ove godine do listopada 2005. godine. Godina Euharistije započet će Svjetskim euharistijskim kongresom koji će se održati u Meksiku u listopadu ove godine a završit će Sinodom biskupa koja će se u listopadu 2005. godine održati u Rimu pod gesmom "Euharistija - vrhunac i izvor života i poslanja Crkve". Ovom odlukom Papa ostvaruje ono što je zacrtao na svršetku godine Velikog jubileja kada je pozvao vjernike da ponovno krenu od Krista, jer će se jedino tako uspijevati vježbati u svojim molitvama i zauzeti se oko postizanja visoke razine kršćanskog života. Papa koji jako dobro prati što se sve događa u Crkvi i u svijetu, osjeća da nema boljšta i napretka bez istinski življenog kršćanstva u svakidašnjici. Takav život je "neophodni uvjet za djelotvorni razvoj nove evangelizacije".

Nema kršćanstva bez Euharistije. Kršćanin koji je suočen s tolikim zamakama i privlačnostima materijalističko-uživalačkog mentaliteta suvremenog čovječanstva, ima šanse opstati na Isusovom putu ljubavi samo s nagom česte svete pričesti. Bez blagovanja "Kruha živoga", kršćanin ne može živjeti kršćanski a još manje svje-

dočiti za Krista i ostvariti svoje kršćansko poslanje u svijetu. U tom smislu Papa ističe da bez Euharistije nema uspješnog navještaja Evangelijsa.

Mi kršćani s početka trećega tisućljeća moramo kršćanstvo učiniti privlačnim. Isus upravo po nama želi podmladiti Crkvu. To će biti moguće samo ako se svi katolici budu što češće pričeščivali, jer samo tako će moći zanosno i oduševljeno živjeti evangelije, što je također uvjet uspješne evangelizacije. Mogli bismo reći da ćemo to uspjeti samo ako mi sami budemo u svijetu "monstranca" i "srca". Mi kršćani doista moramo živjeti tako da ljudi mogu na našem licu prepoznati sjaj Kristova lica i u susretu s nama iskusiti ljubav i toplinu njegova srca. Dobro bi bilo sjetiti se toga svaki puta kad se pričestimo. Kršćanin nakon pričesti ne smije ostati isti. On mora biti bolji, radosniji, zanosniji, mirniji i sretniji... Ako to nije, pitanje je da li se na pravi način pričestio i je li shvatio smisao pričesti. Svatko voli čuti pohvalu: "Ti si tako dobar. Srce si...". Kršćani uvijek moraju biti takvi, jer inače nitko neće poželjeti biti kao oni. Neće biti novih članova Crkve. Upravo to je želio Isus kad je rekao u svom govoru na gori: ""Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad što leži na gori. Niti se užiže svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svjećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svjetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima." (Mt 5,14-16).

Divili smo se ovoga Tijelova prekrasnim i skupocjenim monstrancama. Dostojno je i pravedno da Krist u hostiji bude tako poštovan i štovan. No, moramo biti svjesni da smo i svi mi u Božjim očima izabrani i dragocjeni. Mogao bi svaki kršćanin na sebe primjeniti riječi koje je Gospodin uputio Ananiji kad ga je poslao k Pavlu: "Podi jer on mi je oruđe izabran da ponese ime moje pred narode i kraljeve i sinove Izraelove" (Dj 9,15). Mi smo danas to Isusovo "oruđe izabran" da "nosimo Isusa" svima. Isus želi danas našim srcem ljubiti sve ljudi. Budimo dakle "monstrance" i "srce". Svjeđočimo za Isusa, "pokazujmo" ga svima i ljubimo sve ljudi njegovim srcem pa ćemo sigurno uživati slatke plodove pravog kršćanskog života kao i bogate plodove nove evangelizacije.

Da vam ovaj broj "Zvonika" u tome bar malo pomogne, od srca vam želi

vaš urednik

Piše: Marko Forgić

PELIKANE NJEŽNI ...

Ova godina je posvećena obitelji. U našim razmatranjima naglasak je na članovima obitelji. Kao kruna svih obitelji stoji trostveni Bog: Otac, Sin i Duh Sveti. U svakom razmatranju je cilj doći od Sina ka Ocu po Duhu Svetomu. Tako ćemo pokušati i ovaj put.

Vjerojatno ste čuli za pelikana? Nije osobito lijep. Spada među velike ptice. Resi ga, kako predaja kaže, vrlo lijepa osobina. Nježan je i spreman za svoje ptice život dati na neobičan način. U slučaju gladi ili je ranjen pa ne može doći do hrane, kljunom probode svoje grudi i krvlju hrani svoje mlade ne bi li oni još koji dan poživjeli. Sjedim za stolom i gledam u sliku pred sobom. Dojmljiv prizor. Za pamćenje. Pelikan u gnijezdu sa svojom djecom. Kljunom je rasparao svoje grudi. Krv teče a on, raširenih krila, kao da moli Boga da sačuva njegove mlade kad mu se život ugasi. Mladi piju životni sok svoga roditelja, čupaju mu meso i nisu svjesni tajne ljubavi koja se upravo pred njima odvija. On umire... da bi oni živjeli... Daje im sebe i poput labuda klikče u zagrljaju smrti da bi oni, srce njegovo, proljeće njegova života, ostali i stasali. Drage li i nesobične ptice. Da li je priča o pelikanu istinita ili ne, ostaje za razmišljanje.

U životu se sa svima nama događa kao iz priče o pelikanu. Samo ovo je prava istina. Koliko je očeva žrtvalo svoj život spašavajući život djeteta. Majka devet mjeseci krvlju svojom hrani djetešće pod srcem. Kad se rodi, hrani ga svojim mlijekom koje se iz njezine krvi stvara. Mnoge majke su umrle donoseći na svijet maloga čovjeka. Da su ga ubile, živjele bi. One su radije izabrale život svojega čeda. Roditelji su za djecu spremni do posljednjeg djelića ljubav svoju dati. Srce darivati. U smrt poći. I za one koji im nanose teške rane na srcu. A djeca, često, poput malih pelikana, nisu niti svjesna tajne ljubavi roditelja. Razmišljamo li nekad o tome?

Prošlog tjedna smo proslavili blagdan presvetog Tijela i Krvi Isusove ili Tijelovo, Brašančevu. Ovog tjedna ćemo proslaviti blagdan Srca Isusova. Zar nisu to blagdani koji govore o brižnom Ocu koji srce Sina svoga ispunja Duhom ljubavi prema nama. A Sin, snagom Duha, pod budnim okom Oca, ostavlja nama svoje Tijelo za hranu i Krv za piće. Neka se hrane njegovi mali pelikani na putu života. To se događa na Posljednjoj večeri (Mt 26,26-28; Mk 14,22-25; Lk 22,17-20; 1 Kor 11,23-26). Na križu se ovo potvrđuje (Iv 19,34). Krist nam daje jelo istinsko i piće istinsko za život vječni. Tko jede tijelo i piće krv Isusovu, u njemu ostaje... (Iv 6,52-58). Ljubav Očeva je neizmjerna prema svim ljudima. Ako ga često grijesima i napušta, on ostaje uz nas ne bi li nas naveo na obraćenje. Isus, naš veliki brat, bijeli "Pelikan", nudi nam hranu života. Sebe. Besplatno. Pere nas krvlju svojom, čisti i polira. Duh nam daje jakost da takvi uvijek ostanemo. U Oca, Sina i Duha ima mnogo više ljubavi nego u nas grešnosti. U životu često nismo ni svjesni ovoga, poput malih pelikana.

Potrudimo se živjeti plemenito i čisto, dostoјno sebedarne ljubavi našeg nebeskog Roditelja. Budimo mu zahvalni!

Zapjevajmo ljubavi naših roditelja, osobito ljubavi Oca Nebeskog prema svima nama, pjesmu Sinu i našem velikom bratu:

"Pelikane nježni, Spasitelju moj, blatna me u krvi peri presvetoj;

I kap njena može svijet da spasi cijel, da bez lilage bude, posve čist i bijel."

KARDINAL JOSIP BOZANIĆ U BEOGRADU

Dva susreta s patrijarhom PAVLOM

Potpredsjednik Vijeća europskih biskupske konferencije predsjednik HBK zagrebački nadbiskup kardinal **Josip Bozanić** doputovao je 11. lipnja u Beograd, gdje je predsjedao sastanku generalnih tajnika Vijeća europskih biskupske konferencija. Po dolasku u Beograd kardinal Bozanić susreo se s patrijarhom Srpske pravoslavne Crkve gosp. **Pavlom** u zgradici Patrijaršije. U pratinji kardinala Bozanića bili su beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar**, predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog zagrebački pomoći biskup **Vlado Košić**, kardinalov tajnik **Vjekoslav Meštrić**, tajnik beogradskog nadbiskupa **Franc Senk** i kardinalov glasnogovornik **Zvonimir Ancić**. Uz patrijarha Pavla u izaslanstvu SPC bili su članovi Svetog Sinoda SPC episkop šumadijski gosp. **Jovan Mladenović** i episkop zahumsko - hercegovački gosp. **Grigorije Durić**, glavni tajnik Svetog Sinoda prota **Savo Jović**, đakon **Nebojša Topolić** i predstojnik informativne službe SPC gosp. **Dušan Stokanović**.

Sugovornici su se složili da su svi kršćani u ovo vrijeme globalizacije pozvani da kroz suradnju brane temeljne ljudske i kršćanske vrijednosti i da se cilj poslanja Crkve u svijetu i danas, kao i u prethodnim vremenima, može izraziti Kristovim riječima: "Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima."

Beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar istaknuo je kako BK SiCG okuplja vjernike različitih kultura i obreda i ujedno se nalazi na području na kojem je ekumenizam važan segment pastoralnog djelovanja. Ekumenizam je zadatak na kojem moramo neprestano raditi i biti strpljivi, jer će se rezultati vidjeti kad Bog to želi, a ne kad mi to hoćemo, rekao je kardinal Bozanić, a prenijela IKA.

U subotu 12. lipnja kardinal Bozanić ponovno se susreo s patrijarhom Srpske pravoslavne crkve Pavlom. Na susretu u Patrijaršijskome dvoru u Beogradu bili su nazočni episkopi SPC-a, beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar i tajnici Vijeća europskih biskupske konferencije, koji od 10. do 13. lipnja u Beogradu održavaju svoj 32. godišnji susret.

Patrijarh Pavle je istaknuo neophodnost suradnje Pravoslavne i Rimokatoličke crkve u svjedočenju Kristovog evanđelja u suvremenom svijetu, što nužno podrazumijeva spremnost na žrtvu. U tom se smislu Patrijarh pozvao na Isusov naputak naznačujući da osobito danas kršćani trebaju biti "mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi!". Pri tome moramo biti svjesni odgovornosti koju nosimo i svjesni da ćemo svi izići pred lice Božje, zaključio je patrijarh Pavle.

Zajednička osnova od koje polazimo je naša vjera u Krista koja nas obvezuje na suradnju radi boljeg utemeljenja kršćanskih vrijednosti na europskom kontinentu, rekao je kardinal Bozanić pozdravljajući Patrijarha i predstavnike SPC-a. On je u nastavku govora upoznao Njegovu Svetost s tematikom ove godišnjeg susreta generalnih tajnika Biskupske konferencije Europe (Kršćanstvo i Crkve u Europi danas).

U neposrednom razgovoru koji je potom uslijedio razmatrala se tema poslanja Crkve u današnjem svijetu. Patrijarh se zauzeo za vjerodostojnost riječi i djela u kršćanskome životu. Istaknuta je dobra suradnja SPC-a i BK SiCG, koja se očituje u

djelovanju stalne Komisije za dijalog, a još više kroz zajedničko rješavanje problema koji se nameću, kao što je to bilo prilikom vraćanja vjerouauka u javne škole u Srbiji, kad je zajedničkim svjedočenjem Pravoslavne i Katoličke crkve opovrgnut stav ateističkih krugova da su Crkve čimbenik diobe u društvu; zatim u pitanjima radiodifuzije i suradnje u sredstvima društvene komunikacije, gdje se isto tako nastupa zajednički. Sve to činimo u službi stvarnog duhovnog ujedinjenja Europe, ne samo političkog i ekonomskog, a prije svega u znaku služenja Kristovom evanđelju. Predstavnici SPC-a predstavili su svojim gostima stradanje Crkve na Kosovu i Metohiji, a Patrijarh je svima dao prigodnu knjigu s tim podacima.

Susret kardinala Bozanića s Vijećem BK SiCG za ekumenizam i međureligijski dijalog

U okviru svog dvodnevnog boravka u Beogradu kardinal **Josip Bozanić** se u petak, 11. lipnja, poslije susreta s patrijarhom Pavlom, susreo se s Vijećem BK SiCG za ekumenizam i međureligijski dijalog u rezidenciji Družbe Isusove u Beogradu. U kardinalovoj pratinji bio je i predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog zagrebački pomoći biskup **Vlado Košić**. Na početku susreta pozdrave gostu iz Zagreba uputio je beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar** koji je istaknuo kako BK SiCG okuplja vjernike različitih kultura i obreda i ujedno se nalazi na području na kojem je ekumenizam važan segment pastoralnog djelovanja. Kao posebno postignuće u ekumenskim nastojanjima spomenuo je prošlogodišnji prvi i povijesni susret članova Biskupske konferencije SiCG i Svetog Sinoda SPC. Članovi Komisije upoznali su kardinala s konkretnim koracima koji se poduzimaju na području ekumenizma istaknuvši napose tri razine: molitveno duhovne susrete, objavljanje različitih publikacija koje potiču dijalog i susrete na različitim crkvenim razinama. Kardinal Bozanić iskazao je podršku i priznanje za sva ekumenska nastojanja koja domaća Crkva poduzima na tome prostoru, istaknuvši kako je ekumenizam ispit savjesti za Crkvu i njezin veliki zadatak. Istaknuo je kako je angažman pape Ivana Pavla II. na polju ekumenizma veliki znak i izazov za cijelu Crkvu. "Ekumenizam je zadatak na kojem moramo neprestano raditi i biti strpljivi, jer će se rezultati vidjeti kad Bog to želi, a ne kad mi to hoćemo!", rekao je kardinal Bozanić.

Susret sa svećenicima Beogradske nadbiskupije

Kardinal Bozanić susreo se potom sa svećenicima Beogradske nadbiskupije u dvorani Bartol Kašić te im predstavio dokument *Crkva u Europi* u čijoj je izradi i sam sudjelovao kao član Posinodalnog vijeća za Europu. Susret je završio euharistijom u župnoj crkvi Sv. Petra koju je predvodio kardinal Bozanić zajedno s beogradskim nadbiskupom Stanislavom Hočevarom, apostolskim egzarhom za grkokatolike u SiCG **Durom Džudžarom**, zagrebačkim pomoći biskupom Vladom Košićem i nazočnim svećenicima.

Susret kardinala Bozanića s Hrvatskim nacionalnim vijećem

U sklopu svojeg posjeta Beogradu, gdje sudjeluje na 32. godišnjem susretu generalnih tajnika Vijeća europskih biskupskih konferencijskih predsjednika, predsjednik HBK zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić susreo se u subotu 12. lipnja poslijepodne s predstavnicima Hrvatskoga nacionalnog vijeća i Hrvatskog akademskog društva. Iz Hrvatskoga nacionalnog vijeća na susretu su bili nazočni predsjednik **mr. Josip Ivanović**, dva dopredsjednika **preč. Josip Pekanović** (Sombor) i **Mato Groznica** te predsjednik Izvršnog odbora **Lazo Vojnić Hajduk** i član zadužen za odnose s Crkvom **preč. mr. Andrija Kopilović**. Izaslanstvo Hrvatskog akademskog društva predvodio je predsjednik **Dujo Runje**, a nazočan je bio i član upravnog odbora o. **Mato Anić**. Hrvatsko nacionalno vijeće (HNV) je krovna organizacija hrvatske zajednice u Srbiji i Crnoj Gori koja je po Zakonu o pravima manjina zakonito predstavničko i posredničko tijelo na području uporabe jezika, kulture, školstva i medija. U ime nazočnih predstavnika kardinala je pozdravio i zahvalio mu što je omogućio taj susret preč. Kopilović. Potom su svi nazočni dali jedan mozaički prikaz stanja hrvatske zajednice u SiCG. Nakon što je dobio uvid u situaciju, kardinal Bozanić izrazio je veliko razumijevanje i dao potporu nastojanjima da se na

Kardinal Bozanić s predstvincima HNV-a i HAD-a

kvalitetni način očuva hrvatski identitet na tom području. Posebno je istaknuo da je hrvatska zajednica najorganiziranjija oko Subotice i u Bačkoj te da stoga nosi posebnu odgovornost za Hrvate na tom prostoru. Dodao je da treba više iskoristiti potencijale u Srijemu, a da je situacija u Beogradu specifična te da treba ustrajno, otvoreno i strpljivo služiti toj maloj zajednici. U razgovoru su dotaknuta i brojna konkretna pitanja te su sudionici susreta zamolili kardinala da kao prvi čovjek Crkve u Hrvata i dalje bude zagovornik i tumač potreba hrvatskih vjernika koji žive na tom prostoru.

Na koncertu zbora "Bel canto"

Navečer istoga dana kardinal Bozanić bio je na koncertu zbora Bel canto koji je održan u beogradskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije, koji je priređen za sve sudionike godišnjeg susreta generalnih tajnika biskupskih konferencijskih predsjednika. Zbor je izveo nekoliko suvremenih obrađa dijelova pravoslavne liturgije.

Na proštenju u crkvi Sv. Antuna

Predsjednik HBK zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je na Antunovo 13. lipnja svečano misno slavlje u crkvi Sv. Antuna u Beogradu zajedno s beogradskim nadbiskupom Stanislavom Hočevarom, generalnim tajnicima biskupskih konferencijskih predsjednika Europe koji su sudjelovali na svome 32. godišnjem susretu te zamjenikom provincijala franjevačke provincije Bosne Srebrenе **fra Petrom Matanovićem**. Podsjećajući da je prije 773 godine na današnji dan umro sv. Antun te da je vijest o njegovoj smrti pronijeta riječima "Umro je svetac", kardinal je zapitao što znači "biti svet" za suvremenog čovjeka i koje asocijacije budi u njemu te što to znači u našem vremenu u kojem se sve češće može čuti tvrdnja "Danas ništa nije sveto". Stavljući na razmišljanje pitanja je li svetost samo stvar prošlosti, nekih prošlih kršćanskih vremena kad se lako živjelo po kršćanskim načelima; kad je bilo jasno što se smije, a što ne smije činiti; kad su brak, obitelj, život, Bog, doista bile svetinje i ima li danas uopće mjesta govoru o svetosti, kardinal je pojasnio da je odgovor na ta pitanja uvijek suvremen, i svakom vremenu primjerен, da je svetost i danas moguća i dostižna. "Svako vrijeme nosi svoje breme i u svakom je bilo teško biti čovjek Božji otkad je svijeta i vijeka. Za svetost, dobrotu i blizinu s Bogom u svakom se vremenu valjalo izboriti smjerno koračajući sa svojim svakodnevnim životnim križevima i uz oslanjanje na milost Božju", zaključio je kardinal.

Govoreći o onome važnome u kršćanskom životu što daje vrlo jednostavne i učinkovite upute kako postati svet ili bolje kako biti savršen kao Otac naš nebeski, na što Isus potiče, kardinal je zapitao što zapravo čini naš nebeski Otac te odgovorio kako evanđelist Matej zapisuje Isusove riječi: "On daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima". "Kolike zle ljude, koje smo mi takvima proglašili, nikad ne bi obasjala niti zraka sunca da se nas pita? Kolikim nepravednicima, koji su nam se zamjerili u životu, ni kap kiše ne bismo pripustili?", upitao je kardinal, pojasnivši da Isus poručuje da budemo savršeni kao Otac naš nebeski koji nikome bez obzira na pravednost ili nepravednost, dobrotu ili zloču, nacionalnost i vjeru, političko usmjerjenje i naobrazbu, ne uskraćuje ni sunce ni kišu. "Evo nam pouke, braćo i sestre, kako biti i postati svetima i kojim mjerama mjeriti. Jedina mjera savršenosti, koju vrlo lako možemo izraziti riječju svetost, jest jedino Otac naš nebeski", zaključio je. Kardinal Bozanić istaknuo je da istinska svetost ne poznaje granice, razlike među ljudima, ne poznaje prepreke, uvijek i svagdje je usmjerena prema svima. "Gdje ljudi teže svetosti raste zajedništvo, ljudi su otvoreniji dobru, uzajamnom pomaštanju, snošljivosti. Njezino bitno svojstvo je povezivanje ljudi. Sveti ljudi nikoga i nikada, niti zbog ikojeg razloga ne isključuju iz svoje blizine, iz svojega zajedništva", poručio je kardinal. Na misi su bili nazočni i veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu **Tonči Staničić** te ministar vjera u Vladi Republike Srbije **Milan Radulović**. Pozdravne riječi po završetku mise uputio je ministar Radulović i istaknuo da je Srbija otvorena prema kršćanskoj duhovnosti i želi razumjeti što sve Crkve mogu dati građanima te zemlje. Istaknuo je dobru suradnju Srpske pravoslavne Crkve i Katoličke crkve u Srbiji, rekavši da ta suradnja može biti uzor svim drugim vjerskim zajednicama. Tom misom završio je 32. godišnji susret generalnih tajnika biskupskih konferencijskih predsjednika Europe koji su u protekla tri dana u Beogradu promišljali o temi Kršćanstvo i Crkve u Evropi danas. /IKA/

/Sve fotografije iz Beograda: Zvonimir Aćić/

Neposredni povod za razgovor s o. Matom obilježavanje je stote obljetnice postojanja somborskog Karmela. Ovo je prigoda da uz program proslave upoznamo i ovu zajednicu u

prošlosti, njen današnji izgled i da svoj pogled vinemo u budućnost.

Oče Mato, predstavite čitateljima "Zvonika" svoju zajednicu koja ima stogodišnju povijest. Kakve službe imate u samostanu?

□ Naša karmeličanska zajednica u Somboru, donedavno s brojnim redovnicima, sada ima pet redovnika: Dva su svećenika: o. **Bernardin Viszmeg** i o. **Mato Miloš**, te tri časna brata nesvećenika: br. **Andrija Varga**, br. **Mirko Poša** i br. **Stipo Doboš**. U Zagrebu studiraju dvojica bogoslova: br. **Endre Nagy**, rodom iz Skorenovca u Banatu, i br. **Zlatko Pletikosić**, rodom iz Sombora. Imamo također dvojicu časne braće nesvećenika koji su na dužnosti u zagrebačkom samostanu: br. **Nikola Kuruc**, rodom iz Sonte, i br. **Josip Alaga**, rodom iz Sombora. Oni su redovnici sa svećanim zavjetima. Dvojica mladića povremeno dolaze u naš samostan, upoznavaju se s našim načinom života i karizmom Reda. Oni žele biti redovnici svećenici. Službu priora samostana vrši o. **Bernardin Viszmeg** rodom iz Đurića u Mađarskoj. Njegova služba traje tri godine. Mene je naš Provincijalni savjet sa sjedištem u Zagrebu izabrao za predsjedatelja "Povjerenstva" za proslavu stoljetnice Karmela u Somboru. Povjerenstvo čine još trojica otaca: o. **Jure Zečević**, o. **Dario Tokić** i o. **Bernardin**, naš prior. Svi smo u dogovoru, ali praktično sva organizacija jubileja ide preko mene.

Već sto godina karmeličani su prisutni u Somboru. Možete li nam ukratko predstaviti karmelsku duhovnost i pastoralno djelovanje svoje zajednice tijekom stotinu godina.

□ Karmeličanska duhovnost je izrazito ilijansko-marijanska i terezijansko-ivanovska. To znači da mi na lozinki Ilike proroka, koji je na Gori Karmelu revnovao za čistoću vjere i štovanja Boga u Izraelu, i koji je neprestano boravio pred licem Božjim, temeljimo naš molitveno kontemplativni i aktivni život: "Revnovao sam za Gospodina nad Vojskama". U Mariji Majci Božjoj također gledamo uzor kako se nasljeđuje Krist, kako se motri Kristovo Lice, slušamo i vršimo što nam ona govori: "Učinite sve što vam kaže moj Sin". To se jasno vidi iz Grba Reda, gdje se ističe Ilijina ruka s ognjenim mačem i njegovom lozinkom, te Marijina kruna s 12 zvijezda. U središtu je brdo s križem i tri zvjezdice koje označavaju tri bogoslovne kreposti: vjeru, nadu i ljubav na kojima temeljimo svoj duhovni život i rast. Sv. Terezija Avilska i sv. Ivan od Križa, dva španjolska mistika, u 16. su stoljeću obnovili Red vrativši mu onu izvornu čisto kontemplativnu karizmu: za redovnice karmeličanke u strogoj klauzuri, a za nas redovnike kontemplativno-aktivnu karizmu u Crkvi. Ta se obnova pokazala učinkovitom i Crkvu je

BAŠTINA ZA BUDUĆNOST KARMEL U SOMBORU

1904. - 2004.

obogatila svećima poput sv. **Male Terezije**, sv. **Edit Stein**, bl. **Elizabete od Presvetog Trojstva** i mnogim drugim svećima i sveticama novijega doba. Naš pastoralni rad tijekom ovih sto godina slijedio je upravo gore navedenu karizmu. To čini i danas. Naša crkva je duhovno lječilište u sakramentu Pomirenja, jer se kroz cijeli dan pruža mogućnost sv. isповijedi, te "logoterapije" kroz duhovne razgovore. Vršimo duhovnu skrb za bolesnike u gradu i salašima. Obavljamo duhovne vježbe, duhovne obnove za redovnike, redovnice, svećenike i laike.

Karmeličani su prisutni u životu hrvatskog, mađarskog i njemačkog naroda. Da li je Karmel u Somboru djelovao i ekumenski?

□ Već od samih početaka našeg boravka i djelovanja u Somboru, još prije II. vatikanskog koncila, ovaj samostan je razvijao ekumenski duh s pravoslavnim braćom i reformiranim Crkvama u Somboru. Od vremena Sl. B. o. **Gerarda**, u naš je samostan često dolazio somborski pravoslavni arhimadrit, gosp. **Ilkić**, koji je sa subraćom u koru molio časoslov na latinskom jeziku. Kasnije su pravoslavni prote, gosp. **Simić**, gosp. **Naumov**, gosp. **Vojo** održavali ekumenski duh s nama i mi s njima. Nije to bio samo prigodno-slavljenički susret. To je bio ekumenizam na djelu. Takav ekumenizam razvijamo i danas.

Već ste spomenuli da su karmeličani tijekom svoje stogodišnje prisutnosti rado obilazili bolesnike po salašima, uvijek je bilo vrsnih propovjednika. U crkvi se njeguju marijanske pobožnosti i pobožnost Križnoga puta. Da li se ova praksa nastavlja i danas i kakav je odaziv vjernika?

□ Da, ta praksa se nastavlja i danas. Osim dijeljenja sakramenta sv. Isповijedi svima koji to žele, bolesnicima u gradu i na salašima, razvijamo intenzivnu Marijansku pobožnost i pobožnost Križnog puta s misom i korizmenim tematskim propovijedima. Odaziv vjernika je zadovoljavajući, premda se smanjio broj katolika u gradu. Radosni smo što na tim pobožnostima sudjeluje dosta djece i mladeži.

Svoj doprinos u kulturi redovnici su dali u glazbi i likovnom stvaralaštvu. Koje biste likove somborskog Karmela izdvojili kao najznačajnije?

□ Tijekom stogodišnjeg života u Somboru, karmeličani su poput pčela skupljali "slatki med kontemplacije", iz kojega su se rađali različiti oblici kulture. Karmeličani su u Somboru od 1904. do 1925. imali svoje filozofsko-teološko Učilište za mlade redovnike. Nakon toga su otvorili Malo dječačko sjemenište za mladiće koji su željeli postati karmeličani. U samostanu se razvijala glazbena, slikarska, stolarska, krojačka, obućarska i izdavačka djelatnost. Naši vrsni orguljaši, o. **Ambrozije Bašić**, rodом Somborac, o. **Albert Galović**, gradićanski Hrvat, navili su za našu crkvu divne pneumatske orgulje s tri manuala i 43 registra. Orgulje su francusko-njemačke boje tona. Iako

Otač Mato i Bela
Duranci, povjesničar
umjetnosti, u razgleda-
nju samostanskih slika

vape za temeljitim obnovom, one su u potpunoj uporabi za liturgiju i koncerte. **O. Vilko Dorotić**, Somborac, također orguljaš i zborovođa, nastavio je razvijati glazbeni život u crkvi, te je bio imenovan za skrbnika svih župnih orgulja na području Subotičke biskupije. Danas orguljašku službu u crkvi vrši **dr. Duro Tabori**. Samostanske zidove rese umjetničke slike našeg br. **Andželka Pašalića**, Somborca. Ispovijedaonice i crkveno samostanski inventar izradio je **br. Šandor Zavadsky** i **br. Lovro Nogradi**, misionar u Bagdadu (Irak).

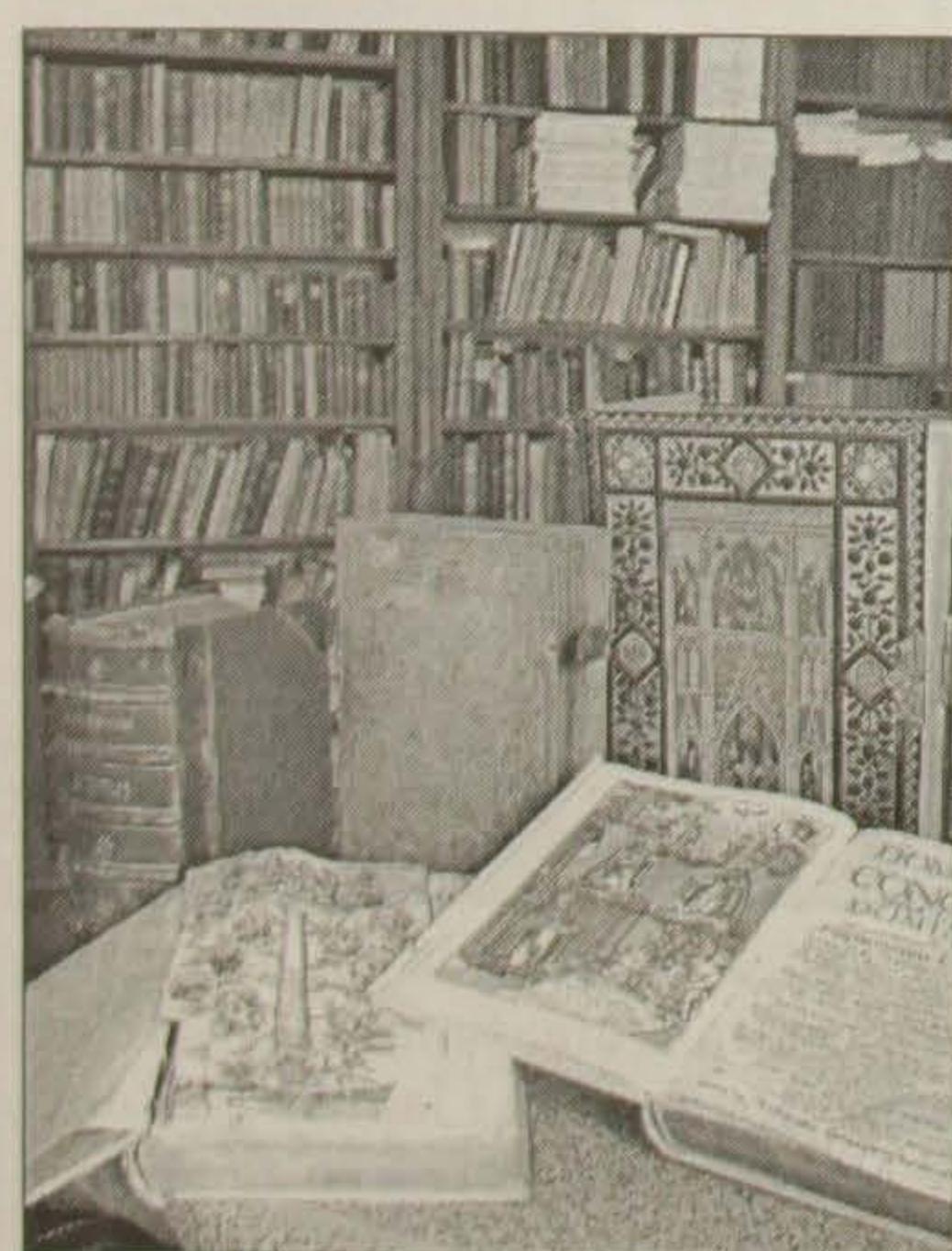
Postupak za proglašenje blaženim SB o. Gerarda Stantića vodi se u Rimu. Na koji način vaša zajednica predstavlja vjerskoj javnosti ovog sina ravnice?

□ Od samog početka biskupijskog Postupka za proglašenje blaženim Sl. B. o. Gerarda, karmeličani su širili i danas šire promicanje štovanja Sl. Božjega. Svakog 24. dana u mjesecu slavi se Dan o. Gerarda sv. misom, propovijedi iz njegove duhovne baštine, te molitvom na grobu o. Gerarda. Na tim misama sudjeluje dosta lijepi broj vjernika. Primjećujemo kod jutarnjih misa da mladi, koji polaze u školu, navraćaju u našu crkvu i mole na grobu o. Gerarda. To je znak da uslišava njihove molitve. Zahvaljujemo ZVONIKU što je otvorio stalnu rubriku preko koje se upoznaje Sl. Božji i promiče njegovo štovanje u puku. Tiskamo sličice s kratkim životopisom i molitvom na hrvatskom, mađarskom, njemačkom i slovačkom jeziku. Godišnje svečano obilježavamo dan njegove smrti misom kojoj predsjeda naš biskup **dr. Ivan Pénzes**, sa svećenicima, hodočasnicima i Somborcima; 23. lipnja na mađarskom jeziku,

a 24. lipnja na hrvatskom jeziku. Stoljetna tradicija karmeličanske duhovnosti u Somboru iznjedrila je kandidata za oltar, što je ponos i dika svima nama.

U takozvanoj krizi duhovnih zvanja ima li vaš samostan programe u kojima se mladići mogu pronaći? Što bi moglo privući mlade ljudе u redovništvo?

□ Da, imamo. U našem samostanu mladi imaju mogućnost obavljati svoje duhovne

vježbe, duhovne obnove, na tri ili tjedan dana. Primarno grupice od sedam osoba jer imamo toliko soba s odgovarajućom dvoranom za nagovore i knjižnicom, te vlastitom kapelicom s Presvetim za meditaciju i osobnu molitvu. Mlade privlači živi primjer molitvenog i zajedničarskog života. Karmel to omogućava onima koji to slobodno žele i za tim teže. Takvih ima u našoj biskupiji, samo ih treba uputiti na Karmel.

Pitanje kojim smo mogli početi razgovor može biti ujedno i poziv svim čitateljima na kraju. Somborski karmeličani, tj. Karmel u Somboru obilježava ove godine svoju stotu obljetnicu. Kada započinje i na koji način proslava velikog jubileja?

□ Svečano otvaranje jubilarne stoljetnice Karmela u Somboru započinje na Karmelsku Gospu 16. srpnja ove godine i traje sve do 16. srpnja 2005. godine. Svečanom otvorenju jubileja prethode sljedeći programi:

od 7. do 15. srpnja devetnica Karmelskoj Gospo za duhovna zvanja;

12. srpnja je Dan Provincije karmeličana;

13. srpnja cijelodnevno klanjanje Presvetom u crkvi, Blagdan M.B. Bistričke s misom i procesijom u crkvi;

13. srpnja navečer u 20 sati otvaranje Međunarodnog znanstvenog skupa o Karmelu u Somboru pod nazivom "Baština za budućnost - Karmel u Somboru, 1904.-2004.", u Hrvatskom Domu;

14. srpnja cijelodnevni rad Međunarodnog znanstvenog skupa i završetak u 20 sati;

15. srpnja u 18 sati svečana pjevana Večernja u crkvi, Salve Regina i misa bdjenja.

Na Karmelsku Gospu slavimo svete mise: u 7 na slovačkom; 8 na njemačkom; 9,30 na mađarskom i 11 sati na hrvatskom jeziku. Misama predsjeda subotički biskup **dr. Ivan Pénzes**, karmeličanski provincijali i gosti redovnici i svećenici. Pozvane su provincialke redovnica koje imaju svoje samostane na području SCG. Očekujemo veliki broj hodočasnika iz naše biskupije, koje će povesti svećenici i redovnici.

Budući da se ovaj jubilej proteže kroz cijelu godinu, recite nam koliko se približno manifestacija (priredbi) planira?

□ Tijekom 2004. i 2005. godine predviđaju se duhovno kulturna događanja u crkvi i našem samostanu. Svakog mjeseca organiziramo Tribine na temu iz bogate karmeličanske duhovnosti, te koncerte raznih župnih zborova Subotičke biskupije, susjednih biskupija i ekumenskih zajednica. Predviđa se izdavanje Zbornika radova Međunarodnog znanstvenog skupa o Karmelu u Somboru, te izdavanje Monografije, repotažnog filma o životu i djelovanju karmeličana u Somboru na CD-u i DVD-u. Na Karmelsku Gospu 16. srpnja 2005. predviđa se svečani završetak Jubileja, uz sudjelovanje dvaju kardinala, nuncija, nadbiskupa, biskupa i svećenika, predstavnika sestrinskih crkava, veleposlanika, kulturnih ustanova, mjesnih vlasti i dobročinitelja našeg samostana iz inozemstva i tuzemstva. Kako vidite, vrlo bogati i sadržajni programi koji stoje pred nama. Daj Bože, da sve urodi dobrim plodom na širenje Kraljevstva Božjega, procvat Crkve, duhovnih zvanja i duhovnog napretka svih vjernika.

Oče Mato, čestitamo ovaj lijep jubilej i također na vrlo bogatom duhovnom i kulturnom programu. Vjerujemo da će proslava jubileja Vašega samostana i karmelske zajednice u Somboru pokazati bogatstvo baštine za budućnost.

Razgovarala: Katarina Čeliković

Događanja u Subotičkoj biskupiji

SVEČANI BLAGOSLOV CENTRA "SV. MIHAEL" U ODŽACIMA

U Odžacima je u subotu, 15. svibnja svečano blagoslovjen centar "Sv. Mihael". Ovaj Centar je zamišljen da bude mjesto susretanja i zbližavanja pripadnika različitih vjera i nacija, što je vrlo značajno za tu i vjerom i nacijama mješovitu sredinu. Slavlje je započelo sv. misom koju je u župnoj crkvi predvodio subotički biskup mons. **Ivan Pénzes**. S njim su suslavili domaćin župnik, arhiprezbiter podunavski **Jakob Pfeifer**, župnik iz Harta (Bavarska) **Josef Hofmann**, te o. **Leopold Rochmes**, generalni vikar Beogradske nadbiskupije i generalni tajnik BK SCG koji je zastupao beogradskog nadbiskupa i metropolitu mons. **Stanislava Hočevara**. Suslavilo je još desetak svećenika Subotičke biskupije. Na misi su bili i predstavnici drugih kršćanskih Crkava. Episkopa bačkog **Irineja** zastupao je o. **Ostoja**, arhijerejski namjesnik iz Bačke Balanke, a bio nazočan i o. **Goran**, mjesni paroh SPC; zatim **Samuel Vrbobsky**, biskup evangeličke slovačke Crkve u SCG.

Na misi koja je bila dvojezična (hrvatsko-njemački) pjevali su crkveni zbor iz Odžaka i zbor iz Pertesteina pod ravnjanjem **Hansa Laubera**.

Na misi su zapaženi vjernici koji su u ovom slavlju sudjelovali obučeni u njemačke narodne nošnje.

U prigodnoj propovijedi biskup Pénzes je čestitao Odžačanima koji su združenim snagama pripadnika različitih vjeroispovijesti i pokrajinskih i mjesnih vlasti uz veliku pomoć darovatelja i dobročinitelja iz Njemačke podigli taj Centar koji će doprinositi zbližavanju kako na vjerskoj, tako i na nacionalnoj i ljudskoj osnovi.

Poslije biskupa prisutnima se u vidu molitve obratio preč. Josef Hofmann u kojoj je međuostalom rekao: "Veliki Bože, Ti si stvorio sve ljude i ne želiš da među njima - među narodima i religijama - vlada razdor. Milosrdni Bože! Odžaci i Hart su postali mjesta gdje se događaju inernacionalni i interreligiozni susreti. Dopusti nam i u budućnosti biti mostovi za mnoga različita međuljudska susretanja. Daj nam svima svoj blagoslov."

Drugi dio slavlja bio je u samom centru "Sv. Mihael". Centar je blagoslovio biskup Pénzes. Nakon blagoslova župnik Jakob Pfeifer pozdravio je sve prisutne i zahvalio svima koji su na bilo koji način dali svoj doprinos da taj Centar može biti otvoren. On je osobito zahvalio darovateljima iz Njemačke, kako nazočnim tako i odsutnim. Slijedili su pozdravni govorovi u kojima su se nazočnima obratili o. Leopold u

ime beogradskog nadbiskupa, o. Ostoja u ime episkopa Irineja, zatim biskup Samuel u ime Evangeličke slovačke crkve. Nakon njih govorili su predstavnici pokrajinskih i mjesnih vlasti **Duško Radosavljević**, potpredsjednik vojvođanske pokrajinske vlade i **Marija Šargač**, predsjednica SO Odžaci. Na kraju ovog drugog dijela govorili su darovatelji i dobročinitelji iz Njemačke: **Hans Donhauser** iz Bavarske, **Franz Wesinger**, predstavnik udruženja sv. Gerharda te **Hans Lauber**, inicijator cijelog projekta i njegov sin **Jakob**. Obojica su rođeni u Odžacima odakle su se iselili za vrijeme Drugog svjetskog rata.

Kako je došlo do ovoga projekta kratko je protumačio župnik Jakob Pfeifer:

"Od početka svog dušobrižništva u Odžacima - 1977. - uspostavljao sam kontakte s bivšim građanima - podunavskim Nijemcima rodom iz Odžaka. Svake godine su ti kontakti bili sve bolji i bliži. Kroz mnoge godine, kako se moglo tako su pomagali, a 2002. godine došlo je do mogućnosti ostvarenja dugo željene ideje.

Na inicijativu g. Hansa Laubera, rođenog Odžačanina, u suradnji sa župnom zajednicom Hart na čelu koje se nalazi župnik g. Josef Hofmann, g. **Hansom Donhauserom** iz firme REGNAUER i još mnogo njihovih prijatelja, na ime župnog ureda sv. Mihaela u Odžacima stigla je donacija, i to ni manje ni više nego jedna MONTAŽNA ZGRADA od 470 m². Konkretno ostvarenje ovoga projekta započelo je krajem trećeg mjeseca 2002 godine. Isporuči ove donacije i montaži objekta prethodilo je više susreta i dogovora između nositelja ovoga projekta g. Hansa Laubera, g. Hansa Donhausera i g. Jakoba Pfeifera, župnika - što ovdje u Odžacima na licu mjesata, tako i u Bavarskoj u Njemačkoj. Kamioni s elementima stigli su u Odžake 25. 08. 2002. godine a već 31. 08. bila je misa zahvalnica za donatore i prvo otvaranje objekta kojeg su donatori nazvali "Bürger Haus" (Kuća za građane), a za nas u Odžacima je Multireligiozni i multikulturalni centar "Sveti Mihael Arkandeo" - Odžaci.

Dakle, dvije godine se radilo u etapama na montaži i izgradnji ovoga današnjega centra. Angažirane su bile tri "ekipe" Hansa Laubera, Hansa Donhausera i Jakoba Pfeifera. Sada je centar "Sv. Mihael" blagoslovjen i otvoren za kulturna, vjerska i edukativna događanja.

/A.A./

OSMI KONCERT SUBOTIČKIH ZBOROVA

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije u nedjelju, 16. svibnja, održan je VIII. Koncert subotičkih zborova. Ovu, sad već tradicionalnu, smotru subotičkih pjevačkih zborova, organizira Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnosti "Ivan Antunović".

Na početku je sve sudionike i prisutne, u ime organizatora i predsjedavajućeg člana Instituta **mr. Andrije Kopilovića**, pozdravio mons. **Stjepan Beretić**, katedralni župnik. On je međuostalom rekao: "Povijest spasenja pokazuje da u susretu s Bogom govor čovjekov prelazi u pjesmu, koju mu nadahnjuje Duh Sveti. To se osobito očitovalo u utjelovljenju i rođenju Kristovu gdje su propjevali svi koji su se susreli s otajstvom spasenja: Blažena djevica Marija, Zaharija, Eliza-beta, Šima. Evangelje izvješće i o pjesmi silne nebeske vojske: "Slava na visinama Bogu a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim"... Izvođačima želim uspješan nastup, a poklonicima lijepoga pjevanja otvoreno uho da srce propjeva te nam svaka tuga i bol u radost preraste. Čini mi i čast i zadovoljstvo da pozdravim i goste i izvođače."

Ove godine nastupilo je deset zborova. Zanimljivost ovog koncerta je da na njemu nastupaju svi zainteresirani subotički zborovi, kako crkveni tako i svjetovni. Isto tako ovi zborovi pripadaju različitim narodima. Tako je ove godine prvi put nastupio i zbor njemačkog narodnog saveza "Lorelei" a svih osam puta nastupio je i zbor Srpskog kulturnog centra u Subotici. Prvi put je nastupio i vokalni ansambl "Bach".

Gosti iz Županje na koru subotičke katedrale

Na ovogodišnjem koncertu prvi put je sudjelovao i jedan zbor izvan Subotice. Kao gost nastupio je zbor KUD-a "Kristal - Sladorana" iz Županje iz R. Hrvatske pod ravnateljem **Suzane Juzbašić**. Članovi ovoga zabora su gostovali u Subotici dva dana. U subotu su priredili koncert u HKC "Bunjevačko kolo" a u nedjelju su pjevali na večernjoj misi u katedrali-bazilici sv. Terezije te nastupili na ovom Koncertu.

Prije završne točke mons. Beretić je svim ravnateljima zborova uručio prigodne diplome Instituta "Ivan Antunović" kao uspomenu na sudjelovanje na ovom koncertu.

Svi zborovi su na kraju zajedno otpjevali pjesmu "Canticorum iubilo". Čast da ravna završnom točkom pripala je ove godine **Miroslavu Stantiću**, ravnatelju zabora župe Isusovog Usrksnuća koji obilježava desetu obljetnicu svoga rada.

A. A.

Blagoslovljen novi križ u Novom Žedniku

Već dugo vremena čekala se prigoda za obnovu križa u groblju u N. Žedniku. Pošto je stari drveni križ istrunuo, trebalo je postaviti novi. Na inicijativu samih vjernika te podrškom Mjesne zajednice Novi Žednik koja je izdala dozvolu, podrškom Pravoslavne crkve tj., paroha novožedničkog i čantavirskog o. **Jovice Mojsilovića** i zalaganjem našeg župnika **Željka Šipeka** postavljen je novi križ.

Stari drveni križ je izvađen i postavljen temelj za novi. Novi križ je postavljen uoči blagdana svetoga Marka, a blagoslovljen 16. svibnja 2004. Križ je blagoslovio vlč. **Željko Šipek** uz prisustvo pravoslavnog svećenika Jovice, i velikog broja vjernika iz Starog i Novog Žednika. U svojoj propovijedi vlč. Željko je istaknuo da se, kad god vidimo križ moramo sjetiti muke i trpljenja što je Isus za nas podnio.

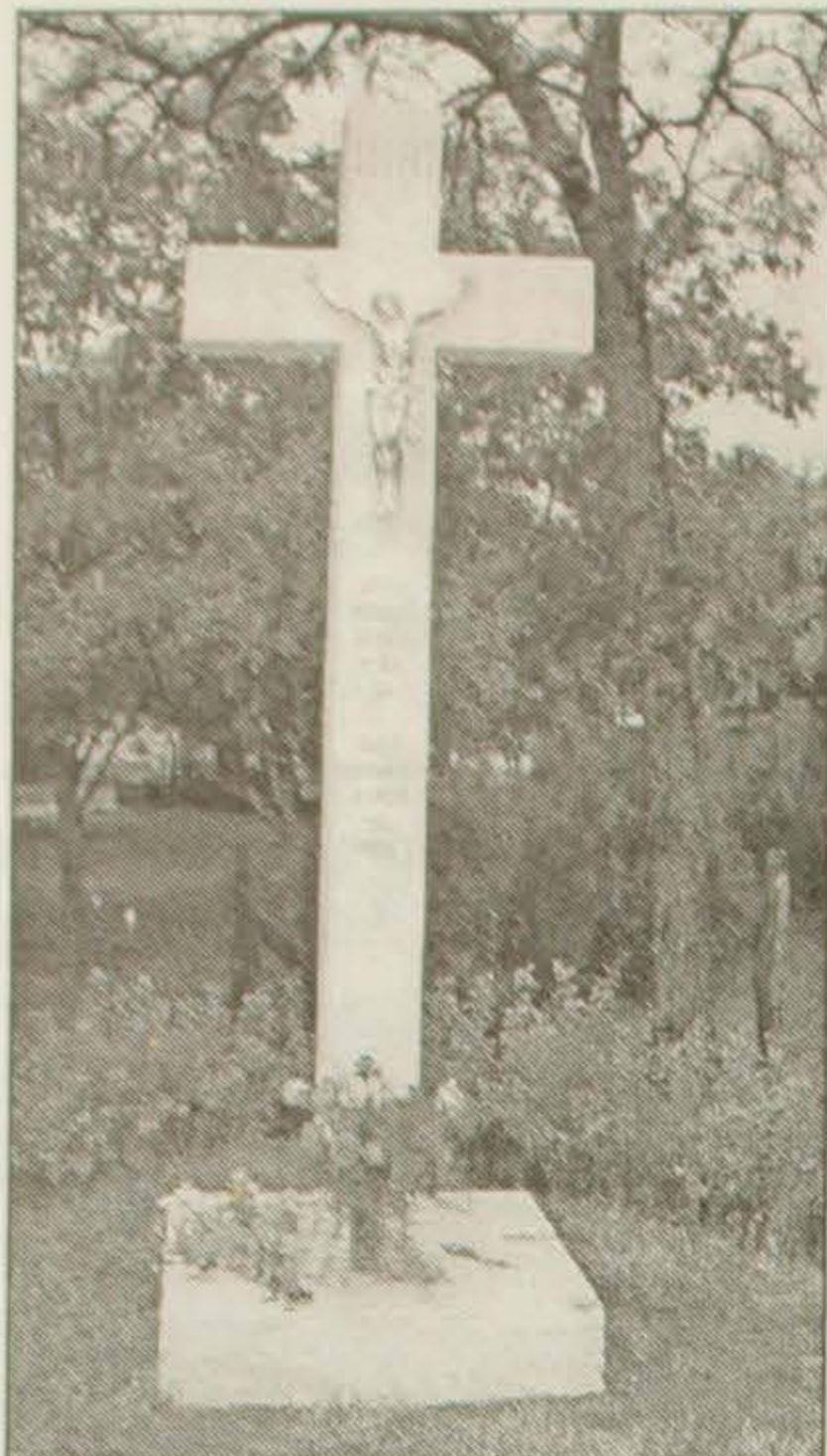
Ovim putem želim se zahvaliti u prvom redu dragom Bogu koji nam je dao snage, volje i želje i obilje svoga blagoslova da smo mogli ovaj križ podići; svima koji su na bilo koji način pomogli podizanje križa, našem župniku koji je križ blagoslovio, parohu Jovici koji je svojim prisustvom uzveličao ovu svečanost, preč. **Andriji Kopiloviću** koji je bio sponzor korpusa za križ te svim dobročiniteljima koji su svojim darovima potpomogli podizanje križa.

Šime Davčik

Stari Žednik ponovno diže križeve

Nije prošlo ni mjesec dana kako smo u Novom Žedniku blagoslovili novi križ a već smo dobili obavijest od župnika na nedjeljnoj misi da će se blagosloviti još jedan križ, ovoga puta u Starom Žedniku. Naime, **Marko i Vita Miladanović** podigli su novi križ ispred svoga salaska i na taj način zahvalili Bogu na svim milostima, darovima ali i na križevima koje su kroz svoj život strpljivo nosili on i njegova supruga. Sama svečanost blagoslova križa bila je 3. lipnja u 19 sati. Križ je blagoslovio za ovu prigodu preč. **Andrija Kopilović** uz prisustvo preč. **Andrije Anišića** i mjesnog župnika vlč. **Željka Šipeka**. Samoj svečanosti bio je nazočan lijep broj vjernika

Događanja u Subotičkoj biskupiji

kao i mnogobrojna rodbina. Nakon bezbožničkog rušenja mnogih križeva u Žedniku i pokušaja nametanja komunističke ideologije, vratila se nepobjediva istina da je spasenje jedino u Križu. Mogu ga srušiti ali ne mogu pobijediti Istinu, jer križevi su se ipak obnavljali a evo i opet nanošeno počeli podizati. Vjerujem da će i drugi križevi u našem Žedniku biti obnovljeni i da ćemo ubrzo o tome pisati.

Dražen Dulić

SLAVLJE PRVE PRIČESTI U TAVANKUTU

U nedjelju 9. svibnja u tavankutskoj crkvi Srca Isusova 45 djece prvi puta je pristupilo sakramenu sv. Pričesti. Djeca su bila razdragana jer su se radovala susretu s Isusom u sv. Pričesti. Ovo slavlje bilo je lijepo organizirano. Svako dijete je na neki način posebno bilo uključeno u slavljenje sv. mise: čitanjem, pjevanjem, recitacijom, prinošenjem darova ili na neki drugi način. Na svetoj misi sudjelovale su i tri učiteljice koje poučavaju djecu u školama u Gornjem Tavankutu, Ljutovu i Donjem Tavankutu: **Ružica Marjanušić, Stanislava Stantić Prćić i Slavka Balunović**. Prisutnost učiteljica u crkvi mnogo je značilo djeci i njihovim roditeljima. Zato su se djeca prvopričesnici za uspomenu zajednički fotografirala sa župnikom i učiteljicama (slika je objavljena na 26. strani).

Poslije slavlja u Crkvi većina okupljenih vjernika, zajedno s djecom, prešli su u župno dvorište na prigodnu zakusku koju su priredili roditelji prvopričesnika.

I. P.

PROSLAVA DUHOVA

Na svetkovinu Duha Svetoga u župama u G. Tavankutu, Ljutovu i D. Tavankutu mlade "kraljice" uljepšale su misno slavlje. Svet tri skupine "kraljica" prošle su selima i salašima te svojim pjevanjem podsjetile svoje sumještane na stara vremena i izmamile koju suzu iz očiju. "Kraljice" su pjevale kraljičke pjesme koje su napisali dvoje Tavankućana: **Ivan Prćić i Kata Ivanković r. Stantić**.

Na svetim misama župnik je djeci i okupljenim vjernicima protumačio značenje "kraljica" i njihove pjesme.

I. P.

KRALJICE U MALOJ BOSNI

Na blagdan "Dova" (Duhova) 30. svibnja 2004. godine "bunjevačke kraljičke pisme" zapivale su "kraljice" i u Maloj Bosni. "Kraljice" su krenule iz središta sela iz kuće obitelji Dulić ka župnoj crkvi i cijelim putom pjevale kraljičke pisme. Na sv. misi "kraljice" su čitale čitanja i molitvu vjernika.

Tijekom mise župnik vlč. Ivan Prćić više je puta istaknuo kako je vrlo iznenađen i radostan što će, ako Bog da, i u Maloj Bosni zaživjeti ovaj vrlo stari običaj u našem narodu. Nakon sv. mise, "kraljice" su pjevale ispred crkve, potom župniku na župi i na povratku cijelim putem kroz selo. Poslijepodne su "kraljice" obišle one kuće u selu čiji su domaćini željeli da im one pivaju u kući "ispod slimena" ili u "avlji" (dvorištu). Tako su one obišle oko 25 kuća i bile darivane, već po običajima i mogućnostima. Na kraju, premda umorne, bile su prezadovoljne što im se njihov trud "isplatio" jer su ravnomjerno podijelile darove. "Kraljice" su pratili "rastavljači" sa štapovima i voditeljica **Katarina Dulić**.

Na poticaj Ivice Dulića, koreografa iz Tavankuta, "kraljice" su realizirane uz pomoć Hrvatske udruge kulture "Lajčo Budanović" iz Male Bosne.

S. D.

PRVA PRIČEST U SONTI

Sakrament Prve pričesti primilo je u Sonti, u nedjelju 16. svibnja, tridesetero desetogodišnjaka, te sedmero starijih. Svetu misu je predvodio sončanski župnik vlč. Željko Augustinov. Iako je padala svibanjska kiša, crkvu sv. Lovre je ispunio veliki broj vjernika, koji su, tako, podijelili radost s prvopričesnicima i njihovim roditeljima.

Ivan Andrašić

KPHZ "ŠOKADIJA" I VLČ. AUGUSTINOV U VODICAMA

Četrdesetak članova KPHZ "Šokadija", te župnik vlč. Željko Augustinov, na poziv župnog pjevačkog zbora iz Vodica i "Vodičkih žudija", boravili su četiri dana u ovom živopisnom, primorskom gradiću. Tijekom boravka u Vodicama "Šokadija" je imala tri zapažena nastupa, a sudjelovala je i u procesiji i svečanoj sv. misi, povodom 3. svibnja, Dana grada. Prije toga, 1. svibnja, u crkvi sv. Ivana Krstitelja, zajedničku Euharistiju su služili vodički župnik **don Frane Šimat** i vlč. Željko Avgustinov, sončanski župnik. U nedjelju 2. svibnja, u župnoj crkvi sv. Križa, misu je predvodio vlč. Avgustinov, uz sudjelovanje pjevačkog zbora i glazbenika "Šokadija". U popodnevnim satima, domaćini su za goste organizirali izlet na slapove Krke i Visovac, a sutradan obilazak Šibenika. "Šokadija" je imala i zapažene nastupe i to na rivi, s cjelovečernjim folkornim programom, te na platou ispred župne crkve, s predstavom "Žensko prelo". Publika je znala ove nastupe nagraditi burnim aplauzom, a nakon njih, nastavljeno je druženje do sitnih sati, uz svirku neumornog **Adama Vulića**. Na Dan grada "Šokadija" je sudjelovala u procesiji i na misi, poslije koje je upriličen zajednički ručak u hotelu "Punta", kojem su bili nazočni i predstavnici lokalne vlasti.

Već 4. svibnja u jutarnjim satima, autobus sa "Šokadijom" krenuo je put Sonte, udaljene 700 km od Vodica. Vodičani i Sončani, tužni zbog rastanka, a radosni zbog novih prijateljstava, obećali su sebi i jedni drugima, da ovo neće biti posljednje druženje, te da Vodičane možemo očekivati u Sonti već ove zime.

Ivan Andrašić

Događanja u Subotičkoj biskupiji

IZUZETNI GOSTI U SUBOTIČKOJ STOLNOJ BAZILICI

U katedrali su u nedjelju, 23. svibnja na svetoj misi u 10 sati pjevali prvo razredni umjetnici iz Mađarske. Dragi gosti i njihova pratnja oživjeli su na svečanoj župnoj svetoj misi ono ozračje koje je u subotičkoj stolnoj bazilici bilo kroz dva stoljeća njezine povijesti svake nedjelje u 10 sati. U ta prva dva stoljeća je na toj svetoj misi pjevalo zbor uz pratnju orkestra i orgulja. Tako je u bazilici bilo i u nedjelju 23. svibnja 2004. Kao solisti su nastupili **Tünde Szabóki** i **Péter Cser**.

Tünde Szabóki je 1989. godine stekla diplomu profesorice glasovira na Institutu za obrazovanje profesora Visoke škole glazbenih umjetnosti Ferenc Liszt. U Grazu je 1998. stekla diplomu koncertne pjevačice i od tada dobila brojne nagrade na međunarodnim natjecanjima pjevača. Od 2000. godine je djelatnica pjevačkog zbora bečke katedrale svetoga Stjepana.

Péter Cser je svoj glazbeni studij također započeo na katedri za pjevanje Visoke škole glazbenih umjetnosti Ferenc Liszt. Potom je na katedri za pjevanje Visoke glazbene i izvođačke škole u Grazu studirao pjevanje, oratorij i operu. Od 1996. godine je član Narodnog kazališta u Miskolcu, a od 1999. i kazališta Csokonai u Debrecinu. Pjeva bas, te je kao takav nastupio u mnogim europskim državama, u Sjedinjenim Američkim državama i u Japanu.

Gosti iz Mađarske su gorljivi vjernici, koji osim nastupa po svjetskim pozornicama rado i redovito pjevaju u sveučilišnoj crkvi u Budimpešti i gdjegod ih pozovu. I u Subotici su nastupili Bogu na slavu.

Kornelije Vizin

Uz goste iz Mađarske valja spomenuti mladoga umjetnika, orgulja magistra **Kornelija Vizina** koji je za tu zgodu došao iz Graza. Magistar Vizin je kao srednjoškolac, Subotičanin, pjevao u Katedralnom zboru "Albe Vidaković".

Nastup visokih umjetnika pratio je Komorni orkestar profesora **Tibora Pekára**. Pjevali su vrsni pjevači iz katedralnog zboru svete Terezije i Komornog zboru "Pro musica" pod ravnateljem mladog zborovođe Csabe Paskóa.

S. B.

MEĐURELIGIJSKI I INTERKULTURALNI DIJALOG

U organizaciji Fondacije Konrad-Adenauer-Stiftung od 16. do 19. svibnja 2004. godine održan je trodnevni međureligijski i interkulturni dijalog predstavnika politike, Crkava i vjerskih zajednica zemalja bivše Jugoslavije i SR Njemačke u Canedabbiji (Italija).

Četiri teme su bile podloga znanstvenoga rada i dijaloga sudionika. Prvo predavanje na temu "Charta Oecumenica -

primjer za nadilaženje razlika", održao je jedan od autora spomenutog dokumenta g. **Walter Herrenbrück**, pokrajinski intendant u mirovini. Druga tema je bila "Aktualni izazovi kojima se danas odazivaju Crkve i vjerske zajednice u Njemačkoj" o kojoj je govorio g. **Helmut Wiesmann**, tajnik njemačke Biskupske konferencije. Tema "Živjeti zajedno u toleranciji" je obrađena u timu svih sudionika kao i četvrta tema "Mirovni identitet" - doprinos Crkava i vjerskih zajednica kako bi se ukorijenio mirovni identitet u društvenim.

Domaćin skupa je bio dr. **Bernhard Lamers**, direktor predstavništva Fondacije Konrad Adenauer u Beogradu.

Zašto u Canedabbiji? U tom mjestu nalazi se vila u kojoj je veliki njemački kancelar, Konrad Adenauer godinama provodio svoje odmore i značajne susrete a sada je to vlasništvo njegove Fondacije. Fondacija se najviše zalaže za mir, pomirenje i dijalog.

Više od trideset sudionika plodno je razgovaralo o spomenutim temama. Našu delegaciju su sačinjavali: prof. dr. **Sima Avramović**, Pravni fakultet u Beogradu, mr. **Andrija Kopilović**, Teološko-Katehetski institut u Subotici u ime Katoličke crkve, o. **Vladimir Zamajhev** u ime SPC i **Muamer ef. Zukorlić**, muftija sandžački u ime Islamske zajednice.

Susreti, rasprave i zajedništvo svih sudionika značajno je doprinijelo jasnoći novih izazova ali i putokaza kako odgovoriti i pomoći suvremenim tokovima u društvu, Crkvi i politici. /Zv/

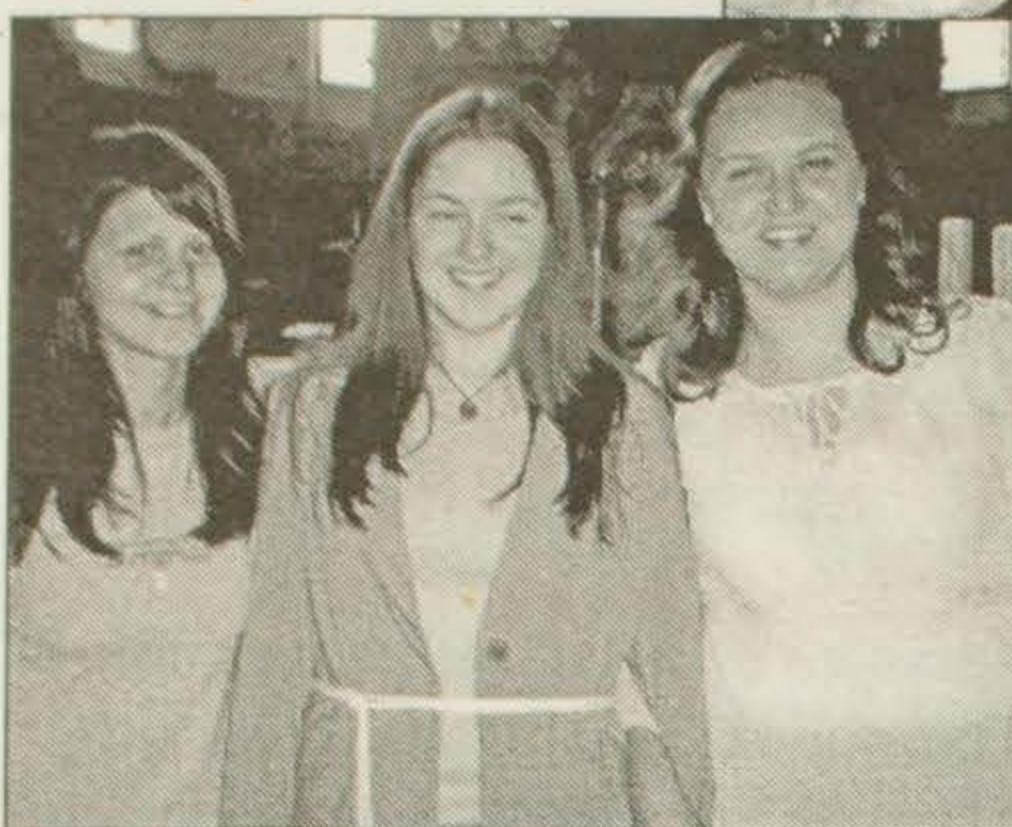
Misionari Krvi Kristove iz Zagreba o. Ksaver i o. Josip u mjesecu svibnju počeli su molitvene zajednice Krvi Kristove u Vojvodini i održali brojne susrete i duhovne vježbe.

Na slici sudionici duhovne obnove u subotičkoj crkvi sv. Roka (gore) i o. Ksaver s moćima su Gašpara (dolje)

Događanja u Subotičkoj biskupiji

NOVI ČLANOVI FRANJEVAČKOGLA SVJETOVNOG REDA

Na Duhove, 30. svibnja, u subotičkoj Franjevačkoj crkvi svetoga Mihaela zavjetovala su se četiri nova člana Franjevačkoga svjetovnog reda. Prije svete mise zavjetovanja primljena su u

se zavjetovanici pripravljali za ovaj važni čas i u koju se uključilo cijelo bratstvo FSR-a, vodio je **fra Ivan Miklenić**, franjevac iz Vukovara.

novicijat tri kandidata. Tako se ponovno mjesno bratstvo FSR-a obogatilo novim, mladim članovima.

Trodnevnu duhovnu obnovu, kojom su

Č. Kovač

ODLIKOVANI SVEĆENICI SUBOTIČKE BISKUPIJE

Dopisom br. 437, 479 i 480 Biskupski ordinarijat objavio je u Službenom glasniku Subotičke biskupije "Litterae circulares" br. 1/2004. odlikovanja svećenika.

Mons. István Koncz i dr. Zoltán Rokay imenovani su naslovnim prepozitima a **preč. gg. Slavko Večerin i Andrija Anišić** naslovnim opatima.

Njima su odlikovanja podijelili biskupi iz Mađarske na zamolbu biskupa **Ivana Pénzes**a. Oni imaju pravo na temelju ovih odlikovanja nositi biskupsku mitru, križ i prsten na način kako to odredi mjesni Ordinarij.

Preč. gg. Andrija Kopilović i István Dobai imenovani su počasnim arhiprezbiterima, a **preč. gg. János György i Károly Gubi** počasnim dekanima.

Počasnim konzultorima imenovani su **preč. gg. Josip Miloš, Antun Gabrić, Josip Temunović i Dezső Varga**.

Čestitamo!

ISPRAVKA!

Koincidentijom sam na Internetu pronašao sljedeću informaciju iz Vašeg lista:

"Velikoga križ im je uručio drugi čovjek Reda, a poziv na svečanost je uputio gospodin Aleš Weingerl, ambasador spomenutog Reda u Beogradu."

(NADBISKUPI HOČEVAR I NUNCIJ SBARBARO KAPELANI SUVERENOG VITEŠKOG MALTEŠKOG REDA) (God. X; br. 6(104); Subotica, juni 2003.)

Ovom prilikom želio bih demantirati informaciju da sam ja ambasador Suverenog malteškog viteškog reda u Beogradu. Na svečanom primanju u Red gospodina nadbiskupa Hočevara i gospodina apostolskog nuncija Sbarbara bio sam u svojem osobnom svojstvu, a inače sam lipnja 2003. bio podpredsjednik Slovenskog društva Suverenog malteškog viteškog reda u Beogradu.

Bio bih Vam naročito zahvalan, ako bi ovaj demanti objavili u Vašem poštovanom listu i na Internetu te informirali druge medije, koji su objavili ovu pogrešnu informaciju, kako bi se spriječila dezinformacija oko mojeg statusa i položaja u Malteškom redu.

S poštovanjem,

Aleš Weingerl, Trinkova ulica 8
SI - 2000 MARIBOR, Tel.: +386/40/307.355

ZAJEDNO ZA EUROPУ U SAVA CENTRU

Veliki Kongres članova duhovnih pokreta pod nazivom "Zajedno za Europu" održan je u Stuttgartu 8. svibnja 2004. godine na kojem je bilo nazočno oko 10.000 sudionika, više od 150 pokreta i zajednica koji su htjeli dati svoj doprinos u izgradnji nove Europe, ujedinjenje u različitosti.

Repriza tog susreta je bila i kod nas u Beogradu u Sava Centru 22. svibnja 2004. godine, gdje je bilo prisutno oko 600 sudionika, uz prisustvo predstavnika i drugih kršćanskih zajednica, kao i predstavnika SPC. Svojim prisustvom beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar** dao je posebnu kvalitetu. On je u svom izlaganju između ostalog rekao da on vidi jedno posebno svjetlo, koje će ujediniti kršćansku Europu. Isus Krist je jedino pravo svjetlo. Nadbiskup Hočevar je također bio na kongresu u Studgartu.

Rajko K.

DUHOVI U PANČEVU

U nedjelju 30. lipnja, svetkovina Pedesetnice svečano je proslavljena u pančevačkoj župi. Služene su dvije sv. mise, u 8 sati na mađarskom i u 10 na hrvatskom jeziku. Obje mise predvodio je župnik **Mihály Erős**, koji je i propovijedao, te istaknuo: "Kada smo se pripremali za Duhove, molili smo Duha Svetoga da nam da dar jedinstva. To je najvažnije za čovjeka današnjice. Doista, iako pripadamo različitim narodima, kulturama, govorimo različitim jezicima, ipak svi imamo nešto zajedničko, a to je vjera u ljubav našeg Nebeskog Oca. Samo u jedinstvu i ljubavi kako prema Bogu, tako i prema braći ljudima, svatko od nas u potpunosti može ostvariti samog sebe kao Božje dijete."

Na kraju misa su vjeroučenici **Filip i Marija Ujvari**, te **Kristina Mojlin**, odrecitirali pjesmu "Slavimo te, Duše Sveti", koju je napisala župljanka, nadahnuta gdje **Ana Horvat**.

Nenad Ješić

NOVO NOVO NOVO

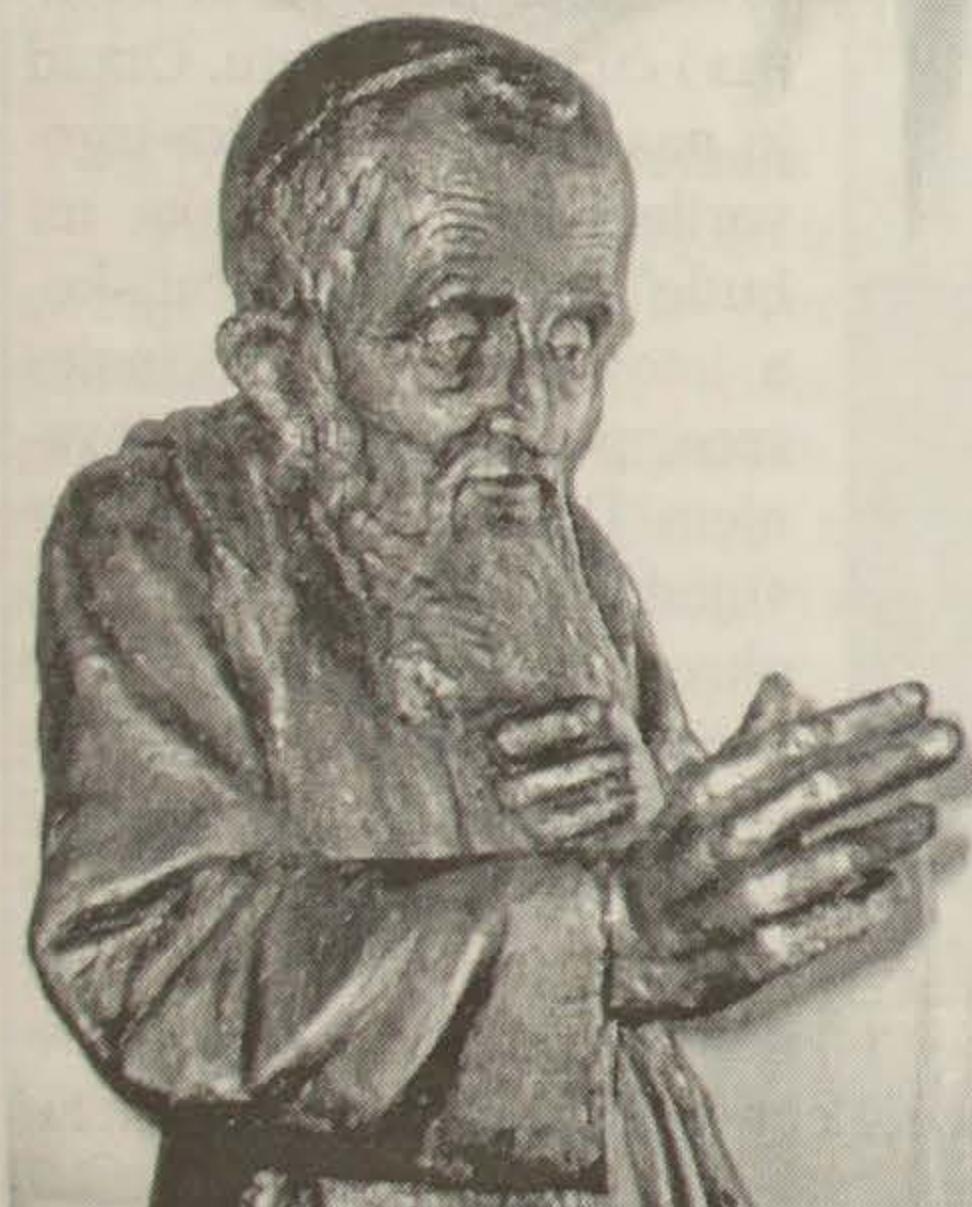
MEDITACIJE u crkvi Isusova Uskrsnuća u Subotici.

Drugog petka u mjesecu u 20,30 sati (9. 07.).
Voditelj: dr. Marinko Stantić

SUSRET STARIH I NEMOĆNIH OSOBA U PETROVARADINU

U organizaciji Srijemskoga vikarijata i Caritasa za Srijem u Petrovaradinu je 15. svibnja održan susret starih i nemoćnih osoba. Susret je okupio oko tristo osoba koje su u crkvu Sv. Jurja pristigle na različite načine. Dio dolaska priredili su župnici, a drugi Caritasova služba kućne njege starih u Srijemu. Đakovački i srijemski pomoćni biskup **Duro Gašparović** pozdravio je nazočne, istaknuvši kako su ti susreti od koristi svima i da će se redovito priređivati svake godine u svibnju. Nakon pozdrava biskup je predvodio svibanjske pobožnosti u kojima su svi sudjelovali te svima podijelio blagoslov s Presvetim. U drugom dijelu susreta o pothvatom koje Caritas trenutačno vodi oko skrbi za stare govorio je ravnatelj Caritasa za Srijem **Jozo Duspara**. **Ivka Nađ**, viša medicinska sestra i koordinator Caritasove kućne njege u Srijemu, održala je kratko predavanje na temu "Bolesnik i njegov bližnji". Potom su slijedila predstavljanja predstavnika Dnevnog centra iz Srijemske Mitrovice i djelatnika kućne njege iz Srijema te samih starijih osoba iz raznih mesta. Svi su isticali radost zbog priređenog susreta i skrbi o njima kroz različite aktivnosti. /IKA/

BLAGDAN BL. LEOPOLDA MANDIĆA U RUMI

mons. Miler ponovno susreo sa župljanimi svoga rodnog grada.

Omiljenog sveca Leopolda Mandića u nadahnutoj propovijedi prikazao je novosadski franjevac otac **Tadej Vojnović**, koji je ganuto govorio o životu ovog sveca poznatog po tome što je u Padovi desetljećima, s posebnim darom, svakodnevno neumorno ispovijedao vjernike.

Svečanost je uveličao crkveni zbor, a nakon sv. mise, djeca su uručila domaćem župniku **mons. Bošku Radie-loviću** darove i cvijeće uz srdačne čestitke i recital za njegov imendan i rođendan koji slavi zajedno s Lepoldom Mandićem.

Devetero mladih je pristupilo Prvoj pričesti, a četvero od njih je bilo kršteno uoči tog blagdana. Nažalost, naš đakon **Nikica Bošnjaković** koji je naše mlade pripremao za ovaj svečani događaj, nije mogao sudjelovati, ali su se vjernici odazvali u vrlo lijepom broju.

Nakon sv. mise svi su vjernici pozvani da se pogoste u dvorani koja nosi ime našeg zaštitnika Leopolda, a koja sve više poprima izgled divno uređenog prostora za raznovrsne namjene. Kip je djelo Ištvana Balinda iz Rume.

Jasmina Šmit

SVEČANO PROSLAVLJEN BLAGDAN MARIJE POMOĆNICE

Blagdan Blažene djevice Marije Pomoćnice kao svoj glavni blagdan slave brojne salezijanske udruge po čitavom svijetu. U Mužlji smo ovaj blagdan proslavili svečano 24. svibnja. U pet sati poslijepodne bilo je klanjanje za svećenička, redovnička i misionarska zvanja. Nakon toga molili smo krunicu na istu nakanu. Svečana sv. misa bila je u 18,30 sati a u koncelebriranoj sv. misi uz brojne vjernike iz Mužlje i okolice sudjelovali su svećenici salezijanske redovničke zajednice koji djeluju u Mužlji: o. **Stanko**, o. **Stojan** i o. **Zoltan** dok je o. **Janez** ispovijedao.

Poslije sv. mise izmolili smo Gospine litanije a potom je bila procesija s kipom Marije Pomoćnice koji su nosili dječaci iz Kolegijuma "Emaus". (J.J.)

PROVINCIALNI KAPITUL FRANJEVKI CRNOGORSKЕ PROVINCИЈЕ

U Dobroti kraj Kotora franjevke Bezgrešnog začeća Crnogorske provincije održale su od 7. do 13. svibnja u nazočnosti generalne predstojnice s. **Brigitte Goelles** iz Graza redoviti provincijski kapitol. Svečanu misu na početku održao je barski nadbiskup **Zef Gashi** u čijoj se nadbiskupiji, sa sjedištem na Cetinju, provincija nalazi. U izbornom dijelu kapitula za novo trogodište ponovno je izabrana dosadašnja provincijalka s. **Marija Nua**, a u provincijsko vodstvo izabrane su savjetnice s. **Maksimilijana Šuman**, s. **Josipa Lovrić**, s. **Lidija Kqira** i s. **Marijana Merdita**. U radnom dijelu kapitula redovnice su preispitale svoje poslanje i djelovanje na području molitve i duhovnosti, vlasti i poslušnosti, međusobne komunikacije i dijaloga kroz temu "Ponovno krenuti od Krista u zajednici koja raste". Franjevke BZ prisutne su u Crnoj Gori od 1946., a samostalna provincija postoji od 1965. Crnogorska provincija ima 130 sestara triju narodnosti (slovenske, hrvatske i albanske), koje danas djeluju u Crnoj Gori, na Kosovu i u Albaniji, a pojedinačne filijale nalaze se i u Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji, Njemačkoj i Americi. Novi naraštaj uglavnom dolazi s Kosova i iz Albanije, gdje se trenutno nalazi i novicijat s 8 novakinja i 11 kandidatkinja. Na završetku kapitula novoizabrano vodstvo i sestre delegatice sudjelovale su na blagoslovu kamena temeljca za gradnju nove osnovne škole u gradu Lezhe u Albaniji. /IKA/

BISKUPSKA PORUKA IZ MARIAZELLA

Tjedan dana prije duhovskoga slavlja mi biskupi iz osam europskih zemalja okupili smo se zajedno s brojnim hodočasnicima - ženama, muškarcima i mladima - u Mariazellu, jednime od najvećih hodočasnicih mesta u Srednjoj Europi, kod one koju nazivamo Magna Mater Austriae, Magna Domina Hungarorum, Alma Mater Gentium Slavorum. S nama je bio kardinal Angelo Sodano, izaslanik Svetoga Oca. Nekoliko tjedana nakon najnovijega proširenja Europske unije mi ovdje svjedočimo o svojoj volji da kao kršćani budemo sugraditelji zajedničke europske kuće. Naše je mjerilo pritom evanđelje. Upoznati smo s problemima i opasnostima današnje Europe. No upoznati smo i s mogućnostima za sve mirniji suživot na našem kontinentu u samome čovječanstvu.

Na drevnoj čudotvornoj slici iz Mariazella Marija nam pokazuje svoje dijete Isusa Krista. Gledajući je sjećamo se Marijinih riječi koje je izgovorila ljudima u tjeskobnoj situaciji na svadbi u Kani Galilejskoj: "Što god vam rekne, učinite!" Taj poziv vrijedi i za nas. Što kao europski kršćani trebamo ciniti posebno intenzivno danas i sutra, u vjernosti Kristu i ljudima koji su povjereni našoj skrbi? Kao odgovor na ta pitanja, mi biskupi formulirali smo sedam molba koje vama, dragi kršćani, braćo i sestre, dajemo na putu u budućnost.

1. Ljudima pokazivati Krista
2. Učiti moliti i poučavati moliti
3. Povećati i produbiti vjersko znanje
4. Pružati znakove
5. Očuvati kulturu nedjelje
6. Život štititi i razvijati
7. Promicati solidarnost u Europi i svijetu

Predsjednik Hrvatske BK zagrebački nadbiskup kardinal Josip BOZANIĆ; predsjednik Austrijske BK bečki nadbiskup kardinal Christoph SCHOENBORN; predsjednik Mađarske BK egerski nadbiskup Istvan SEREGELY; predsjednik Poljske BK przemyslawski nadbiskup Jozef MICHALIK; predsjednik Češke BK olomoučki nadbiskup Jan GRAUBNER; predsjednik Slovenske BK mariborski biskup Franc KRAMBERGER; predsjednik Slovačke BK spiški biskup František TONDRA; predsjednik BK BiH banjolučki biskup Franjo KOMARICA.

PAPA PREDVODIO EUHARISTIJSKO SLAVLJE U BERNU

U tijeku drugog dana svog apostolskog pohoda Švicarskoj papa Ivan Pavao je u nedjelju 6. lipnja, na blagdan Presvetoga Trojstva, na stadionu Allmend u Bernu predvodio koncelebriрано euharistijsko slavlje pred više od 50.000 vjernika.

Nakon što je pozdravio predsjednika Švicarske konfederacije Deissa, te švicarske biskupe, zahvalivši se posebno bazelskom biskupu Kurtu Kochu koji ga je pozdravio u ime svih, papa se obratio mlađim Švicarcima. Spomenuvši susret koji se zbio dan prije u Ledenoj dvorani u Bernu Sveti Otac je mlađima poručio da ih prati u svakodnevnoj molitvi, te kako računa na njihovu pomoć u naviještanju Evanđelja ohrabrivši ih na putu kršćanskoga života.

Govoreći zatim o ideji zajedništva svih vjernika, Sveti je Otac kazao kako značajan doprinos ekumenizmu predstavljaju nastojanja katolika da žive jedinstvo među sobom te je

napomenuo kako je u Apostolskome pismu "Ususret novome tisućljeću" ukazao na nužnost da se od Crkve stvori dom i škola zajedništva.

Nakon euharistijskog slavlja, u tijeku molitve Andeo Gospodnjeg Papa je, između ostalog, izrazio želju da Djevica Marija nastavi voditi švicarski narod u očuvanju slike i jedinstva među različitim jezičnim i etničkim skupinama, vodeći računa o doprinosu svake od njih.

Po svršetku proslave na stadionu Allmend, Sveti se Otac uputio u rezidenciju Viktoriaheim gdje je održan zajednički ručak sa švicarskim biskupima te s kardinalima i biskupima iz Papine pravnice, a u poslijepodnevnim satima susreo s članovima Udruge bivših švicarskih gardista i njihovim obiteljima. U toj se prigodi Papa posebno zahvalio švicarskoj katoličkoj zajednici, jer upravo iz nje dolaze gardisti koji već pet stoljeća vrše posebnu zadaću očuvanja reda i sigurnosti u Vatikanu i Papinoj ljetnoj rezidenciji Castel Gandolfu.

Papin dvodnevni pohod Švicarskoj zaključen je oproštajnom svečanošću u zračnoj luci u Payerneu, kojoj su nazočili švicarski predsjednik Deiss, biskupi, te ostali predstavnici mjesne i državne vlasti. U rimsku zračnu luku Ciampino Papin je zrakoplov sletio u večernjim satima prema predviđenom programu. /IKA/

MARIJINA MAJČINSKA PRISUTNOST POTPORA KRŠĆANIMA I ČITAVOM SVIJETU

1. U mjesecu svibnju Božji narod osjeća potrebu da pojača svoje štovanje Marije, čija je majčinska prisutnost potpora kršćanima i čitavome svijetu. Otkad je nazaretska djevojka izgovorila svoj "fiat - neka mi bude", njezino "djevičansko, a istovremeno i majčinsko srce, pod osobitim djelovanjem Duha Svetoga, stalno slijedi djelo svoga Sina i okreće se svima onima koje je Krist prigrlio i neprekidno prigrluje u svojoj neiscrpnoj ljubavi" (Enciklika Redemptor hominis, 22). Ako je, dakle, Kristovo milosrđe neiscrpno, i bezgrešno je srce njegove Majke "majčinski neiscrpno" (usp. ibid.).

2. Na križu Krist je htio proširiti, na način svima lako priступan, Marijino duhovno majčinstvo, darujući joj svoga ljubljenoga učenika kao sina (usp. Iv 19,26). Otada je naraštaji i naraštaji vjernika zazivaju, te joj se s ljubavlju i nadom utječu. A Bogorodica izražava svoje majčinstvo "kroz jedinstvenu blizinu čovjeku i svemu što se oko njega događa" (Enciklika Redemptor hominis, 22). O, kad bi ljudska bića upoznala ovaj izvanredni dar! Kako bi im tada bilo jednostavnije osjetiti se braćom, odbijajući mržnju i nasilje, a otvarajući svoje srce prastanju nanesenih uvreda i bezrezervnom poštivanju dostojanstva svake osobe.

3. Za koji dan, 13. svibnja, spomenut ćemo se ukazanja Djevice Marije u Fatimi i njezinoga poziva na obraćanje. Molimo, draga braćo i sestre, da i ljudi ovoga našega vremena prihvate hitan poziv One koja s ljubavlju bdije nad Crkvom i nad svijetom.

Ivan Pavao II.

Hodočastiti na izvore kršćanstva VJEĆNI GRAD RIM

* O samom putu - 9. do 14. svibnja

Hodočašća u "vječni grad" Rim u zagrebačkoj nadbiskupiji uobičajena su. Razlikuju se samo po skupinama koje ga posjećuju. Ovoga puta to je bila grupa mlađih iz župe sv. Mirka u zagrebačkim Šestinama, predvođena v.lč. Božidarom Tenšekom, povjerenikom za pastoral mlađih zagrebačke nadbiskupije.

Specifičnost ovoga hodočašća jest čijenica da su novac za ovaj put mlađi sami skupili, pripremajući se za njega tri mjeseca prije na razne načine: radeći i prodavajući čestitke, kolače i razne druge predmete. Netko reče da je put do samoga kraja bio neizvjestan. Neki su se čak i pokolebali i počeli odustajati. Ipak, hrabrost se isplatila. Uz mlade iz Šestina, u Rim su hodočastile i djevojke sa Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu (njih desetak) te nekoliko mlađih iz drugih župa (imala sam čast i sama biti među njima) i nekoliko bračnih parova. Vodič, koji nas je vrsno vodio kroz sve gradove Italije u kojima smo bili, bio je Slavo Mandura, dugogodišnji vodič u Rimu.

* Ponedjeljak, 10. svibnja

Put je započeo u nedjelju 9. svibnja u 22.30 sati. Već sutradan posjetili smo rodni grad sv. Katarine Sijenske, njenu rodnu kuću i druge znamenitosti ovoga grada. Isti smo dan bili i u Asizu, rodnom mjestu sv. Franje i sv. Klare. Kao posebnost izdvajam posjetu grobu sv. Franje i Klare, crkvu Gospe od Anđela (Porcijunkula), te kapelicu u kojoj se nalazi križ s kojega je Franjo u molitvi čuo Isusa kako mu govoril: "Franjo, idi i popravi moju crkvu koja se ruši".

Smješteni smo bili u hotelu 15 km od Rima.

* Utorak, 11. svibnja

Obilazak Vatikana: Vatikanski muzeji (iz kojih izdvajam Sikstinsku kapelu, djelo "vječnoga" Michelangela), Trg i crkva sv. Petra (te kupola sv. Petra do koje vodi više od 500 stuba, što smo naravno išli pješke). Sv. misu imali smo u Generalnoj kući sestara Kćeri Milosrđa koje su nas toplo dočekale (među njima i naša Subotičanka s. Leonija Žutić). S nama je sv. misu slavio i zagrebački svećenik na poslijediplomskim studijima u Hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu, v.lč. Antun Sente. Moram se ovom prilikom zahvaliti sestrama koje su nam svakodnevno spremale 60-ak sendviča, kako bismo se okrijepili tijekom dana. Neka im

dragi Bog uzvrati svojim milostima!

* Srijeda, 12. svibnja - središnji događaj - Audijencija sa sv. Ocem na Trgu sv. Petra u Vatikanu

Moram napomenuti da je baš taj dan bio posebno okupan suncem. U 10.30 sati započela je audijencija sa sv. Ocem. Onaj tko je pratilo izravan prijenos, morat će se složiti da je naša grupa (organizirana zahvaljujući iskusnom vodiču Slavi) bila najglasnija te je i sam Papa nekoliko puta zastao da bi čuo naše riječi: "Ivane Pavle" i "Papa mi Te volimo". Uslijedio je pozdrav na jeziku raznih govornih područja, da bi manje narode pozdravio sam Papa, tako i nas sljedećim riječima: "Pozdravljam i blagoslivljam vjernike župe svetoga Mirka u Šestinama i

U Generalnoj kući sestara Kćeri Milosrđa

ženski pjevački zbor "Vila" iz Duge Rese. Predragi, Bogoslužje časova je neprekidna molitva onih koji žele hvaliti Gospodina uviđeke to je hvala onih koji su iskusili neiscrpivu snagu Božje ljubavi što oslobađa i spašava čovjeka. Hvaljen Isus i Marija!". Poseban blagoslov dobio je, nakon audijencije, mlađi bračni par koji je išao s nama. Uvjet da se dobije osobni Papin blagoslov jest crkveno sklopljeni brak ne dulji od dva mjeseca, i dolazak pred Papu u vjenčanoj haljini odnosno odijelu. Ovaj je događaj na Trgu sv. Petra doista zasjenio sve druge.

Nadalje, posjetili smo: Anđeosku tvrđavu, Paizzu Navona, Panteon, crkvu sv. Ignacija, Fontanu di Trevi, Španjolski trg, te na samom kraju Hrvatsku crkvu i Zavod sv. Jeronima gdje smo imali i sv. misu zajedno sa svećenicima Hrvatima koji su na poslijediplomskom studiju u Rimu.

* Četvrtak, 13. svibnja

To je ujedno bio dan našega odlaska iz Rima. Isti smo dan posjetili baziliku sv. Ivana Lateranskoga, Katakombe sv. Kalista na više od deset metara ispod zemlje, gdje smo imali i sv. misu. Nakon toga crkvu sv. Pavla izvan zidina, Santa Maria Maggiore,

crkvu sv. Petra u okovima (gdje se nalazi poznati Michelangelov "Mojsije"), Flavijev amfiteatar (Coloseum), Konstantinov slavoluk, Kapitolij, Piazza Venezia. Za mene osobno najveći događaj dana bio je posjet "Svetim stubama", odnosno onim izvornim koje su donesene u Rim, na kojima je Isus išao na suđenje Pilatu. Običaj je na njima ići klečeći (ukupno ih je 28, i da bi se očuvale obložene su drvetom). Na svakoj od njih treba izmoliti po jednu molitvu za nekoga ili nešto. Doista, to je samo dio onoga što smo mogli pretrpjeti za Isusa. Koljena su boljela, ali je vjera ojačala.

Istu smo se večer od Rima uz večeru oprostili u Hrvatskom domu ("Domus Croata") i krenuli put Zagreba.

Napominjem da je isti dan u Rim pješke (biciklom) stigao i Domagoj Pejić, novinar i voditelj Hrvatskog katoličkog radija (HKR), koji je 1000 kilometara prešao za Papu, kako bi mu i osobno i u ime svih Hrvata zahvalio za sve što je učinio za hrvatski narod, te da bi mu na općoj audijenciji 19. svibnja osobno čestito rođendan i darovao CD sa svim pismima koja su za njegov rođendan stizala tijekom travnja i svibnja na HKR.

* Petak, 14. svibnja

Padova - sv. misa u svetištu sv. Leopolda Mandića, te posjet crkvi sv. Antuna Padovanskoga (gdje se čuva svećev jezik).

Venet - Most uzdisaja, Duždeva palača, crkva i Trg sv. Marka.

Zagreb - povratak u 22.30 i kraj putovanja.

Za kraj što reći: teško je sabrati sve ono što se može doživjeti na ovakovom putu na jednu stranicu. Osim što su sklopljena neka nova prijateljstva i produbljena stara, možda je molitva najbolji odraz cijelog hodočašća: "Zahvaljujemo Ti, Gospodine! Naši životi idu nezaustavljivo dalje. Nema zaostajanja, ni u najljepšim trenucima. Svoju budućnost nemam u svojim rukama ja, nego Ti - i zato se u Tebe i na Tebe oslanjam".

* Malo smijeha

Tijekom boravka u Rimu, vodič Slavo ispričao nam je jednu zgodu koja se dogodila na audijenciji s Papom prije nekoliko godina, kada je jedan od naših političara (ne u samom vrhu po aktualnosti) kleknuo pred Papu te mu je nakon kratkog pozdrava Papa rekao "Pozdravi svoju ženu". Na to je političar rekao prevoditelju (inače našem Hrvatu na službi u Vatikanu): "Pozdravi i Ti svoju". Prevoditelj je ostao van sebe. Rekao mu je tih: "Ali, Papa živi u celibatu". A on je upitno rekao: "Pa kaj, ja sam oduvijek mislio da Papa živi u Vatikanu". Eto naše tuge, i smijeha.

Željka Zelić

11. lipnja

Barnaba

(+ oko 63.)

- Josip zvan Barnaba • suvremenik Isusove Dvanaestorice •
- rođak evanđelista Marka • primio je novoobraćenog svetoga Pavla •
- štovan na Cipru i Veneciji • pratio Pavla na prvom misionarskom putu •
- čašćen imenom apostol • dobio ime "sin utjehe" •
- na bolesnike polagao Matejevo evanđelje, pa su ozdravljali •
- zaštitnik je bačvara i tkača •

Sin utjehe

Barnabino stvarno ime je **Josip**, a prozvan je imenom **Barnaba**. Bio je Židov, levit iz dijaspore. Rođen je u mjestu Salamima na istočnom Cipru. Ime Barnaba znači "sin utjehe", što je filološki ipak nesigurno. Svakako je bio kršćanski misionar i apostol. Bio je suvremenik Dvanaestorice. Znamo da je bio rođak svetoga Marka. Ako i nije spadao u krug 72 učenika Isusovih, nema sumnje da je jedan od prvih članova pracrke. Svojim životom i djelom mogao je biti i jedan od Dvanaestorice, ili bar Sedamdesetdvojice. Tradicija ga svakako smješta u krug Isusovih učenika. Već su ga prvi kršćani častili naslovom apostol budući da je tako puno učinio za naviještanje Veselih vijesti. Podatke za njegov životopis nalazimo u Lukinoj knjizi Djela apostolska. Ti se podaci ne slažu u svemu s onim što je Pavao napisao u poslanici Galaćanima.

Vjerovao je u Pavlovo obraćenje

Pratio je svetoga Pavla na njegovu prvom misionarskom putu. Kod drugog Pavlovog misionarskog puta Pavlov je pratilec bio sveti Marko. Dalje o njemu šuti povijest, a pripovijeda predaja i legenda. Kad se Pavao obratio i kad je došao u Jeruzalem, nitko od Dvanaestorice nije imao povjerenja u Pavla. Znali su koliko je zla učinio mladim kršćanima. Barnaba je povjerovao u iskrenost Pavlova obraćenja. Primio ga je. Barnaba je prvi shvatio vrijednost obraćenog Pavla za naviještanje Veselih vijesti. Zato ga je uzeo sa sobom u Antiohiju.

Kamenovan na Cipru

Barnabu su, navodno, kamenovali njegovi zemljaci u ciparskom gradu Salamina 63. godine za vrijeme progona

stva cara Nerona. Grob svetoga Barnabe je u njegovu rodnu gradu Salamina. U Mlecima je najrazvijenije njegovo štovanje budući da je bio rođak glavnog mletačkog zaštitnika - svetoga Marka. Ne može se dokazati niti da je on napisao Barnabinu poslanicu Novoga zavjeta. Barnaba je bio posrednik između jeruzalemske prazajednice i tek obraćenoga Pavla. Barnabu vidimo sa svetim Pavlom u Antiohiji, kad se iz toga grada pokreće Pavlova misijska akcija. Tu se Barnaba pojavljuje kao Pavlov suradnik. S Pavlom je nastojao ublažiti nevolje jeruzalemske zajednice. Barnaba je veliki pomoćnik svetoga Pavla i u usklađivanju suprotnosti između jeruzalemског i antiohijskog apostolskog središta. Njihovom je zaslugom za apostolat među Židovima određen Jeruzalem, a za djelovanje među poganiма Antiohija. U raspravi o tome treba li obraćenicima iz poganstva nametnuti židovske zakone, Barnaba se priklonio jeruzalemskoj struji te se rastao od Pavla. Pavao je želio propovijedati poganim bez toga da im se nameće starozavjetni zakon, bar što se tiče obrezanja. Barnaba je i dalje nekoliko godina propovijedao. U nekim stvarima nikada nije prestao biti vjeran Pavlovom misionarskom stilu.

Je li Barnaba bio pisac?

Neki pripisuju Barnabi ranokršćanske spise. Tako **Tertulijan** misli da je Barnaba pisac poslanice Hebrejima. Ta se tvrdnja održala sve do u 20. stoljeće. Njemu se pripisuje i jedno izgubljeno "Evanđelje po Barnabi". Tek se od 16. stoljeća njemu pripisuje i Barnabina poslanica. Ta se poslanica stavlja ipak u vrijeme oko 130. godine. Neki tumači Svetoga pisma su mišljenja da Barnabino auktorstvo nije nemoguće. Promotrimo li tekst Gal 2,11-14, imat ćemo dovoljno razloga da posumnjamo u Barnabino autorstvo.

Lik i zaštita svetoga Barnabe

Slikari ga prikazuju kao mučenika Barnabu s knjigom Matejeva evanđelja u ruci. Kažu da je polaganjem Matejeva evanđelja lječio bolesnike i opsjednute. Prikazuju ga i s otvorenom knjigom i štapom u ruci ili, zato što je bio kamenovan, s kamenom ruci. Zaštitnik je bačvara i tkača, Đenove i Milana, čuva od tuče (zato što je bio kamenovan).

* * * * *

Presveto Srce Isusovo "izvor je svake utjehe". Ono je svjetlo što svijetli u tami našega vijeka i sve ga tmine ovoga svijeta ne mogu obuzeti. Iz Isusovog se Srca od onoga dana kada je nakon žrtve na križu bilo proboden, neprekidno dan za danom izlijeva more milosrđa i nježnosti na ljude. Jer Srce Sina Božjega neiscrpno je vrelo ljubavi. Presveto je Srce Isusovo naše spasenje jer je "dobrote i ljubavi puno" i jer u njemu "prebiva sva punina božanstva".

Naš kandidat za sveca

Piše: o. Ante Stantić, OCD

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

PORUKA O AKTUALNOSTI MOLITVE

1. Sluga Božji bio je gorljivi molitelj. Prema brojnim svjedočanstvima, molitva mu je bila najvažnija dužnost, koju je revno obavljao i proširivao u molitvi na cijeli dan posredstvom vježbe u Božjoj prisutnosti. O molitvi je ostavio i brojne zapise iz kojih se lako može razabrati da je neprestano bio u molitvenoj povezanosti s Bogom pa i onda kada je pastoralno djelovao.

Pokušajmo danas, kada je molitva u krizi, potražiti u njegovim vlastoručnim zapisima odgovore koji mogu pomoći prebroditi krizu molitve i otkriti u molitvi i te kako važnu aktualnu vrijednost za život svakoga čovjeka i za međuljudske odnose...

2. Kako bismo što bolje uočili domet i značenje molitve u kršćanskem životu u zapisima o. Gerarda Tome, promotrimo razloge koji su doveli do krize molitve u ovom našem vremenu.

Među razlozima koji su doveli do krize molitve, na prvom mjestu je, bez sumnje, tvrdnja prema kojoj je "Bog mrtav". Znanost i razvoj znanosti kao da nam žele reći: da, ako Bog i postoji, on nema više značenja jer se mnoge stvari, za koje se ljudi mole da im Bog po molitvi podari, rješavaju znanošću i tehnikom, te je Bog - ako nije mrtav, onda barem suvišan. Sekularizacija, koja je na djelu, zahvatila je i svijest samih kršćana te se i oni pitaju zašto moliti? Sumnja se čak da se mnogi koji se mole, mole da umire svoju savjest kako bi pobegli od svojih frustracija.

Pred ovakvim i sličnim razlozima koji se navode molitva je postala luksuzni artikl u našem vremenu punom užurbanosti.

3. O. Gerard u brojnim zapisima ističe da molitva nije otvaranje usta, ili samo otvaranje usta, kada smo skršena srca, ili u trenucima frustracija, nego je nastojanje oko pronalaženja puta kako susresti Boga, po Isusu Kristu, kao partnera, s njime općiti, kako bismo duhovno rasli i sazrijevali kao ljudi a jednako tako, poslije susreta s Bogom, po Isusu Kristu, porasli u svijesti što smo dužni učiniti u službi bližnjega.

Evo par navoda iz njegove pismene baštine: "Oku je mila lijepa stvar i uživa kad na lijepu stvar gleda. Kad na Boga i njegova djela gleda, gorljivo moli a jednako tako i na Božja djela gleda." Kao posljedica toga gledanja je slatko razmatranje i isto tako ispunjenje vlastitih dužnosti. Božje pak djelo je "svako dobro djelo, svako stvorenje". Sve je to, ističe SB, posljedica "pobožnog razmatranja" (1).

Kako bi Bog bio partner u molitvi i kako bi molitva imala spomenute željene učinke, mora prolaziti kroz Isusa Krista: "Isuse, kad na Tebe u molitvi pomislim odmah se

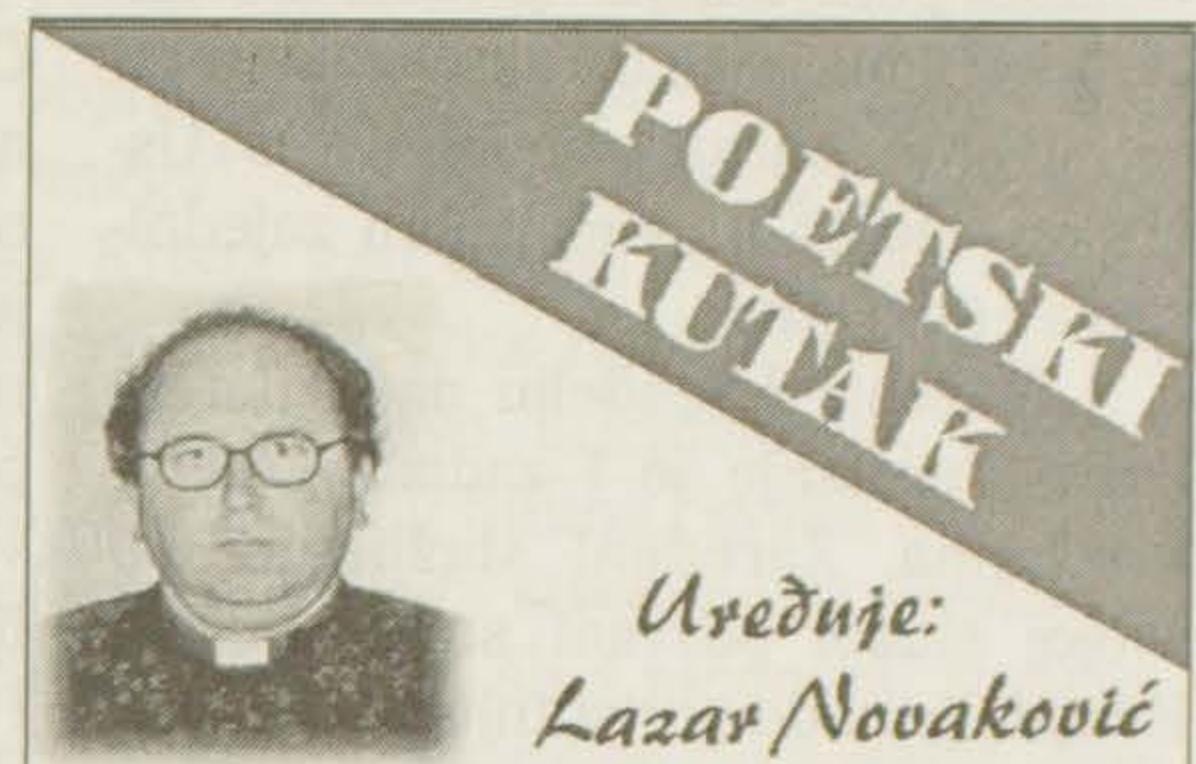
spašavam. Ta, Ti si put, istina i život. Tvoje uzorno ponašanje je kao zrakoplov, dakle put. Tvoje učenje je istina, kako bih dao Bogu Božje a čovjeku ono što pripada čovjeku. Tvoja je ljubav život i pokretač života. Moja molitva, tada, postaje kao krila (za letenje), moja ljubav gorivo, moja djela slatka jela. Dakle (dobivam) sve što treba putniku" (2). Osim toga, kada u molitvi tražimo i nalazimo partnerstvo s Bogom, po Isusu Kristu, tada molitvom: "vidi čovjek koliko je mali, nedostojan, vidjeti Isusa, i potaknut je ići putem savršenosti. Kada se čovjek, (poput Zakeja) popne na voćku molitve i ne samo popne nego i jede njene plodove, ojačava se. Ako ga netko hoće skinuti s voćke ili ga vuče tamo amo, kao kad puše silan vjetar, i njiše voćku, tj. nije s našom molitvom i dušom, i tada stalna molitva sve savladava: očisti čovjeka od grijeha, hrani i ojačava dušu, veže dušu za Boga, kako bi se u njega uzdao. Doduše na početku (molitve) sve to dugo traje, osjećamo kao da je Bog daleko od nas. Ali kada se popnemo na vrh molitve, dođe Isus nama sasvim blizu, dođe u naše srce i jednako tako od radosti osjećamo živo raspoloženje, sve krivice ne samo isповjediti, i u toj se mjeri popraviti, i onoliko pokore činiti i pripravni biti 4 puta toliko činiti, nego što smo činili..." (3).

Pred tolikim moralnim i duhovnim učincima molitve u duši molitelja, Gerard zahvaljuje Isusu Kristu i dodaje: "Hvala Ti, Isuse, da si me podigao na voćku molitve... ostat ću ipak mali i ponizan da ne padnem u slučaju oluje napasti, s ove voćke molitve, nego da se još čvršće uhvatim za tu voćku, pa ako nema na njoj zrelog voća, slatkog voća, ja ću silom jedan zeleni plod otkinuti pa prema nebeskom Suncu Isusu okrenuti, neka ga grijee i žeže, da sazrije, i tako se tim sazrelim plodom nasitim. Dakle, neka čujem Isusov glas, kao Zakej: "Danas ću k Tebi navratiti i s tobom zauvijek ostati" (4).

4. Stavljući ove tvrdnje i učenje o molitvi o. Gerarda Tome Stantića u kontekst nepovjerenja prema molitvi, u ovom našem vremenu, moramo ustvrditi da je zapravo kriza molitve u tome što su ljudi ili postali mlaki u vjeri ili je izgubili. Zbog toga ne znaju otkriti da je Bog onaj koji nas voli u Isusu Kristu, da želi općiti s nama, kao Osoba s osobom, kako bi tim općenjem obogatio svakoga molitelja moralnim i duhovnim vrednotama i time pridonio boljim odnosima čovjeka s čovjekom. Zato mi kršćani moramo zastupati stanovište, i kao molitelji pokazati, kako autentična molitva pridonosi osobnom rastu čovjeka u njegovim moralnim i duhovnim vrednotama, koje onda stvaraju uvjete za

autentičan suživot čovjeka s čovjekom. Po svemu tome molitva je vrlo aktualna stvarnost za stvaranje ne samo autentičnog odnosa s Bogom, nego pridonosi duhovnom i moralnom rastu kršćanina a time i suživotu među ljudima. Nije dakle molitva u krizi, rekao bi o. Gerard, nego je u krizi čovjek, čija je vjera oslabila, pa nije kadar susresti Boga po Isusu Kristu, a time nije kadar ni susresti brata čovjeka, kao brata.

1. Biser mišljenja, 201.
2. Th. p., 562.
3. Put blaženstva, razmatranje XXXVII
4. Ondje

Uređuje:
Lazar Novaković

Darko Tomašević rođen je 15. 02. 1972. u Brčkom. Osmogodišnju školu pohađa u Vidovicama a sjeničku gimnaziju u Dubrovniku. Teologiju studira u Sarajevu, Bolu i diplomiра u Sarajevu 1997. godine.

Za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije zaređen je 1997. Trenutno u Rimu specijalizira biblijsku teologiju.

Pjesme je objavljivao u bogoslovskom glasilu "Mladi Teolog" a zastupljen je i u zavičajnoj zbirci župe Vidovice - Skriveno nosim breme.

TI

Može me razveseliti ženski pogled
može me i prijatelj razveseliti,
lijepa vijest me obraduje
ali prava radost si TI.

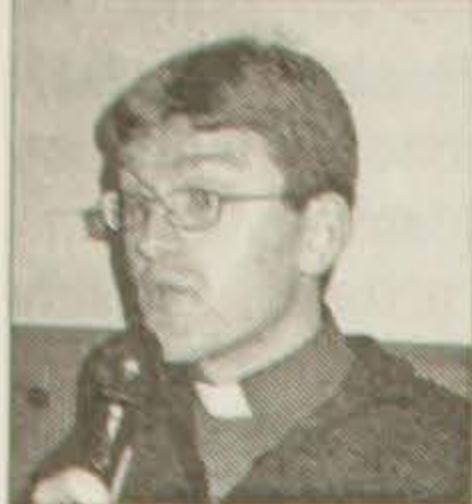
No, zaboravim to često
i misli drugom cilju plove,
lijepota svijeta me mami,
al tad glas Tvoj ponovno me zove:

"Sreću na zemlji nećeš naći ti,
jer sreća što svijet je daje
tek jedan hip traje
i čak ni odraz prave sreće nije."

TI uvir svih mojih si želja,
tek prava sreća samo si TI
o, srce, shvati to jednom
i smjelo Njemu poleti.

Darko Tomašević

Piše: Mirko Štefković

PRIKAZ DOKUMENTA "ECCLESIA IN EUROPA"

/nastavak - drugi dio/

"Budan budi i utvrdi ostatak koji tek što ne umre!" (Otk 3,2) - poziv je na ponovno otkrivanje "prve ljubavi" (usp. Otk 2,4) upućen našim zajednicama. Kao što su nekada Europu naširoko i dubinski prožele kršćanstvom, one i sada trebaju biti svjesne nositeljice nade za čovječanstvo. U velikom pothvatu oživljavanja kršćanskih korijena, više od aktivizma, traži se stvaran odraz zajedništva s Uskršnjim, vidljiv u svim našim zajednicama i pokretima.

Služenje Evanđelju nade putem ljubavi poslanje je i zadaća svakog kršćanina. Zaređeni službenici po svojoj službi pozvani su naviještati Evanđelje nade uprisutujući Krista i utjelovljujući njegov način života, a monaštvo i redovništvo upućivanju na apsolutno prvenstvo Boga, svjedočanstvom evanđeoskog bratstva i zauzimanjem za najpotrebnije. Briga za zvanja povjerena je odgovornosti sviju nas, i to kao životno pitanje za budućnost kršćanske vjere u Europi. Doprinos vjernika laika u naviještanju Evanđelja nade je također od iznimne važnosti. Po njima je Kristova Crkva prisutna u najrazličitijim područjima svijeta, gdje su pozvani svjedočiti kršćansku vjeru kao jedini potpuni odgovor na životna pitanja svakog čovjeka. Sv. Otac podcrtava istaknuto mjesto žene u svjedočenju Evanđelja, osobito primanjem i prenošenjem Božjeg dara tjelesnim i duhovnim materinstvom, te ističe važnost primjerenog vrednovanja njezinog poslanja kao supruge i majke u predanosti obiteljskom životu.

Novim zanosom naviještati Evanđelje nade za Crkvu znači "uzeti otvorenu knjigu [...] i progutati je" (Otk 10,8,9), tj. prihvati Onoga koji jedini daje konačni smisao svjetu i povijesti. Razni dijelovi Europe danas vape za prvim navještajem Evanđelja, a mnogi pak krštenici žive kao da Krista nema. Zato se odgovornosti naših zajednica postavlja pitanje: hoće li Sin čovječji kada dođe naći vjere u Europi (usp. Lk 18,8)? Taj pothvat obnovljenog navještaja se mora usredotočiti na cjelovitost Isusove osobe, kao Sina Božjega, jedino-

ga i nužnog Spasitelja sviju, prisutnog i djelatnog u svojoj Crkvi. Svatko je od nas pozvan pronaći podesan način naviještanja Evanđelja svjedočenjem svetosti života. Takvoj misionarskoj svijesti su potrebni razumijevanje i uvjerenost, koji prepostavljaju osobu i zrelu vjeru.

Suradnja i zajedništvo lokalnih Crkava Kontinenta daje novu snagu navještaju Isusa Krista, jedinog izvora nade za Europu. Uspjeh evangelizacije ovisi i o bratskoj i iskrenoj eku-menskoj suradnji, jer svi su kršćani pozvani svjedočiti zajedništvo. Od velike je važnosti i razborit međureligijski dijalog, osobito sa židovstvom i islamom, usmjeren ostvarenju religijskih sloboda svakog čovjeka.

Navještaj nade mora zahvatiti kulturu, te joj pokazati kako je i danas u Europi moguće u punini živjeti Evanđelje kao put koji daje smisao životu. Pri tome su katoličke škole i sveučilišta pozvane, svojim konstruktivnim pristupom znanostima i pružanjem etičkih kriterija upisanih u ljudsku narav, ukazati na teorijski i praktični prinos evanđelja ljudskoj zbilji. Pozitivno vrednovanje crkvenog kulturnog blaga i poticanje novih umjetničkih izričaja vjere trebaju voditi otkrivanju smisla za otajstvo. Crkva u Europi, nadalje, mora pokazati osobitu pozornost svjetu obavijesnih sredstava, kojima se treba poslužiti u naviještanju Evanđelja nade, za što se potiče njihovo osnivanje čak i na razini župa. Ne smije se popustiti u borbi za veće poštivanje istine informacija i dostojanstva ljudske osobe u medijima. Naš navještaj nade uvek mora biti otvoren misijskom djelovanju prema onima koji još nisu imali prilike upoznati Krista. Svoj nekadašnji misionarski žar Crkva u Europi mora gajiti i danas, za što je potrebno da svaki vjernik izuči "najuzvišenije znanje" (Fil 3,8) učestalom druženjem sa Svetim pismom, jer jedino ako tu Knjigu uzmemo u ruke i do kraja je prihvatimo, tek tada ćemo stvarno biti ispunjeni nadom i sposobni je darovati drugima.

Hrvatske katoličke Internet stranice (XXVIII.)

Međugorje
www.medjugorje.hr

Život male hercegovačke župe Međugorje u potpunosti se promijenio 1981. godine kada se Blažena Djevica Marija ukazala, po tvrdnji šestoro djece. Narednih je godina Međugorje postalo jedno od najvećih svjetskih marijanskih svetišta, koje posjećuju hodočasnici sa svih kontinenata. O župi u Međugorju već nekoliko godina postoji i službena Internet stranica Svetišta Kraljice Mira na adresi:

www.medjugorje.hr

Nakon izbora jezika, na početnoj se stranici uočavaju dvije osnovne karakteristike cijele stranice: sadržinsko bogatstvo, koje odslikavaju dvadesetak osnovnih podlinkova, kao i redoviti "update", koji se odnosi na vijesti i obavijesti te na mjesecni bilten za tisak. Od ovog mnoštva podlinkova vrijedi izdvojiti: vodič kroz svetište, kraljica mira, multimedijalni zapisi, a impozantan je i popis devedesetak (!) linkova iz tridesetak zemalja sa svih kontinenata, koji za predmet imaju Međugorje.

U Međugorje su hodočastili mnogi vjernici Subotičke biskupije, što traje sve do današnjih dana. Zanimljivost predstavlja činjenica da u zadnje vrijeme organiziranje odlazaka na ovo hodočašće nije vezano samo za crkvene ili privatne okvire, već se ono nalazi i u ponudama nekih ovdašnjih turističkih agencija.

s. b.

Subotički hodočasnici u Međugorju (djeca, učiteljice, odgajateljice i roditelji)

Piše: mr. Andrija Kopilović

27. 06. 2004. TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Dj 12,1-11; 2 Tim 4,6-8.17-18; Mt 16,13-19

Duh oslobođa

Duh, koga nam Krist šalje, osposobljava nas da odolimo svojim sebičnim nagonima. Njegovo je djelovanje mnogo djelotvornije od straha da prekršimo neki izvana naloženi zakon. On nas potiče da živimo, poštujući druge, te tako oblikujemo pravo zajedništvo uzajamnog služenja. U odlomku poslanice Galaćanima, Pavao je vrlo jasan. Postavlja poznatu "Pavlovsku" tvrdnju o slobodi. Sloboda za koju nas je Krist oslobođio i to smrću i uskrsnućem, nije sloboda izbora između dobra i zla nego je to nutarnje oslobođenje po kojem čovjek biva slobodan od svakog ropstva. Dakle, to je sloboda za dobro. Prema tome, Pavao tvrdi da je uistinu slobodan onaj koji je uvek spremjan činiti samo dobro. To se osobito očituje u angažiranoj ljubavi prema bližnjima. I sloboda dostiže onaj stupanj koliki je stupanj ljubavi. Ljubav je mjerilo prave slobode. Nasuprot pravoj slobodi su ljudi koji se tobože služe slobodom a zapravo čine zlo i grijeh, služe tijelu i čine razdore. Dakle, biti u duhu slobodan znači ne robovati požudi koja je stalna napast i koja razara. Sloboda je djelo Duha u nama za duhovna djela među nama!

4. 07. 2004.

ČETRNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 66,10-14c; Gal 6,14-18; Lk 10,1-12.17-20

Izvor nutarnjeg mira

Pripadnost Kristu po otajstvu njegove smrti i uskrsnuća oslobođa nas uvjetovanosti društva koje nas okružuje i donosi nam procvat i mir. Pavao se predstavlja Galaćanima vrlo iskreno i intimno. Otkriva tajnu da je označen znakovima Kristove muke. Mnogi u ovom tekstu prepoznaju Pavlovu stigmatiziranost. No, stigma nije samo vanjski znak, nego daleko više suočljenost Isusu Raspetom. To Pavao dobro razumije i zato je njegova duhovnost: Nasljedovati Krista Raspetoga. Križ u Pavlovu životu je od temeljnog značenja. Patnja i križ nisu kazna. Patnja je poziv i poslanje. Pavao u tome vidi poziv na cjelovitu sličnost Kristu i u tome prepoznaje svoj poziv: "biti u Kristu". Uistinu, kršćanin dok god ne prepoznaje u patnji i križu poziv na djelo spasenja koje Krist po kršćanu nastavlja, do tada su križ i patnja sablazan i izvor straha i tjeskobe. Stoga Pavao, da bi ohrabrio Galaćane, teologiju križa stavљa u središte svoga apostolskoga života, njim se hvali, njim se diči, njega propovijeda i tako "usađuje" u duše svojih vjernika jasnoču razlikovanja križa kao sredstva spasenja od križa koji je izvor patnje. Patnja je otkupljena i stoga spasenjska.

11. 07. 2004.

PETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Pnz 30,10-14; Kol 1,15-20; Lk 10,25-37

Krist u sebi ostvaruje sav Božji naum

Krist oko sebe, glave svega stvorenja, okuplja sve čovječanstvo te ga obnavlja i uspostavlja u savršenu jedinstvu s Božjim naumom. Ove nedjelje započinje čitanje poslanice Kološanima. Ova poslanica je, kao i svaka Pavlova poslanica, jedinstvena svojim sadržajem. Navješćuje Krista, u punini. Odlomak koji se čita ove nedjelje je himan. Kad god se počinje himnom, to je znak da se hvali, zahvaljuje i slavi Boga. Razlog Pavlovog klicanja i hvale Boga jest objava u kojoj se Krist očitovao kao središte - "Alfa i Omega" - svega stvorenoga. Teološki prepoznajemo Isusa Krista kao drugu božansku osobu koja je po svojoj naravi Riječ, Slika Boga. Po njemu i u njemu je sve stvoreno. Njegovo utjelovljenje, smrt i uskrsnuće razlog su tog Pavlovog himna i svake naše zahvale jer je Krist kao središte svega stvorenoga, središte i svega obnovljenoga. Po njemu je, sliči njegovoj, stvoren svijet, ali je po njemu i u njemu otkupljen novi svijet. Zato njemu čast i slava uvijek i dovijska, kliče Pavao. Spasenje se nastavlja i našom suradnjom u djelu ne samo prihvatanja nego i sudjelovanja u Kristovom otajstvu.

18. 07. 2004.

ŠESNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Post 18,1-10a; Kol 1,24-28; Lk 10,38-42

Trpjeti s Kristom znači nastavljati njegovo djelo

Božja riječ otkriva čovjeka njemu samome i osigura mu pravu slobodu. Zbog toga svako navještanje te riječi izaziva protivljenje. Tako nas Krist poziva da imamo udjela u njegovoj muci i našim iskušenjima daje otkupiteljsku vrijednost. Pavao je ponajprije navjestitelj Božje riječi koja spašava. Navjestitelj spasenja. Navješta Riječ i poziva. Prema navještenoj Riječi treba zauzeti stav. Odluka je uvijek teška. Odlučivanje je proces u komu čovjek odlukom mora biti dosljedan pa učiniti i promjenu. Teško je mijenjati se. Stoga Pavao svoj navještaj i službu navjestitelja "začinje" patnjom. Navještaj popraćen naslijedovanjem Krista njegovim patnjama daje za pravo Pavlu očitovati se kao onaj koji posjeduje spasenje. Krist je spasitelj ali svi koji sudjeluju u navještaju spasenja sudjeluju i u otajstvu spasenja. Kristova smrt je dovoljna zadovoljstina za sav svijet ali Crkva Kristova nastavljujući njegovo djelo u svome tijelu do konca vremena nosi biljege te Kristove žrtve tako što svaki pojedini kršćanin doprinosi svojom patnjom punini Kristove patnje. Tako dakle svaki kršćanin nosi na sebi i u sebi "nastavak" toga otajstva.

Djeca i roditelji dječjih vrtića "Marija Petković" hodočastili u Blato

Na poziv provincialne poglavarice s. Emile Barbarić, ove su godine po prvi puta organizirani Dani vrtića koji nose ime bl. Marije Petković i to u Blatu - od 4. do 6. lipnja 2004. O prvoj godišnjici beatifikacije bl. Marije Propetog Isusa Petković predškolska djeca sa svojim roditeljima i odgojiteljicama iz vrtića "Marija Petković": Subotice, Osijeka, Splita i Zagreba hodočastili su u svetište Bl. Marije Propetog Isusa Petković u njezinom rodnom mjestu Blatu.

I djeca iz Subotice su se uputila na ovo hodočašće, a pridružila su im se djeca iz hrvatskih odjeljenja osnovnih škola "Matko Vuković" i "Ivan Milutinović", u pratnji svojih učiteljica. Na tom putovanju nas je bilo četrdeset devet. Djeca su se za ovo putovanje pripremala u vrtiću devetnicom bl. Mariji da nas prati na putu i sretno vrati kući. Dan prije polaska imali smo i sv. misu njoj u čast na kojoj su sudjelovala djeca iz vrtića i školska djeca s roditeljima koji su išli na put. Župnik preč. Andrija Anišić je na kraju misnog slavlja molio molitvu za hodočasnike i podijelio poseban blagoslov.

Osvanuo je i dan našeg putovanja. Krenuli smo rano ujutro u četiri sata, a ispratile su nas sestre iz samostana i roditelji koji ne putuju. Župnik nas je ispratio i podijelio blagoslov da se sretno vratimo svojim kućama.

Za djecu ni put nije težak

U autobusu je vladalo raspoloženje pjevačko i usput priprema za naš nastup. Prvo stajalište i malo duži odmor imali smo u Uskoplju (G. Vakuf, BiH), u rodnoj župi s. Ive Bagarić, voditeljice naše grupe. Sestre su nas s nestrpljenjem čekale, pa nam divan i topao doček nikoša nije pokvarila. Fratri i sestre su nam pripremili ručak i svi smo dirnuti njihovom pažnjom na kojoj im od srca zahvaljujemo. Nastavili smo naše putovanje prema Korčuli. Umor se primjećivao, ali se nismo dali. Došli smo na trajekt i djeca su bila sretna, napose oni koji su prvi put vidjeli more. Napokon smo stigli u Blato, u pola noći, a naša s. Iva je držala raspoloženje i čestitala nam "novu godinu". Na odredištu srdačan doček. Dočekala nas je provincialka s. Emila, kućna predstojnica s. Mojmira i naši domaćini kod kojih ćemo odsjeti ovih dana, te upravitelj hotela Tonči Franulović.

Ljubav je zahtjevna

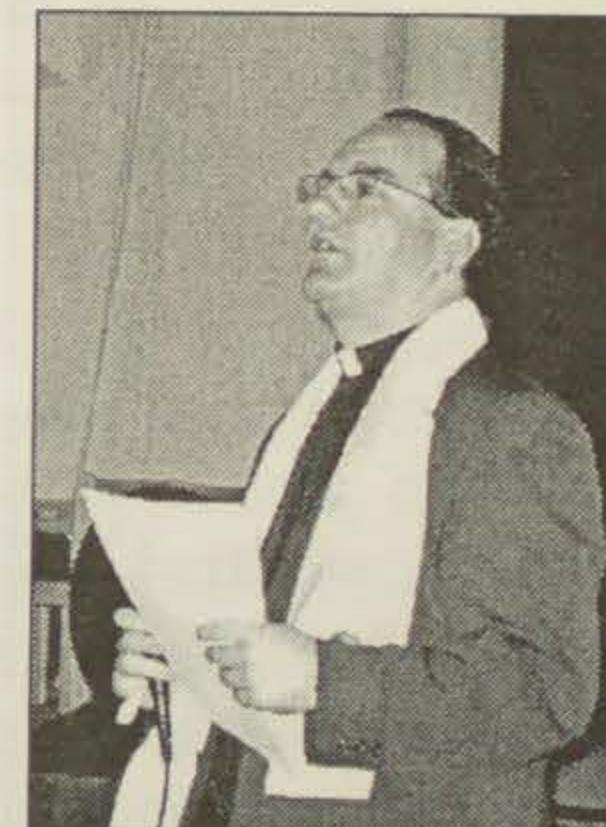
Susret je započeo u subotu u Domu kulture pozdravnim riječima načelnika općine Ive Gavranića. Njemu su naša djeca donijela na dar sliku subotičke Gradske kuće, a s. Emili košaru s cvijećem, također rad od slame. Darove su predali u bunjevačkim nošnjama Anamarija i Petar Skenderović.

Darovi za načelnika i sestru Emili

U prvom dijelu programa, namijenjenom roditeljima i odgajateljima, održana je tribina na temu "Ljubav je zahtjevna" koju je vodio vlč. don Petar Pašić, tajnik Dubrovačke biskupije. U ovoj temi predavač se osvrnuo na *Pismo obiteljima* pape Ivana Pavla II. o 10. obljetnici objavljanja tog pisma. On je naglasio da se vrijednosti obitelji trebaju temeljiti na Kristovim načelima te o potrebi i zahtjevnosti odgoja koji se u današnjem društvu zanemaruje:

Nakon predavanja slijedio je za djecu najvažniji i najljepši dio. Sve skupine su nastupile s nekoliko zanimljivih i poučnih točaka. Svojim točkama pridružila su im se djeca vrtića "Marija Petković" iz Blata i djeca iz općinskog vrtića Blato.

Iako predzadnji, djeca hrvatskih odjela iz Subotice imala su lijepu podršku u publici. Oni su izveli našu poznatu pjesmu "Podvikuje bunjevačka vila" uz pratnju učiteljice Ane Čavrgov na tamburici, te recitaciju "Bunjevačke riči" koju je recitirao Petar Skenderović u bunjevačkoj nošnji. A onda su nastupila i djeca iz vrtića s najnovijom recitacijom o Mariji Petković koju je za ovu prigodu napisala pjesnikinja Mirjana Petrov iz Kikinde.

BLAŽENICI - MARIJI PETKOVIĆ

**U NAMA ŽIVI I NA NAS GLEDA
JEDNA DIVNA MARIJA SVETA,
KOJA NAM PUNO LJUBAVI ŠALJE
BLAŽENICA, ĆUVAR DJETETA.**

**ONA JE JAKO VOLJELA DJECU
I SADA IH VOLI, PAZI I ŠITI
I OVAJ LIJEPI GRAD, SUBOTICU
OD SVIH ZALA ONA ĆE SKRITI.**

**U NAŠEM DIVNOM GRADU I ŽUPI
U NJENU ČAST STOJI KAPELA
ZA ZAŠTITNICU, DRAGU NAM UVJEK
ŠTO JE SA NEBA DAR PONIJELA.**

**SAD PO NJOJ VRTIĆ NOSI IME,
TO ČASNO IME SVETICE PRAVE
I ZAHVALNI ZBOG NJENE LJUBAVI
KAO BLAŽENICU VJEĆNO JE SLAVE.**

**I ZATO MARIJO OD PROPETOGA KRISTA
VODI NAS, ĆUVAJ, MOLI SE ZA NAS!
BOG ĆE TVOJE SVE ŽELJE ČUTI
DAT ĆE NAM ŽIVOT, SNAGU I SPAS!**

Mirjana Petrov, Kikinda

Ovu su pjesmu djeca govorila i na mađarskom jeziku, a poslije su na instrumentima odsvirala tri kratke

Ovako su se predstavili najmlađi Blačani

Našu slikovnicu vrtićima je dijelila s. Emila

pjesmice pod dirigentskom rukom odgajateljice **Marine**. Uzbuđenje i suze u publici pokazali su da im je stalo do nas i da nas još vole i cijene. A vrhunac našeg programa je bio kada je mali **Luka Skenderović** pjevao bez riječi samo melodiju pjesme "Marija Dijete". Moramo priznati, uz svu skromnost, da smo bili jako zapaženi, jer su na kraju programa neki zaželjeli posjetiti nas u Subotici, među ostalima i sam načelnik.

U podne je don Petar predslavio misu u svetištu bl. Marije Propetog Isusa Petković a pjevanje su predvodili sjemeništari i učenice sjemenišne gimnazije iz Zadra koji su posjet svetištu dobili kao nagradno putovanje za osvojeno prvo mjesto u natjecanju. "Oni su svojim pjevanjem nagradili sve nazočne na ovom slavlju" rekla je uz ostalo u za-

Na Prižbi pred Gospinom špiljom

hvalnom govoru s. M. Emila Barbarić, provincijalka. I naša su djeca prinijela prikazne darove na oltar, a ovom prigodom na kraju sv. mise ravnateljica Hrvatske čitaonice **Katarina Čeliković** darovala je s. Emili za sve prisutne vrtiče zavičajnu slikovnicu "Ždribac zlatne grive".

Poslijepodne su djeca i roditelji posjetili Prižbu, grad Korčulu razgledavši uz stručno vodstvo riznicu i katedralu.

Na samu godišnjicu beatifikacije, na svetkovinu Presvetog Trojstva, svetu

misu u župnoj crkvi predslavio je župnik **don Stipe Miloš** koji je pozdravio djecu i njihove roditelje izrazivši radost što su došli u rodno mjesto bl. Marije Petković čije ime nose njihovi vrtići. U propovijedi je pozvao da se svi po uzoru na Presveto Trojstvo prožimamo u ljubavi te da iz vjere u ovu tajnu raste naša ljubav prema braći i sestrama kako je to bilo i kod blažene Marije Petković. Zamolio je roditelje i djecu da se mole za nova duhovna zvanja kako bi iz Blata i danas bilo onih koji će odgajati djecu i mlade i činiti dobro u posvećenom životu. Pozvao ih je da ponovno dođu u Blato. U ime roditelja i djece iz Subotice mještanima se na gostoprimstvu zahvalila **Katarina Čeliković**.

Nakon posjeta rodnoj kući bl. Marije Petković, i još jednog posjeta svetištu, djeca i mladi otputovali su svojim kućama zadovoljni gostoprimstvom mještana i sestara Kćeri Milosrđa. Poslije svečanog ručka mnogi su napustili Blato, uputivši se svojim kućama. Mi smo ostali još jedan dan.

U ponedjeljak nas je primio načelnik općine Blato Ivo Gavranović i upoznao nas sa stanjem u samom Blatu i s privredom, te rekao "I mi se bavimo privredom pa bismo mogli razmijeniti svoja iskustva, i obogatiti se time". Na kraju nam je poklonio dvije knjige "Blato do kraja 18. stoljeća", te "Okus otoka" koju su predili srednjoškolci. Darove je primila s. Iva i ujedno pozvala načelnika u posjetu Subotici za Bunaričko proštenje što je on rado prihvatio. Poslije ručka posjetili smo Vela Luku, a nakupanje smo išli na Prižbu. Tamo su nas sestre dva dana ugostile, a mi smo im ponovili naš program koji smo imali. Osvanuo je i dan našeg povratka.

Na povratku kući kratko smo se zaustavili u Međugorju. Iako je put bio dugačak, na ulasku u Suboticu zapjevali smo "Oj, Bunjevče, probudi se sada", a dočekali su nas sestre, župnik i roditelji. Vožnja je bila odlična, a vozači naj, naj. I po tome smo bili posebni jer su naši vozači bili bračni par **Eržika i Slobodan**.

Na sv. misi u crkvi Svih Svetih u Blatu

Posebna zahvala ljudima dobra srca

Ovim putem željela bih se zahvaliti svim donatorima koji su nam pomogli pri organizaciji kao i novčanom pomoći: gospodinu **Vladimiru Velniću**, podpredsjedniku Skupštine grada Zagreba, župnicima župa Marije Majke Crkve i sv. Roka - **Andriji Kopiloviću** i **Andriji**

U vijećnici kod načelnika općine Blato

Anišiću, Lazaru Barakoviću, Total - Subotica, preč. Slavku Večerinu, Veleposlanstvu Republike Hrvatske iz Beograda, samostanu iz Blata, župi iz Uskoplja kao i provincijalki s. Emili.

Neka Blaženica koja je moćna zagovornica svima pritekne u njihovim potrebama i nagradi njihovu darežljivost, te i dogodine budu u mogućnosti da nam pomognu.

Hvala svim domaćinima Blata koji su velikodušno otvorili svoja srca i primili nas u svoje domove. Očekujemo ih sve u Subotici.

s. Iva Bagarić
K. Čeliković

Oproštaj od maturanata

Subotički su izlozi svake godine u lipnju ukrašeni mnogobrojnim panoima na kojima su maturanti srednjih škola. Oproštaji od maturanata su vrlo lijepi u školama, a taj lijepi običaj imamo i mi paulinci. To je jedan od najznačajnijih događaja tijekom školske godine i u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum". U utorak, 18. svibnja uz prisustvo profesora škole, svih maturanata, kao i njihovih roditelja i rodbine, učenika nižih razreda i sjemenišnih poglavara, održan je prigodni program koji su pripremili trećoškolci. Nakon riječi direktora mons. Josipa Mioča i profesorice Olge Šram, koja je u ime razrednice Jolanke Ognjenović održala govor, slijedile su pjesme i recitacije. Maturanti su se zahvalili profesorima i odgojiteljima za njihov četverogodišnji rad i trud, a zatim i svima koji su svojim prisustvom uzveličali slavlje.

Nakon programa za maturante je prestalo zvoniti školsko zvono ali zvono Božje u njihovo savjeti će ih pratiti kroz čitav život. Sve maturante preporučujemo u molitve naših vjernika da uspješno polože ispit zrelosti, a zatim da uspješno polože prijemne ispite za teološke studije.

Tomislav Ivanović

Svibanjska pobožnost

U mjesecu svibnju sje- meništarci su obavljali svibanjsku pobožnost Majci Božjoj. Svake smo večeri umjesto povečerja, molili litanije i druge prigodne molitve i pjesme, posvećene Majci Mariji. Svibanjske po- božnosti svakog kršćanina usavršavaju na polju duhov- nog života, pa tako i nas sje- meništarce. Zato smo se radosni okupili svaki dan oko kipa naše Majke Marije. Posljednji dan u svibnju imali smo svečani završetak svibanjske pobožnosti s pje- vanim litanijama i blago- slovom.

Vinko Cvijin

Posjeta Mužlji i Zrenjaninu

Na poziv zrenjaninskog biskupa mons. Lászla Huzsvára i otaca salezijanaca sjemeništarci su 9. svibnja posjetili Mužlju i Zrenjanin u banatskoj biskupiji.

Odmah po dolasku oko pola 8, oci salezijanci su pripremili doručak. Nakon doručka prisustvali smo misnom slavlju, u župnoj crkvi posvećenoj Imenu Blažene Djevice Marije. Nakon mise u Mužlji uputili smo se u zrenjaninsku katedralu, gdje nas je dočekao banatski biskup mons. László Huzsvár i kratko nas pozdravio, a župnik mons. Jenő Tietze nas je upoznao s poviješću katedrale. Misu u zrenjaninskoj katedrali predvodio je rektor sjemeništa uz koncelebraciju mjesnog župnika i naših poglavara. Nakon završetka mise u katedrali posjetili smo nekadašnju županijsku zgradu, sadašnju gradsku kuću u Zrenjaninu.

Poslije ugodnog ručka u katoličkom internatu smještenom pored župne crkve u Mužlji, krenuli smo u Zrenjanin, kako bismo posjetili samostan časnih sestara s internatom. Zatim smo prošetali gradom i pogledali značajnije institucije.

Poslije Zrenjanina krenuli smo pravcem Arača posjetiti ostatke drevnog benediktinskog samostana i crkve, koja potječe iz 1030. godine. U povratku smo stigli pogledati dvorac Dunderskog, koji se nalazi između Bačke Topole i Bečeja.

Dean Olear

Proštenje u Aleksandrovu

Naši sjemeništarci su na Duhovski ponедjeljak, na poziv župnika mr. Andrije Kopilovića hodočastili na proštenje u župnu crkvu u Aleksandrovu, koja je posvećena Mariji Majci Crkve. Sjemeništarci su zajedno s poglavarima prisustvovali svečanom misnom slavlju. Svetu misu je predvodio bikovački župnik i dekan Julije Bašić, a koncelebrirali su sjemenišni poglavari, gvardijan franjevačkog samostana, žednički župnik i horgoški đakon.

U uvodnim riječima župnik Kopilović je podsjetio na svoju dugogodišnju suradnju sa sjemeništem, najprije kao profesor u našoj gimnaziji, a zatim preko velikog broja učenika u "Paulinumu" koje je dala župa Marije Majke Crkve. Misno slavlje uzveličali su sjemeništarci čitanjem Riječi Božje, recitiranjem, ministiranjem, a napose pjevanjem zbora Schola cantorum i sviranjem. Nakon stola Gospodnjeg župnik nas je okupio na bratski stol agapea u vjeronaučnu dvoranu. Zajednička večera protekla je u ugodnom razgovoru uz pjesme i šale. Ovo proštenje svakom sjemeništarcu ostalo je u najljepšoj uspomeni.

Robert Mađarić

Uređuje: s. Blaženka Rudić

JEREMIJIN POZIV

ili
život kao znak

Duh Božji je u Starom zavjetu zahvaćao ljude, te su oni govorili u Božje ime, a da često ni sami nisu razumjeli poruku. Ima proroka koji nisu samo riječima bili Božji znak nego čitavim životom. Jedan od njih je prorok Jeremija.

"Drama njegova života nije samo u događajima u koje je Jeremija bio upleten nego i u proroku samome. Imao je nježnu dušu, predodređenu da ljubi, a bio je poslan 'da istrebljuje i ruši, da zatire i ništi' (1,10) i trebao je proricati iznad svega nesreću (20,8). Bio je željan mira a uvijek se morao boriti, protiv svojih vlastitih ljudi, protiv kraljeva, svećenika, lažnih proroka, svega naroda, 'svađao se i prepriao sa svom zemljom' (15,10). Bio je razdiran poslanjem kojemu nije mogao nikako izbjegći (20,9). Njegovi nutarnji razgovori s Bogom puni su povika boli: 'Zašto je bol moja bez prebola?' (15,18), a Job nam daje nasluti odlomak 'Proklet bio dan kad se rodih' (20,14 i dalje). No to je trpljenje očistilo njegovu dušu i otvorilo je za druženje s Bogom." (Jeruzalemska Biblija, str. 1059.)

PAPA O GODINI EUHARISTIJE

Svetkovina Tijelova koja se danas slavi u mnogim krajevima svijeta pružila je papi Ivanu Pavlu II. priliku da se u nedjeljnom nagovoru okupljenim vjernicima na Trgu sv. Petra 13. lipnja osvrne na godinu Euharistije koju je proglašio u četvrtak 10. lipnja nakon misnoga slavlja pred bazilikom Sv. Ivana Lateranskog. Ta svetkovina Presvetoga Tijela i Krv Kristove je, prema riječima Svetog Oca, središnji događaj povijesti. To je sakrament žive uspomene na njegovu muku, smrt i uskrsnuće te je lijepo što se ovom prilikom oko Presvetog oltarskog sakramenta po gradskim i seoskim ulicama okupljaju vjernici, izražavajući raznim znakovima pobožnosti vjeru u

živoga Krista i radost zbog njegove nazočnosti među nama, primjetio je Sveti Otac, pojašnjavajući vjernicima kako će ta Euharistijska godina početi ove godine. Svjetskim euharistijskim kongresom u listopadu u Meksiku i trajat će do sljedeće Sinode biskupa koja će se održati u listopadu 2005. godine od 2. do 29. listopada u Rimu pod gesmom "Euharistija - vrhunac i izvor života i poslanja Crkve". Ta se godina uklapa u pas-

Iz Jeremijinih 'Ispovijesti'

"Ti me zavede, o Jahve,
i dadoh se zavesti,
nadjačao si me i svladao me.
A sada sam svima na podsmijeh
iz dana u dan,
svatko me ismijava.

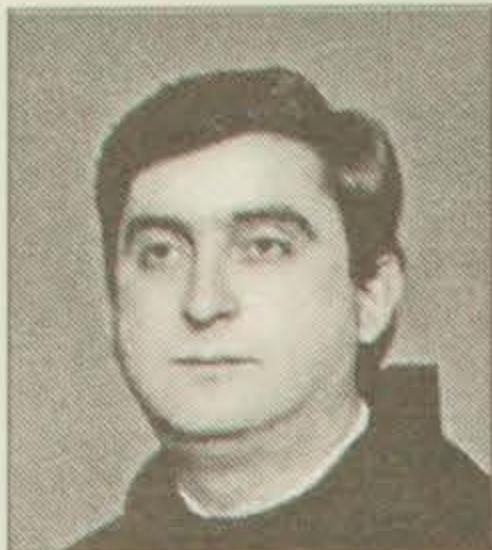
Jer kad god progovorim, moram vikati,
navještati moram: "Nasilje! Propast!"
Doista, riječ mi Jahvina postade
na ruglo i podsmijeh povazdan.
I rekoh u sebi: neću više na nj misliti
niti će govoriti u njegovo ime.
Al' tad mi u srcu bi kao rasplamtjeli oganj,
zapretan u kostima mojim:
uzalud se trudih da izdržim,
ne mogoh više. (Jr 20,7-9)

Jeremijino protivljenje nije naišlo na odjek. Bog ga nije oslobođio njegove zadaće. Naprotiv, govori da su bezvrijedne njegove tužbe i ponovno ga šalje. (Usp. 15,19-20)

Mi nismo oslobođeni od proročke zadaće. Imamo proročko dostojanstvo i poziv po krštenju. Naš život treba biti znak koji poziva. Trebao bi se jače čuti proročki glas, glas koji uznemiruje uspavanu savjest čovječanstva. Ma ne čovječanstva, nego naše najbliže okoline. Trebao bi se čuti i u Crkvi. A mi bismo htjeli živjeti mirno. No, to nije moguće.

Gospodine,
koliko puta ti htjedoh reći
da neću križa Tvoj?
Toliko puta htjedoh odustati
od križnog puta svog.
Toliko puta mi u kriku pobune
klonula duša sva.
Toliko puta sam tonula bez križa
u moru beznađa.
I opet Ti htjedoh reći...
Tad shvatih da nema smisla,
da nije moguće,
bez križa za Tobom ići.

toralni plan, koji je Papa zacrtao krajem velikog jubileja 2000. godine apostolskom pobudnicom "Ulaskom u novo tisućljeće" kojom je pozvao vjernike da ponovno krenu od Krista, jer će se jedino tako uspijevati vježbati u svojim molitvama i zauzeti se oko postizanja visoke razine kršćanskog života. To je neophodni uvjet za djelotvorni razvoj nove evangelizacije. Euharistija je središte života Crkve, zaključio je Papa, povjerivši i ovaj novi pothvat Mariji, "euharistijskoj Ženi", koja nam je tijekom Godine svete krunice pomogla da otkrijemo Krista s njegovim pogledom i srcem na ljudski rod. Papa se nuda da će Euharistijska godina pomoći vjerskim zajednicama da rastu u vjeri i ljubavi te spoznaju otajstvo Tijela i Krv Kristove. /IKA/

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

REDOVNICI (6)

"Treba cijeniti kao izvanredan dar milosti čistoće 'radi kraljevstva nebeskoga' (Mt 19,12), koju zavjetuju redovnici. Ona na poseban način oslobođa čovjekovo srce (usp. 1 Kor 7,32-35), da se rasplamsa većom ljubavlju prema Bogu i svim ljudima. Zato je ona osobit znak nebeskih dobara i najprikladnije sredstvo po kojem se redovnici nesebično posvećuju božanskoj službi i djelima apostolata" (PC 12).

U narednim brojevima našega "Zvonika" upoznat ćemo se s vrijednošću evanđeoskih savjeta: čistoće, siromaštva i poslušnosti, koje polazu redovničke osobe. Općenito govoreći, evanđeoski savjeti su sredstva po kojima redovničke osobe postaju istinski ljubitelji Boga. Krajnji cilj polaganja evanđeoskih savjeta jest "charitas", ljubav koja je sam Bog. Evanđeoski savjeti služe svojoj svrsi samo ako pomažu rastu u ljubavi i to tako da možemo govoriti s autoritetom o Bogu ljubavi. Evanđeoski savjeti su u potpunom protuslovlju s vrednotama velikog dijela društva u kojemu živimo, osobito s potrošačkom, individualnom i panseksualnom kulturom koja postaje vladajuća kultura svijeta. U takvom ozračju kulture svijeta, zavjet čistoće se čini nezamislivim odbijanjem sveopćeg ljudskog prava na seksualno ispunjenje. Zavjet siromaštva u takvoj kulturi znak je neuspjeha i nevažnosti, a zavjet poslušnosti protivi se razumijevanju ljudskog bića kao bića ukorijenjenog u sveopćoj autonomiji i individualizmu. Ako prihvativmo zavjetovanje kao korisno sredstvo za postizanje cilja, nužna nelagoda života svake redovničke osobe čini nam se previsokom cijenom. Ako prihvativmo zavjetovanje kao život koji je usmjeren na "charitas", ljubav, odnosno jedan od načina sudjelovanja u životu Boga ljubavi, moguće je vjerovati da trpljenje može biti plodno i da umiranje koje doživljavamo može otvoriti put k uskrsnuću. Zavjeti po svojoj naravi posežu za nepoznatom budućnošću. Zato je zavjetovanje evanđeoskih savjeta, po nauci koncila, čin radikalne velikodušnosti, jer se život

dariva u jednom trenutku koji onda treba živjeti u vremenu kojega nam je Bog darovao ovdje na zemlji. Polaganje evanđeoskih savjeta za svaku redovničku osobu ostaje čin najdublje vrijednosti, znak nade u Boga koji nam obećaje budućnost čak i onda kad ni ne možemo zamisliti, koji će održati svoju zadanu riječ. U eri panseksualizma, kakav smisao kod mlađih i općenito kod svih ljudi, ima evanđeoski savjet djevičanstva ili čistoće?

Naša je tjelesnost blagoslovljena i posvećena u Utjelovljenju Riječi koja je postala Tijelom. Temelj polaganja zavjeta evanđeoske čistoće nikada ne može biti strah od tjelesnosti, niti strah od osoba drugog spola. Strah nikada nije i ne može biti dobar temelj za redovnički život, jer prema Ivanovoj teologiji, u ljubavi nema straha, u strahu nema ljubavi. A zavjet čistoće je dragovoljna ljubav radi Kraljevstva nebeskoga. Bog koji se približio nama, usudio se postati tijelo (sarks), krv, iako ga je to dovelo do raspeća na križu. Zavjet čistoće traži od redovničke osobe da se ide tamo kuda je već Bog prošao. Isus je Radosna vijest Očeva nama. On nas poziva na sudioništvo u beskonačnom otajstvu prijateljevanja s njim. To je istinski evanđeoski savjet čistoće. Njega, kao i ostale evanđeoske savjete promatramo u svjetlu Trojstvene ljubavi, koja je darežljiva, velikodušna, neposesivna, ljubav među jednakima. Kroz krajnje darežljivu i neposesivnu ljubav Otac daje sve što On jest u Sinu, uključujući i svoje božanstvo. To nije neko puko čuvstvo ili osjećajnost, već ljubav koja Sinu jamči bivovanje. Svaka ljudska ljubav, bračna ili redovnička, trebala bi nastojati živjeti i otvoriti se tom otajstvu koje nije posesivno. Isto tako, trebamo biti krajnje otvoreni i nimalo dvosmisleni govoreći o tome što traži takva ljubav od onih koji se zavjetuju na čistoću. To ne znači da se samo ne ženimo ili ne udajemo. To znači da se suzdržavamo od seksualne aktivnosti, što traži jasno odricanje, ili ono što se u teologiji duhovnosti zove, askeza. Ono što se traži od onih koji se zavjetuju na evanđeoski savjet čistoće, jest vjerovati

da zavjet čistoće uistinu može biti način voljenja. To je put koji vodi procvatu nas kao osjećajnih, potpunih ljudskih bića. Ulazak u tu slobodnu i neposessivnu ljubav tražit će određeno vrijeme. Možda će se na tom putu iskusiti i neuspjeh, pad. No i to može biti, s Božjom pomoći, sastavni dio puta zrelosti, jer "znamo da Bog čini da sve pridonosi dobru onih koji ga ljube" (Rim 8,28). Redovnička osoba je svoje najintimnije svetište srca posvetila Bogu. Ponekad stvarna sloboda i cjelovitost srca traži da prijeđemo kroz vrlinu smrti da bismo se našli suočeni sa sterilnošću i frustracijom. Bez molitve nije moguće ustrajati na tom putu. Zato u našim zajednicama imamo zajedničku molitvu koja nas nosi kroz cijeli dan i kroz cijeli život. Imamo i onu tihu, meditativnu i kontemplativnu molitvu koja nas dovodi pred Lice Božje u trenucima neizbjegne istine i začuđujućeg milosrđa Božjega, o kojemu sv. Terezija Avilska kliče: "O Milosrdju tvome, Gospodine, pjevat ću dovijeka"!

Ljubav koja je u srcu Božjem neizmerno je plodna. Ona rađa, stvara sve što postoji. U zavjetu čistoće redovnička se osoba ne bori samo s potrebom za nježnošću, nego i sa željom da stvara, da duhovno rađa. Redovnička čistoća nikada nije i ne smije biti besplodna. Ljubav koja je Bog, tako je plodna da stvara jednakost. To je ljubav bez dominacije i bez manipulacije. To je ljubav koju redovničke osobe žele u potpunosti na putu ovozemnog života što savršenije živjeti. Mladiću, djevojko! Ne zove li i tebe Gospodin da ga slijediš izbliza i da mu se posve predaš po evanđeoskim savjetima u onoj redovničkoj zajednici u koju te on zove? Odazovi se. Nije sve tako prljavo i crno u ovom svijetu panseksualizma. I za ovo vrijeme kao i za svako drugo vrijeme na ovom svijetu, vrijedi ona svetopisamska: I među trnjem cvjeta ljiljan! A Isus u svojim prispopobama osobito ističe vrijednost i ljepotu ovog cvijeta, simbola toljkih čistih duša koje su se nepodijeljena srca predali njemu i slijedili ga izbliza, za opće dobro Kraljevstva Božjega. Dok toliki mladići i djevojke čekaju na birou rada kako bi se zaposlili, a ne mogu dobiti posao, u vinogradu Gospodinovu ima uvijek posla i ne treba čekati. Isus i danas tebi govori: "Idi i ti u moj vinograd"!

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Prevara i blagoslov

U svakoj kulturi postoje kategorije - pa dosljedno tome i njihovi izrazi - koje mi nemamo već su vlastiti upravo toj kulturi ili tome vremenu. Da bismo što bolje razumjeli sadržaj i smisao 27. glave Knjige postanka, moramo rastumačiti određene "preamble" o kategorijama toga vremena u kojem živi Izak sa svojom ženom Rebekom i dvojicom njihovih sinova, blizancima: Ezavom i Jakovom. Izak i Rebeka su već u veoma poodmaklim godinama.

Osnovni pojam kojeg moramo poznavati da bismo razumjeli događanje o kojem nam pripovijeda 27. glava jest *bekor* tj. *prvorodenac*. Tko je prvorodenac? To je muško dijete koje prvo "otvori" utrobu svoje majke. Kako su u starini smatrali da muškarac rađa (tj. on ima život u sebi i povjerava ga majci da ga čuva dok raste i ne bude mogao živjeti izvan njezina tijela), posljedica toga je bila da su otac i prvorodenac bili na poseban način povezani. No kako je čovjek starine prepoznavao i vjerovao da sve što ima prima od Boga, to se gotovo u svim starim religijama susreće vjerovanje da prvorodenici pripadaju Bogu. Čovjek Bogu daje, kao izraz tog prepoznavanja i zahvalnosti, prvine svega čime ga Bog obdaruje, ne samo svojeg prvorodenog sina, već i prvine od stoke, usjeva. U izraelskom narodu prvorodenici su dobili još jedno posebno značenje nakon izlaska iz egipatskog ropstva. Bog je tada poštadio Izraelove prvorodenice, pa su oni još više vezani uz Jahvu, Boga Izraelova. Stoga dok su još bili u pustinji Bog očituje preko Mojsija: *Meni posvetite svakog prvorodenca! Prvenci materina krila kod Izraelaca, i od ljudi i od životinja meni pripadaju!* (Izl 13,2). Ljudi su tu svijest pripadanja prvorodenaca Bogu priznavali i na taj način što su ih "otkupljivali" od Boga. Tu praksu susrećemo i kod Izraelaca (usp. Br 18,15; Lk 2,23).

S tim u vezi susrećemo se u Bibliji i s izrazom *bekorah* što znači *prvorodstvo*. Izraz je u starini imao pravno značenje i bio je povlastica prvorodenca. On je imao pravo na očev blagoslov, na njega se potom blagoslovu prenosi sva predaja obitelji, plemena, klana - a i sva Božja obećanja! Prvorodenac je bio ne samo prvi među svojom braćom, već je imao i neku vlast nad njima, bio je odgovoran za čitavu porodicu pa je prvorodstvo bilo i čast i privilegij.

Crveno varivo ili prvorodstvo

Velike se stvari mogu prodati za sitan novac. Tako je to bilo i između Ezava i Jakova. Glad i pohlepa učinili su svoje. Prijatan miris crvenog variva kojega je Jakov kuhao upravo kad se Ezav vratio s polja prevagnuo je u vrednovanju kod gladnog Ezava. *Daj mi toga crvenog variva da pojedem*, moli Ezav Jakova. *Ustupi mi svoje prvorodstvo*, odgovara Jakov. *Evo me skoro na smrti; što će mi prvorodstvo*, uzvraća Ezav. No, Jakov je precizniji: *Prije mi se zakuni!* I zakle mu se. Pisac jednostavno zaključuje: *I tako proda Jakovu svoje prvorodstvo. Tada Jakov dade Ezavu kruha i čorbe od sočivice.* I sve je bilo gotovo! Prevladao je želudac a prvorodstvo je prodano u bescjenje. Pripovjedač govori da je Ezav "pogazio" svoje prvorodstvo (usp. Post 25,29-34).

Tako je ustvari Ezav izgubio, odnosno prodao svoju bekorah, svoje prvenstvo. Ali kako to sada izvesti da se to i pravno ostvari, a može se samo tako da stari otac Izak na Jakovljevu glavu položi ruku i da mu svoj blagoslov. Ali kako to izvesti?

Domišljata majka

Rebeka, Izakova žena i majka svojih blizanaca, samo je prividno (kako to na istoku žene čine!) ostajala po strani. U stvari bila je vrlo aktivna, pravi organizator. Sigurno je od Jakova saznala da mu je Ezav prodao svoje prvorodstvo pa je smisljala kako da se to i ostvari. Izak je star a katarakte na oba oka koje su se sve više povećavale učinile su svoje, vid mu je sve više slabio, postao je gotovo slijep. A i starost je tu. Izak odlučuje prenijeti sve na prvorodenca i dati mu svoj blagoslov koji se tom zgodom davao. Sve će biti popraćeno blagovanjem Izaku dragog jela koje je Ezav tako dobro pripremao od divljači. Stoga naređuje svojem prvorodeniku: *Uzmi svoju opremu, svoj tobolac i luk, pa idi u pustaru i ulovi mi divljači* (Post 27,3). Rebeka je slušala razgovor i u sebi stvorila plan. Prvorodstvo koje je Ezav prodao Jakovu treba sada ostvariti. Plan je smisljen na brzinu. Dok Ezav po pustari traži divljač, Rebeka savjetuje mlađega sina Jakova da u stadu izabere dva lijepa kozleta a ona će prirediti Izaku ukusan obrok. Ali kako riješiti drugi problem? Ezav je runjav, dlakov, pa će stari Izak koji više ne vidi, ali zato ima dobar sluh, miris i opip, primjetiti prevaru. Rizik je velik.

Što ako Izak prepozna prevaru? Tada će umjesto blagoslova na Jakova doći njegovo prokletstvo. No Rebeka je spremna to prokletstvo primiti na sebe. Problem dlakavosti će riješiti tako što će kožom kozleta omotati ruke i goli dio vrata. A obući će i Ezavovo odijelo i tako ocu donijeti miris svojega brata.

Prevara i blagoslov

Sve je spremno i Jakov ulazi sa svježim kruhom i ukusnim obrokom i predstavlja se kao njegov sin Ezav. Izak se čudi što je tako brzo našao divljač a i glas mu je čudan, pa traži da mu se primakne kako bi ga opipao. Nešto mu je sumnjivo jer kako sam kaže: *Glas je Jakovljev, ali su ruke Ezavove.* Nesiguran je te ga stoga ponovno pita: *Jesi li ti zaista moj sin Ezav?* Kad je Jakov potvrđno odgovorio, započeo je ručak. UKUSNO jelo i dobro vino učinili su svoje. Sumnje više nema. *Primakni se, sine moj, i poljubi me!* Slijedi svečani blagoslov i molitva da mu Bog dade rosu s neba, rodnost zemlje, izobilje žita i vina! Neka mu služe narodi, neka mu se klanjanju plemena, neka braćom svojom gospodari. Proklet bio tko ga proklinje a blagoslovljen tko ga blagoslivlje!

I sve je gotovo! Blagoslov i prvorodstvo su podijeljeni. Ezav, ništa ne sluteći, dolazi i nudi svome ocu jelo od svoje lovline. Otac ga pita: *Tko si ti?* Kad je saznao pita: *Pa tko je onda bio onaj... onoga sam blagoslovio i blagoslov će ostati.* Ezavova reakcija je strašna i bolna, *kriknu, glasno i gorko zaplaka.* I on želi blagoslov, ali blagoslov je samo jedan. Izak može samo zaključiti: *Brat tvoj dođe i odnese tvoj blagoslov.* Posljedice su velike. Izak ih govori svojem sinu Ezavu: *Njega sam postavio za tvoga gospodara, njemu sam svu njegovu braću predao za sluge...* Ezav je jecao u sav glas, ali je već bilo sve prekasno!

Jos su veće posljedice u duši Ezavovoj. Zamrzio je svojega brata. Odlučio je ubiti ga čim prođu dani žalosti za ocem. Majka Rebeka upozorava Jakova i savjetuje ga da bježi njezinom bratu Labanu u Haran dok se bratovljev bijes i srdžba ne smire.

Bog, koji i po kosim crtama ravno piše, sve je to uključio u svoju povijest spasenja. Jakov će biti u velikom lancu ljudi koji će pripremati dolazak mesije na ovaj svijet. I Matej nas izvještava: *Abrahamu se rodi Izak, Izaku se rodi Jakov, Jakovu se rodi Juda....* (Mt 1,2). Tako je Jakov primio ne samo blagoslov prvorodstva već i sva Božja obećanja dana Abrahamu.

(U sljedećem broju:
Jakov na putu k Labanu)

Uređuje: Katarina Čeliković

Zaslужeni odmor s Isusom

Da, dragi Zvončići i Zvončice, ovaj je broj Zvonika u znaku djece, onih koji su po prvi put primili Isusa u svetoj Hostiji, ali i onih koji su bili na odmoru s Isusom. Djeca iz vrtića "Marija Petković" su iskusili kako je lijepo biti u vrtiću gdje se Bog svakodnevno slavi molitvom, igrom, pjesmom. Oni su puni dojmova zajedno s djecom iz hrvatskih odjela jer su hodočastili u rodno mjesto blaženice čije ime nosi vrtić. Ovaj katolički vrtić odgaja djecu zahvalnu Bogu za svaki dar u životu. Upravo stoga njima dajemo više mjesta, za pisane i crtane dojmove.

I kad se odmaraš, ne zaboravi na Isusa. Kuda god pošao, Isusa ponesi i povedi sa sobom. S Isusom ti je sigurna svaka luka, ne bojiš se ničega.

Škola je gotova pa je odmor zaslужen. Iskoristite ga što bolje, planirajte proći tati neku knjigu...

I, ne zaboravite sa sobom povesti Isusa! Samo je s njim odmor pravi.

Zvončica

Prvopričesnici su na Tijelovo u katedrali primili Prćest iz ruku biskupa Ivana

ŽEDNIČKI PRVOPRIČESNICI

3. razred

Što ću reći Isusu

◆ Prva pričest bit će 6. 06. Taj dan će biti pun ljubavi i dobrote. Toga dana reći ću Isusu: hvala ti što si nam uveličao ovaj naj-sretniji dan, mi smo sada prvopričesnici. Hvala što imam mamu, tatu, brata, što mi pomažeš u svakoj nevolji. Ako želiš da ti Isus pomogne, moraš ići u Crkvu, moraš moliti, ne smiješ govoriti ružne riječi, i moraš biti dobar.

Marijana Skenderović

◆ Isuse, čuvaj moju mamu. Isuse, čuvaj mog tatu, čuvaj moje bake, čuvaj moju tetku, čuvaj moje drugarice i drugove, čuvaj moju Kuku i kuma, čuvaj moje susjede, čuvaj moje sunarodnjake, i sve ljude dobre volje koji vjeruju u Boga.

Damjana Dulić

◆ Isusu ću reći da čuva mene i moju obitelj. Sve moje rođake i moje prijatelje. Reći ću da sve nas blagoslovi. Prirodu punu bogatstva nek čuva. Sve životinje svijeta. Da na svijetu više ne bude rata, da živimo u slobodi. Da na svijetu više ne bude bolesne i gladne djece. Da nam Bog da jela i pića.

Dunja Dulić

Prvopričesnici u Tavankutu

Dječji orkestar u Novom Sadu

Kao najreprezentativnija točka sa nastupa na "Klincijadi" 2004. godine, orkestar vrtića "Marija Petković" nastupio je 9. 06. u Novom Sadu u galeriji Matice srpske, gdje je bio susret djece iz vrtića grada Novog Sada.

Djeca su nastupila s pet točaka, tri instrumentalne (Mozartova abeceda, Koka i pilići i Rođendanska pjesma) i

dvije pjesme (Malo kad porastem i Marija dijete). Djecu je pripremila odgojiteljica **Marina Piuković**, a u pratnji djece je bila s. **Iva Bagarić**. Djeca su nastupila u majicama s likom Bl. Marije i u publici ostavili lijepu sliku, tako su na jednostavan način bili svjedoci Božjih djela i širenja i čašćenja Blažene Marije.

Poslije programa primili smo male darove, a bili smo i gosti na promociji riječkog časopisa iz Hrvatske "Bijela pčela" i vidjeli njuhovu knjižnicu. Mali svirači su na kraju bili počašćeni ručkom i sladoledom. Ovaj dan djeca će sigurno

dugo pamtići, uzbudjenje je bilo na visini, koliko zbog sviranja, koliko zbog putovanja i svih događaja koji su se na putovanju dogodili.

Marina Piuković

Kako volimo
Isusa u bijeloj
Hostiji!
U najsvečanijim bijelim
haljinama
haljinama i s
puno ružinih
latica pratimo
Isusa na
Tijelovo.

"Klincijada" i završna svečanost u vrtiću "Marija Petković"

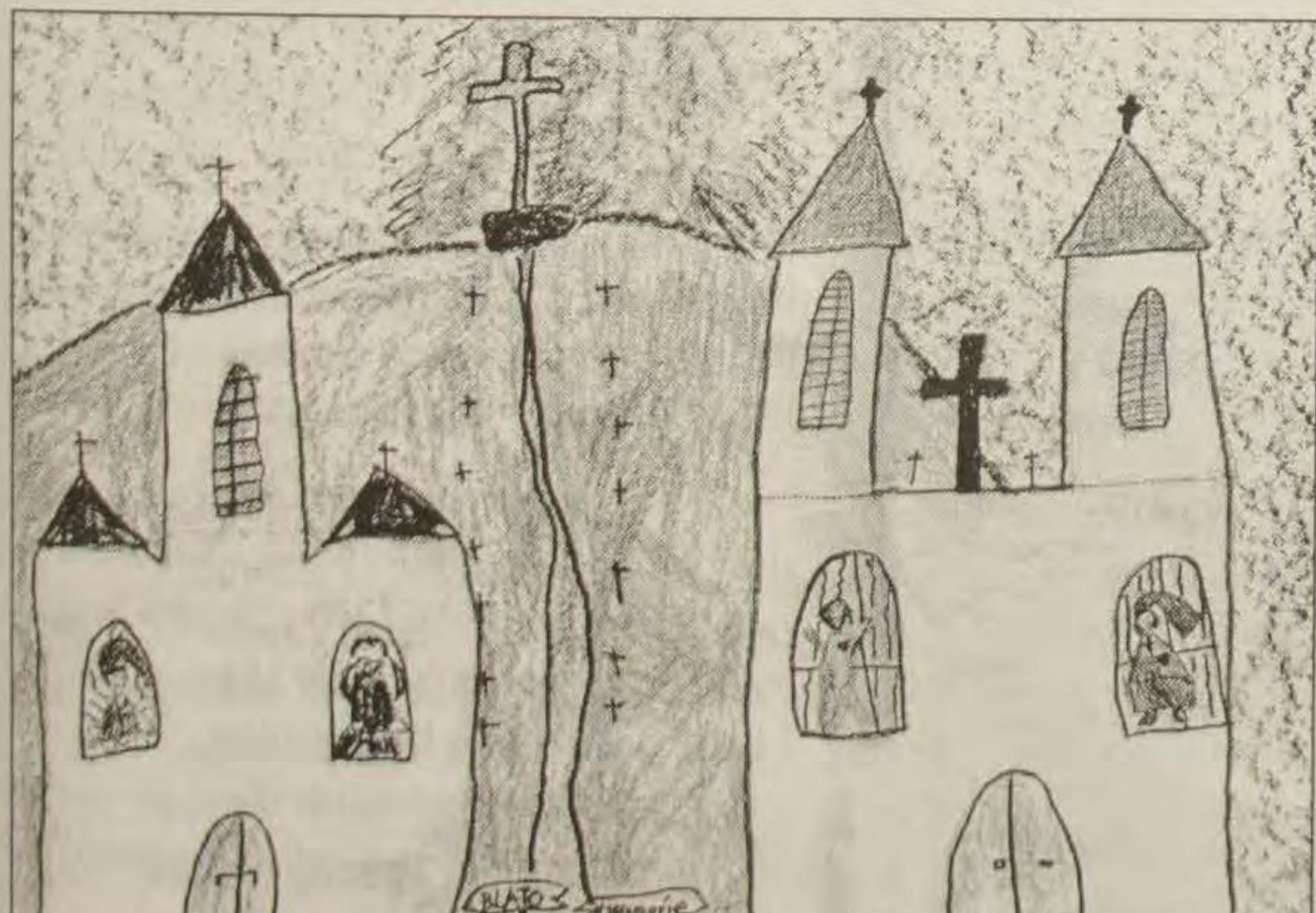
Ove su godine po prvi put djeca iz vrtića "Marija Petković" nastupila na gradskoj "Klincijadi", na susretu subotičkih vrtića. Oni su nastupili u sva tri dana, od 27. do 29. svibnja, tako da su mogli i roditelji pogledati program. Imali su bogat program; najmlađi u bunjevačkim nošnjama igrali su "Bunjevačka kola i plesove", pjevali su u zboru, a stariji su pjevali, svirali u orkestru i u dramskoj izvedbi "Pepejuge". Program su pripremile odgojiteljice **Marina, Dijana** i **Dajana**. Za tu prigodu smo za djecu tiskali nove majice s likom Blaženice čije ime i nosi vrtić. Bili smo prepoznatljivi i sa zastavom blažene Marije. I nastup i izgled publike je sa zanimanjem promatrala i nagrađivala pljeskom.

Na završnoj svečanosti 3. 06. u župnoj dvorani, prisutne je pozdravila s. Iva. Program s Klincijade je dopunjena i izvedena pred mnogo brojnom publikom. Na kraju programa predškolcima je darovana Uspomena na dane provedene u vrtiću uz želju da budu jako dobri u školi. Na kraju programa druženje je nastavljeno u župnom dvorištu. Zahvaljujemo Bogu za trinaest naših ovogodišnjih prvaka. Neka ih prati zagovor Bl. Marije Petković i da budu vjerni svjedoci ljubavi.

s. Iva Bagarić

Vivien Dora Kozak Šanta - Časne sestre u Blatu

Tomislav Čavrgov, II h, OŠ "Matko Vuković"

DOJMovi SA PUTA U BLATO RODNO MJESTO BL. MARIJE PETKOVIĆ

Blaženici u pohode

Bili smo na Korčuli u Blatu, s djecom iz vrtića "Marija Petković". Tamo su nas vrlo srdačno dočekale časne sestre i mještani. Sprijateljili smo se s obitelji Padovan u čijem smo domu bili smješteni.

Radujem se što smo bili na grobu bl. Marije Petković, na kojem smo pjevali i molili krunicu s ostalom djecom. Sudjelovali smo i na misi na kojoj sam pročitao u ime svih nas iz Subotice molitvu vjernika u kojoj smo molili za svetog oca Papu i da što prije posjeti našu Subotičku biskupiju, te sam bio veoma ponosan što sam nosio barjak Subotičke biskupije.

Kupanje je bilo nezaboravno.

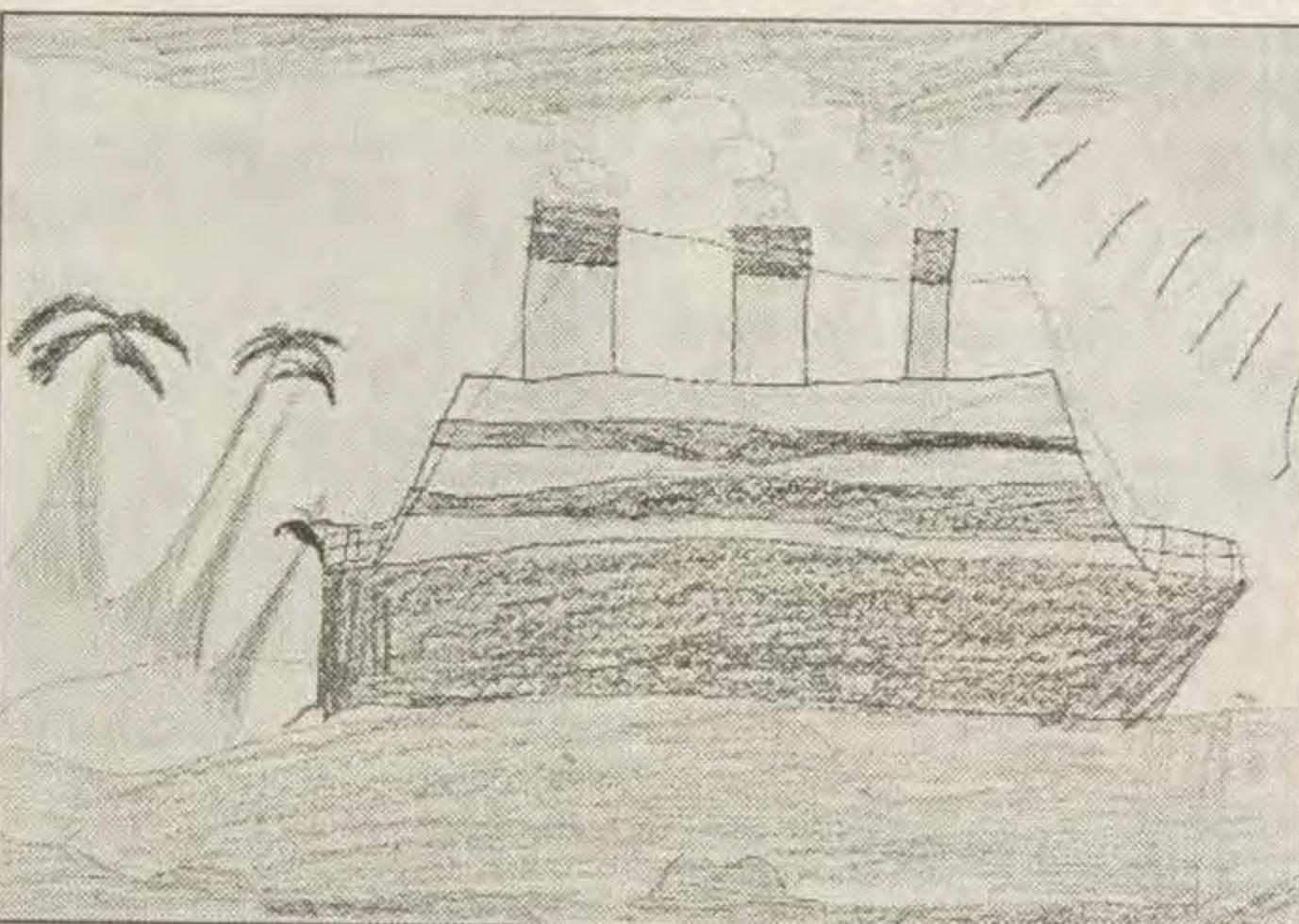
Tomislav Čavrgov, II h, OŠ "Matko Vuković"

Rano smo krenuli iz Subotice, a na otok smo stigli kasno uvečer. Sestra Emila, provincijalka, dočekala nas je s večerom. Sutradan smo se predstavili domaćinima pjesmama i recitacijama. Nakon toga smo otišli u kapelu na grob blaženice Marije Petković moliti krunicu, pjevali smo i zahvaljivali Bogu. Za prikazni dar sam i ja sudjelovao i predao dar, sliku od slame.

Sve mi je bilo jako lijepo a kupanje najljepše.

Petar Skenderović, II h, OŠ "Matko Vuković"

Vedran
Horvacki, I. h
OŠ "Matko
Vuković"

U petak rano ujutro smo krenuli ispred vrtića na dalek put u Blato na Korčulu. Stigli smo u petak uvečer na more. U 22 sata smo stigli do mora gdje je čekao trajekt. Tada sam malo bio poplašen jer je bila noć, a trajekt se malo žužo. Kada smo stigli u Blato, dočekala nas je s. Emila.

S. Emila nam je pričala o bl. Mariji Petković. Saznao sam da je blaženica imala neku bolest i da su joj često morali vaditi krv. Sačuvane su četiri epruvete njene krvi i one će biti stavljene u vitraje u samom svetištu. Blažena Marija je jako volila dicu. U općini smo imali susret s načelnikom i predavanje i naš nastup. U nedjelju smo išli na misu u crkvu. Kupali smo se i bilo nam je jako lipo.

Kad smo se vraćali kući, svratili smo u Međugorje i pogledali tu crkvu.

Marin Piuković, I. c., OŠ "Ivan Milutinović"

/.../ Meni se najviše svidjelo igralište puno šljunka. Tamo smo pravili kule od šljunka, kamenja, lišća i grančica. Divno je bilo i kupanje u moru. Kod stijena smo pronašli morske ježeve, puževe i školjke.

Dobili smo na poklon školjke koje smo donijeli kući. Kad ih stavim, na uho, čuje se zvuk koji me podsjeća na more i divan put.

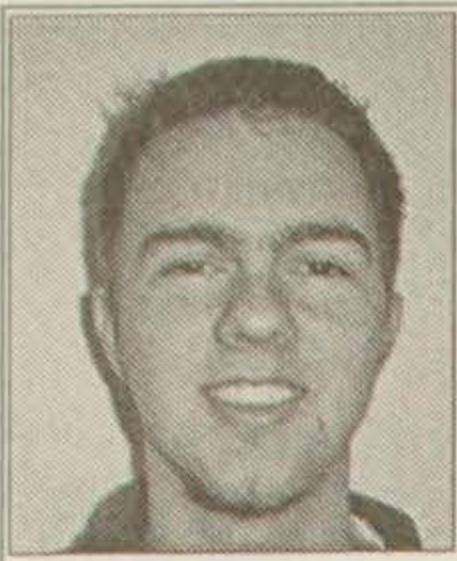
Luka Tikvicki, I. c., OŠ "Ivan Milutinović"

Radovala sam se hodočašcu u Blato. Na putu smo molili i pjevali da sretno stignemo. U Blatu smo posjetili crkvu, samostan sestara Kćeri Milosrđa, muzej, kuću u kojoj se rodila bl. Marija Petković i njen grob.

Kupali smo se u moru. U povratku smo bili u Međugorju. Bilo mi je lijepo. Upoznala sam nove prijatelje.

Marija Sekereš, I. c., OŠ "Ivan Milutinović"

Uredio: Petar

jedno srce i jedna duša

Danas, kako vidimok organiziraju se razna udruženja, zajednice... Da li si ti uopće aktivan, aktivna u svojoj župi i znaš li što se u njoj zbiva?! Ako ne, odmah se priključi! Nađi neke osobe nalik sebi, neke s kojima ti je priyatno biti u društvu, s kojima možeš otvoreno pričati o Bogu, svojim osobnim problemima, o bilo čemu. Ako si takve osobe već upoznao(la), poveži se s njima i formiraj malu zajednicu mladih. Ukoliko ih nisi našao(la), dovedi nove duše u župnu zajednicu. Možda ćeš uz gitaru i lijepo pjevanje moći doživjeti Boga drugačije. Ali nemojte shvatiti misu kao običnu predstavu uz lijepo pjevanje. To je žrtva Boga živoga i u toj žrtvi kao što se on daruje tebi, tako se i ti darivaj njemu. Daj mu svoje muke i žalosti, tjeskobe, ali i svoje hvale i radosti. Tako ćeš najbolje doživjeti sv. misu i osjetiti kako te Bog divno ljubi i blagoslovila. Svima kojima je liturgija u misi dosadna i sumorna poručujem da samo malo bolje slušaju molitve i hvale Bogu pa će uvidjeti zašto je misa toliko posebna. Također je bitna i promjena u nama, obnova žara i odanost koja se traži od svakog kršćanina u svaku dobu.

petar g.

Misa mladih za mir

Misa mladih za mir održana je 4. lipnja u Tavankutu. Mironosaca je i ovoga puta bilo oko 25. Misu je predvodio v.l. Franjo Ivanković, a slavlje su uljepšali mladi tamburaši. Nakon mise druženje je nastavljeno u župnom dvoru uz pjesmu i čašćenje.

Mirjana Horvacki

TRIBINA MLADIH

Kršćanin

i materijalne stvari

“Da li je istina da se kršćanstvo brine samo za dušu, a da tijelo zanemaruje?” Ovo pitanje je, možemo reći, bilo najistaknutije na Tribini mladih održanoj 23. svibnja u Katoličkom krugu na koje je odgovor u predavanju dao v.l. Josip Štef ković.

Duša i tijelo su dvije usko povezane čovjekove stvarnosti. Materijalne stvari ne treba izbjegavati, jer su one sastavni dio našeg života na zemlji. Ta i mi smo sačinjeni od materije, tako da to nije ništa krivo. Jedina greška kod čovjeka je ta što je NEUMJEREN po tom pitanju. Brigu o svom tijelu ne treba smatrati grijehom. Stoviše, grijeh je ne čuvati svoje tijelo i zdravlje. I sam Isus govori: “Klonite se i čuvajte svake pohlepe: koliko god netko obilovalo, život mu nije u onom što posjeduje.” (Lk 12,15). Čovjek treba raditi da mogne živjeti, ali ne po svaku cijenu. Jedan od razloga zašto u Europi, a pogotovo u našoj Vojvodini, vlada bijela kuga upravo je predavanje sebe materijalnim stvarima, zasljepljivanje sja jem materijalnih dobara. Često uzimamo druge osobe sebi za uzor, čak se hvalimo kako smo dobri - jer ne trošimo mnogo, “pomažemo siromasima”. Uzmimo Isusa za uzor. Savršenijeg uzora nemamo.

petar

S ponosom u tijelovskoj procesiji

FORUM Ureda za mlade HBK www.mladi.hbk.hr/ffl/forum

U prošlom ste broju bili obaviješteni o ovom internet Forumu. Svakim danom ima sve više članova, a teme su brojne i veoma interesantne. Nažalost, Subotičana ima jako malo. Zbog toga još jednom apeliram na mlade Subotičane da se registriraju i riječima iskažu svoja mišljenja na određene teme.

Na inicijativu nekoliko nas Subotičana na Forumu, otvoren je i podforum “Subotička biskupija” koji bi trebao biti mjesto sastajanja svih nas s ovih prostora.

Očekujemo vas!!!

igor

Duhovni akumulator
Duhovni akumulator Sve što nam daje snagu da ustrajemo i da živimo Moderatori/ce: Didi, Jo, zike-trsat
Izvan domovine
Izvan domovine Što se sve događa izvan domovine... Moderatori/ce: Didi, Jo
Subotička biskupija
Subotička biskupija...
(Nad)biskupije
Dubrovačka biskupija Dubrovačka biskupija... Moderatori/ce: Didi, Jo

TRIBINA MLADIH

20. lipnja u 20 sati

Predavač: Goran Vilov

OČEKUJEMO KRIZMANIKE!!!

MISA MLADIH ZA MIR

2. srpnja u 20 sati

u crkvi sv. Marka

u Starom Žedniku

Darovi Duha Svetoga

Krizma je za mene bio najradostniji događaj u mom životu. Dugo sam se pripremala za dolazak Duha Svetoga. Sretna sam što mi je Bog dao tu milost da primim darove Svetoga Duha. Sada je na meni da upotrijebim te darove. Svi krizmanici bi trebali otvoriti svoje srce i oslušnuti Božji glas koji će ih usmjeriti na pravi put u životu. Poručujem svim krizmanicima da ne odustanu od crkve i vjeronauka, već da sada krenu produbljivati svoju vjeru.

Jelena Kulundžić

PITAŠ LI SE?!

Kako, zašto... pitaš li se kad?
Pitaš li se zašto more ili baš nizina ta?
Zapitaš li se možda zašto baš ja?
Ili zašto je sudbina tako zla?

Padneš ničice - ne iz poniznosti,
padneš duboko u more slutnje.
Povrijede ti srce - samo iz zavisti
i sve prekrije brdo nesigurnosti.

Podigni glavu, visoko gore,
Pogled nek ti prekroji nebeski svod.
Potraži Gospoda gore visoko
ili jednostavno u srcu svom.

Naći ćeš Njega, znaš to dobro ti.
Oduvijek je u srcu tvom i tamo će ostati.
Pruži mu ruku jer On tebe čeka
i tvoja duša samo Njega treba.

Nevena Mlinčić

PAPA SE SUSREO S MLADIMA U ŠVICARSKOJ

Na susretu sa švicarskom katoličkom mladeži, papa Ivan Pavao II. upozorio je na opasnosti i iluzije potrošačkoga društva. Sveti se Otac u "Areni" u Bernu u subotu 5. lipnja, navečer susreo s oko deset tisuća mladih, pozvavši ih na Svjetski susret mladih iduće godine u Koelnu. Također je pozvao mlade na susret s Kristom u Svetome pismu i u sakramentima, te ih potaknuo da se odazovu Kristovu pozivu ljubavi prema bližnjima, strancima i svima u potrebi. Mladima, među kojima je bilo i mnoštvo stranaca, Papa je govorio i o svojoj mladosti, rekavši: "Jednom sam i ja imao 20 godina. Volio sam sport, skijanje, kazalište. Studirao sam i radio. Imao sam snove i brige." Smisao svoga života pronašao sam u nasljedovanju Krista, posvjedočio je Papa, pozvavši mladež da otkrije Božji plan s njihovim životom - mogu osnovati obitelji temeljene na ljubavi muškarca i žene, ili se mogu odazvati svećeničkom ili redovničkome pozivu. Sveti je Otac mladima govorio na tri službena jezika koja se govore u Švicarskoj - njemačkome, francuskom i talijanskom, a mladi su ga često prekidali pljeskom.

Na susretu je sudjelovao i predsjednik Sinodalnog vijeća Reformiranih crkava Berna-Jure-Solothurna pastor Samuel Lutz koji je pozdravio sve okupljene.

/IKA/

VATRA U MENI

Lutam po ovom nepoznatom gradu.
Ne znam gdje ću.
Osjećam kako gubim nadu,
Misli moje loše je kradu.

Sama sam i nemam gdje,
Osjećam strah,
Ali ne od nepoznatog grada,
Već od duše koja unutar mene strada.

Guši me ova svjetlost
Koja svijetli oko mene,
A ne u meni i iz mene.

Hladno je, a i kiša počinje da pada.
U daljini čuje se balada,
Gitara tiho svira,
A u meni vatra, nema mira.

I dalje sam sama,
Oko mene svjetla grada,
A u meni samo tama
I bol vlada.

Boli me, ne mogu više,
A onda... vidjeh izvor,
Svetlost da svu tamu izbriše.

Želim da ta svjetlost
Nikad ne prestane sjati,
Jer ranjena duša neće izdržati
Da opet pati.

Mirela

Oko šest tisuća mladih u Mariazellu

Na "Hodočašću naroda" u austrijskome marijanskom svetištu Mariazellu od 21. do 23. svibnja bilo je nazočno oko šest tisuća mladih iz osam srednjoeuropskih zemalja, organizatora toga hodočašća, među kojima je i Hrvatska. Središnja točka za mlade bila je u subotu 22. svibnja navečer te zaključno euharistijsko slavlje u nedjelju 23. svibnja u 11 sati. Osim radionica, nastupa, pjesama i molitava, važno mjesto zauzima neformalno druženje mladih. /IKA/

SLAVIMO TE DUŠE SVETI

Slavimo te, Duše Sveti,
Okupljeni u radosti.
Molimo te ovog dana
udijeli nam sve milosti.

U bolesti i samoći
Kada su nam noći duge,
Pomozi nam da molitva
Izvor naše nade bude.

Kada su nam srca hladna,
Ljubav Tvoja što nas grije,
Snagom svojom svaki led će
Uvijek brzo da razbije.

U slabosti kad nemirna
Duša lako u grejeh pada,
Pomozi nam da u nama
Mir božanski opet vlada.

Za sva dobra što je svima
Tvoja divna ljubav dala,
Za milosti i darove
Duše Sveti, Tebi hvala.

Ana Horvat

OPROSTI MI BOŽE

Oprosti mi, Gospodine
Isuse Kriste za moje
riječi i misli nečiste!

Oprosti mi Bože
za neizmoljene molitve
za sve propuste,
za ljubav koju mi pružaš,
a ja je ne vidjeh!

Nedužni Isuse, tvoji koraci
vodili me ka Božjoj providnosti.
Tvojih pet rana
čistilo me od mojih grejha.
Pregorke suze tvoje napojile
mi dušu.

Zato mi, Bože,
opet te molim oprosti!
Tvojom božanskom moći
otjeraj od mene svako зло
- pomiluj i blagoslovi me.

Moje srce pustinja je bilo.
Tvoj pogled u oazu ga pretvorilo.
Tvoja ruka put mi pokazala i
zato ti, Isuse, rano moja,
i svjetlosti moja,

Hvala!

Mikrut M.
Sombor

Mladi - naša tema

Biskup Franjo Komarica srdačno je pozdravio svakog pojedinačno

Subotički čuvari "Božjeg groba" u rodnom gradu bl. Ivana Mreza

O prvom blagdanu bl. Ivana Merza četrdesetak mladih iz Subotice predvođeno **mr. Andrijom Kopilovićem** hodočastilo je u Banjaluku. Ondje su sudjelovali u pripravi za prvi blagdan bl. Ivana Merza. U prošlom broju u kratkim crtama smo opisali taj događaj. Ovdje sada, kako smo obećali, donosimo foto reportazu njihovog boravka u Banjaluci.

/Fotografije: Photonino.com/

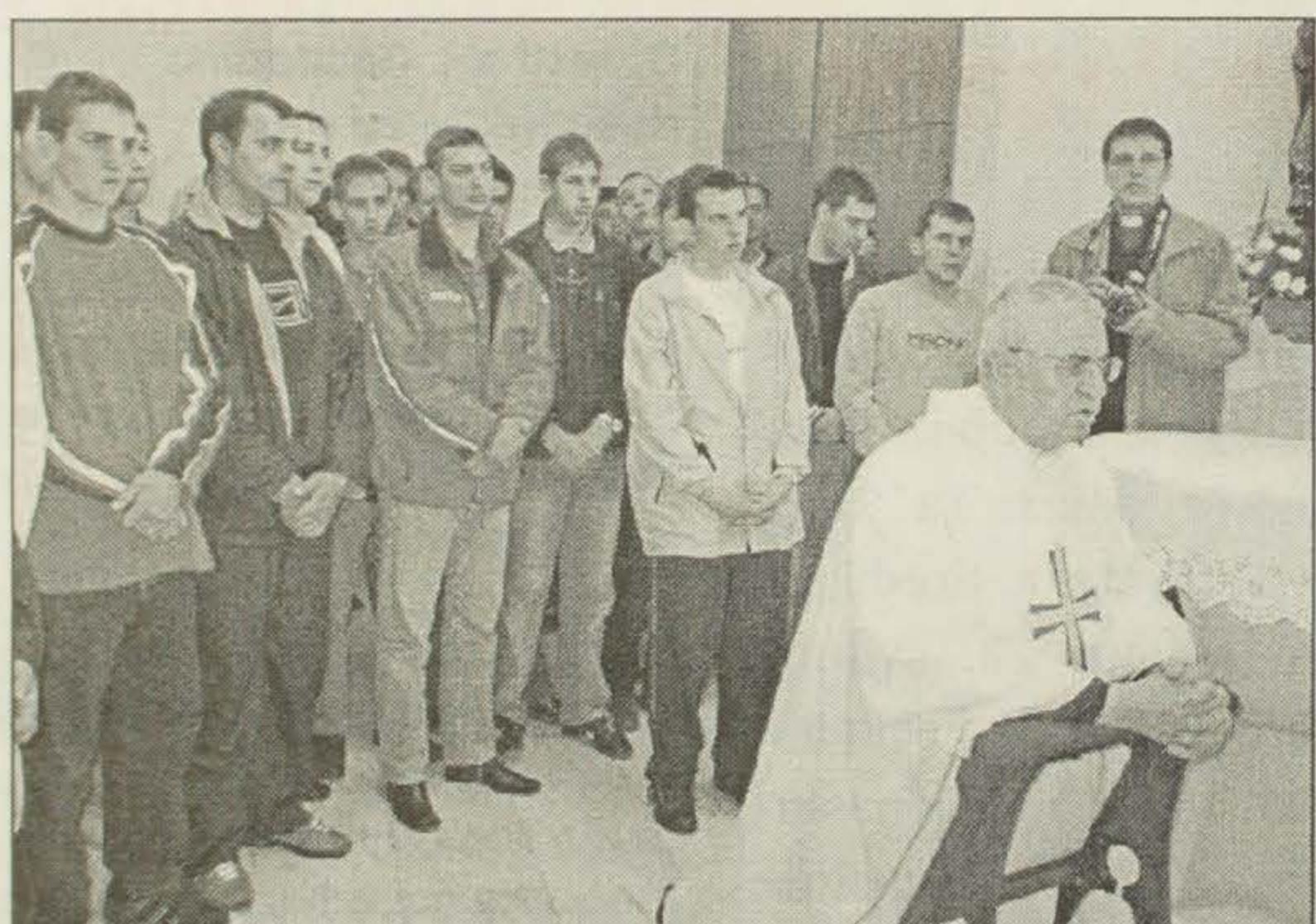
U znak sjećanja na ovaj susret biskupu Komarici darovali smo misnicu

Posjetili smo i Trapistički samostan "Marija Zvijezda"

Sv. misu prvoga dana predvodio je biskup domaćin

Pred moćima bl. Ivana Merza u banjalučkoj katedrali molili smo za sve mlade naše biskupije

Druženje s mladima iz Banjaluke bilo je veselo i potrajalo je do duboko u noć

Uređuju:
Vesna i Ladislav Huska

BRAČNA UZDRŽLJIVOST

Kad se govori o bračnoj uzdržljivosti, najčešće se komentira njena uloga u metodama regulacije poroda: u braku se od spolnog čina treba uzdržavati u plodnim danima žene, a i to tek ako se mora, tj. ne smatra se uspješnom, pa stoga i ne mnogo popularnom metodom. Zbilja, je li uzdržljivost kao dio prirodnih metoda djelotvorna? Je li korisna i potrebna?

Prakticirana od početka braka, a i u neplodnim razdobljima, "periodična suzdržljivost" osigurat će supružima vlast nad vlastitim seksualnim životom, ne ostavljajući ih neosiguranima pred problemom regulacije poroda. Slobodno prakticiranje suzdržljivosti u pojedinim razdobljima (ne samo radi izbjegavanja trudnoće) pomaže supružima odgajati reflekse i seksualnu želju, što puno pomaže seksualnom skladu. Vladati sobom i biti trijezan i na ovom polju ljubavi znači znati i moći se svjesno i velikodušno darivati. "Ne uskraćujte se jedno drugome, osim po dogovoru, povremeno, da se posvetite molitvi pa se opet združite da vas Sotona ne bi napastvovao zbog vaše neizdržljivosti." (1 Kor 7,5) Riječi svetog Pavla o uzdržljivosti djeluju strano današnjem društvu, koje ni bračnu vjernost ne cjeni mnogo, smatrajući je ili ludošću ili nepotrebnom žrtvom. Ipak, kršćanima je jasno da je uzdržavanje potreba prave ljubavi, jer poštuje i razvija ljudske vrednote: vlast nad samim sobom, kontrolu razuma nad porivima, odricanje od vlastitih hirova, brigu za drugog supruga, sklad bračnog para. Uzdržavanje ne provodi jedan supružnik, već zajedno paze da se ova svojevoljna razdoblja uzdržavanja ne pretvore u obmanu ljubavi. Uče izmjenjivati mnoge druge izražaje nježnosti i tako uzdržljivost postaje škola zrelosti.

Danas se čini da Sotona gospodari ljudskom spolnošću, osobito zbog mnoštva abortusa, rastava i pornografije. Ali, jesmo li svjesni moći koju nam Bog daruje ako čuvamo bračnu (svakako i predbračnu) čistoću? Kako li na čovjekova najvećeg Neprijatelja djeluje kad vidi i ovu tjelesnu žrtvu vjernih i jako zaljubljenih supružnika? Od njegova poraza, veća je jedino radost i milje ljubavnog zagrljaja nakon perioda uzdržljivosti...

V. H.

ZNATE LI?

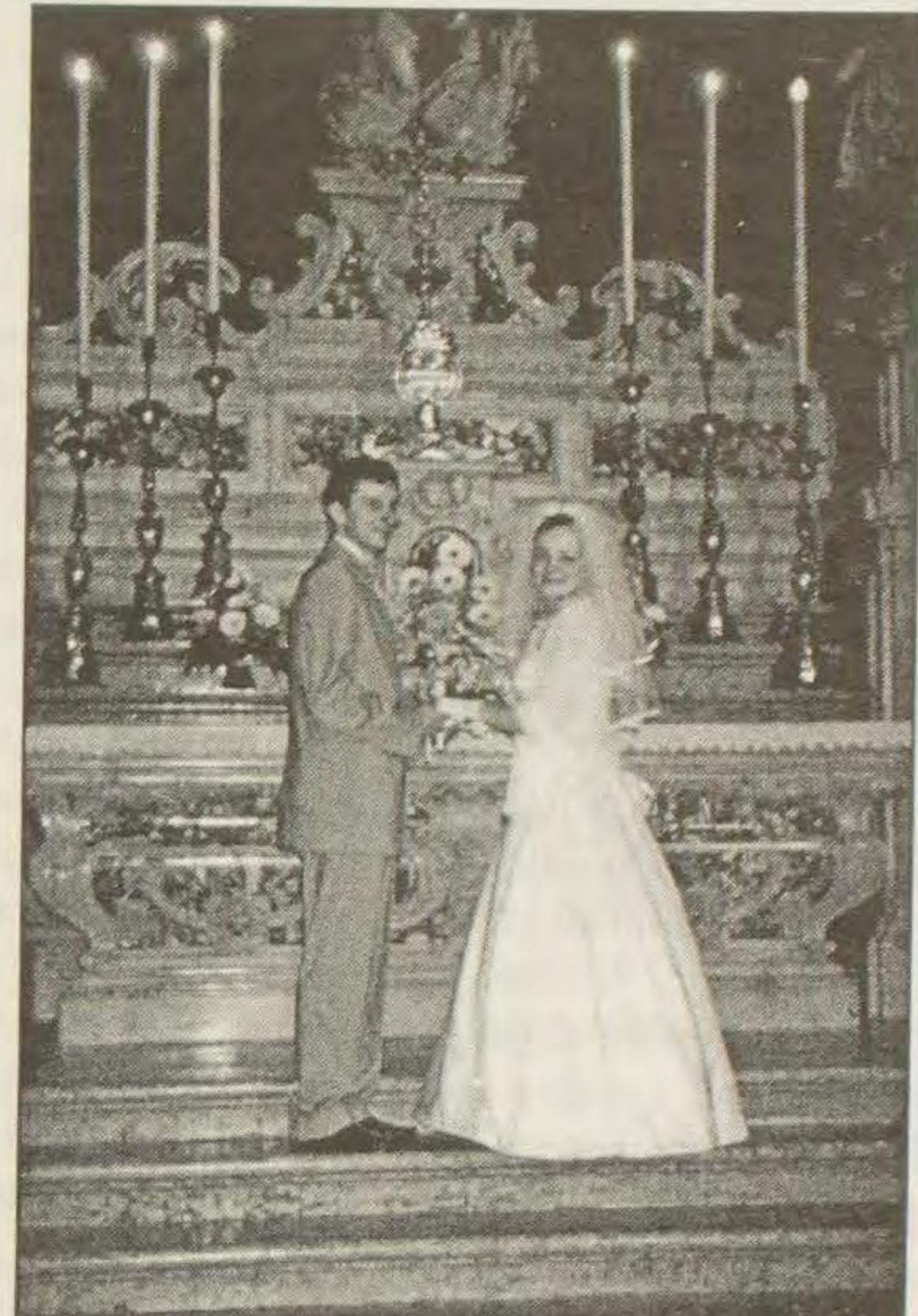
- 5. lipnja je Svjetski dan zaštite čovjekova okoliša**
- 18. lipnja je Dan zaštite planinske prirode**
- 20. lipnja je Svjetski dan izbjeglica**
- 21. lipnja je Sv. Alojzije Gonzaga - Zaštitnik školske mladeži**

Riječ čitatelja

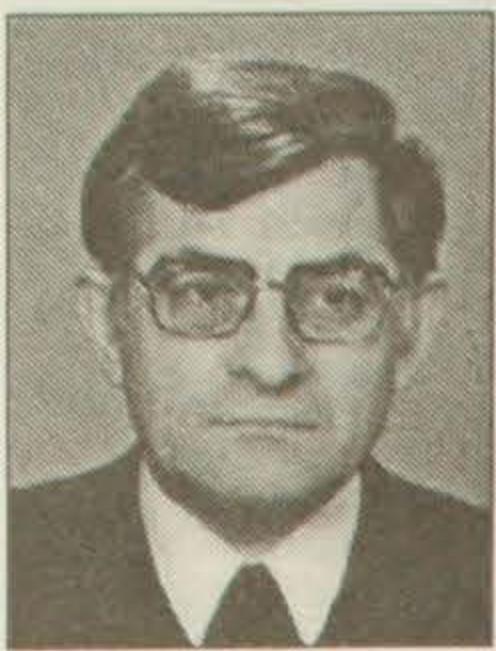
Vjenčanje za pamćenje

DRAGE HUSKE! Vaša stranica je vrlo lijepa. Zanimljiva, profesionalno urađena i uvijek s aktualnom problematikom. Čini mi se da još niste pisali o činu vjenčanja, a ako i jeste - "Repetitio est mater studiorum". Za vašu stranicu šaljem ovaj tekst. Napisala sam ga inspirirana jednim lijepim vjenčanjem održanim u crkvi sv. Eufemije u Rovinju. Zašto me se to vjenčanje dojmilo?

Suština toga 24. travnja 2004. za Bernarda i Dariju bio je doista čin vjenčanja. Često se događa da je važno sve oko vjenčanja: dobro se najesti, napiti, lijepo obući i fotografirati, a onda još obaviti i tu formalnost (vjenčanje), pa nastaviti veselje. Ovdje nije bilo tako. Bernard i Daria su sa svojim roditeljima sve brižno i svečano pripremili bez gužve, glazbe i svega suvišnog i svoju svadbu otpočeli doista najvažnijim činom - samim vjenčanjem. Za vjenčanje su mogli birati crkve od Zagreba do Rovinja, a odabrali su crkvu sv. Eufemije i nije im smetalo što su u crkvi skele zbog renoviranja. U župi koju štiti ova divna svetica, Bernard je rastao uz mamu Veru i tatu Lazu Kovačević, nakon što se kao mali dječak sa svojim roditeljima preselio iz Subotice u Rovinj. Cijela obitelj je živjela aktivan život u svojoj župi. Pod zaštitom sv. Eufemije, Bernard je odraštalo i stasao za ozbiljan čin u životu, a njegova izabranica Daria prihvatala je izbor ove crkve za mjesto njihovog vjenčanja. Prešli su dug put od Zagreba do Rovinja da bi zakletvu položili na oltaru crkve gdje leži tijelo balzamirane svetice. Svečano i pobožno je mama Vera dovela svoga sina do oltara, kao i tata svoju kćer. Tog trenutka, crkva je bila ispunjena samom ljubavlju: Božja, roditeljska, zaručnička. Kao da je zrakom leđjela molitva i preporuka: Isuse, evo ih, blagoslovi njihovu ljubav, blagoslovi njihovu odluku i pazi ih i čuvaj... Na sve se to divno nadovezao vlč. gospodin župnik rovinjski podijelivši mladima sakrament ženidbe uz puno lijepih čitanja i dirljivu propovijed. Na kraju ih je preporučio sv. Eufemiji, a mladenci i svi nazočni učinili su ophod oko tijela svetice. Svi smo molili da sv. Eufemija bude posrednica kod dragog Boga za sve milosti koje će im biti potrebne u bračnom životu. Potom je uslijedilo fotografiranje kod oltara. Mnogo poza, ne žureći, kao da poručuju - ne žuri nam se, ovdje smo tako sigurni i zaštićeni. Nije li za divljenje početi novo poglavje svoga života tako ozbiljno i predano Isusu? Molimo se za sve mlade zaručnike da pravo shvate crkveno vjenčanje, baš ovako kao Daria i Bernard Kovačević.

Kata Ostrogonac

Piše: Stjepan Beretić

Crkva otaca karmelićana u Somboru 1904.-2004. (6)

Između Mađarske i Hrvatske - uvijek vjerni Somboru

Poznato je da su karmelićani u Sombor došli iz mađarskog grada Đura. U biskupiji Đur su karmelićani prije 360 godina osnovali samostan, koji im je omogućivao pustinjački način života. Po oslobođenju od Turaka je 1697. godine osnovan samostan u Đuru, a 1699. i u Skalici (danac u Republici Slovačkoj). Onda je Josip II. dokinuo samostan u Skalici, dok je đurski ostao. Onda je došla 1896. godina kada je mađarski karmelićanin osnovao samostan karmelićana u Budimpešti, u ulici Huba. Sve do 15. travnja 1903. godine ta su dva mađarska samostana spadala u austrijsku karmelićansku provinciju. Od toga dana ustanovljena je mađarska poluprovincija. Novicijat nove provincije je bio u Đuru. Konačno, 20. kolovoza 1904. ustanovljen je somborski karmelićanski samostan s namjerom da on postaje karmelićansko učilište. No, kako su Trianonskim ugovorom Bačka, Srijem, Banat i Baranja dopali Kraljevini SHS, somborski su karmelićani, zajedno s većim dijelom Kalačko-Bačke nadbiskupije također ušli u sastav novog kraljevstva. Cijelo stoljeće djelujuoci i braća karmelićani u zelenom i ravnom gradu Somboru. Ti su redovnici vremenom postali uzorima duhovnosti, marljivosti, marljivi i samozatajni služitelji napose sakramenata ozdravljanja, te su se istakli kao sluge bolesnika i pokornika. Organizirali su i karmelićanski svjetovni red, te su tako dali još veći doprinos duhovnom životu ne samo svoje zajednice, već i brojnih naraštaja somborskih katolika. Povijest samostana su gradili redovnici hrvatske, mađarske, njemačke, slovačke, pa čak i rumunjske narodnosti. Samostan je preživio dva svjetska rata i buran raspad zajedničke države južnih Slavena.

Sombor kolijevka Mađarske i Hrvatske karmelićanske provincije

U nastavcima koji slijede čitatelji će se upoznati s nekim već zaboravljenim

stanovnicima stoljetnog somborskog samostana. O značaju toga samostana govori i činjenica da je u njemu, kao u kolijevci stasao prvi naraštaj, danas samostalne mađarske karmelićanske provincije, ali, u Somboru je odnjihana i Hrvatska karmelićanska provincija. Svjedok rađanja te dvije karmelićanske provincije je jedan od prvih somborských karmelićana, Đurđinčanin rođenjem, Bajmočanin krštenjem, đak subotičke gimnazije i sluga Božji Gerard Tomo

Stantić. Po njemu je Bog vodio i zalijavao svojim milostima korijene dviju provincija. O. Gerard je svojim pobožnim, molitvenim i pokorničkim životom privlačio i Bogu vodio ne samo redovnike, već i vjernike Sombora i čitave Bačke. Nije čudo, što Oca Gerarda Hrvatska karmelska provincija sv. o. Josipa, sa sjedištem u Zagrebu, naziva "Ocem" Provincije.

Prva braća karmelićani u Somboru

Kad je 4. srpnja 1904. godine, položen kamen temeljac somborskog samostana i kad je upravitelj mađarske karmelićanske poluprovincije, o. István od sv. Terezije (Soós) položio prve opeke za današnji samostan, počela se

pisati njegova povijest. Isti provincijalni poglavar je postao i prvi poglavar samostana u izgradnji. Njemu su se 16. kolovoza 1904. pridružili novopridošli redovnici iz budimpeštanskog samostana: otac Apolinar od sv. Josipa, kao član bavarske karmelićanske provincije, otac Gerard od sv. Stjepana Kralja (Tome Stantić) i brat Petar od Gospe Karmelske kao sakristan. U zajednici je bio i brat Matija od sv. Adalberta, po narodnosti Mađar, kao brat laik s jednostavnim zavjetima. Tako su od prvog dana dolaska karmelićana u Sombor, somborski katolici imali nove pastoralne djelatnike, koji su poznavali jezike Somboraca katolika.

Rast somborske zajednice

Prvi novi kandidat došao je 3. prosinca 1904. godine u novoosnovani samostan u Somboru. Zvao se Franjo, a bio je krojač. On je 20. prosinca 1904. godine s ocem Apolinarom pošao u Budimpeštu kao kandidat. Novicijat je završio u Đuru, gdje je položio i jednostavne zavjete 1910., te je poslan u budimpeštanski, pa onda u somborski samostan, gdje je vršio dužnost sakristana, vratara, i sakupljača milostinje po gradu i salašima. Iz budimpeštanskog samostana 21. prosinca 1904. godine došao je u Sombor Aleksandar Zavadsky, star 55 godina. Zavadsky je bio stolar te je kao takav uvelike zadužio budimpeštanski samostan. On je ušao u Red kao brat laik. Rođen je u današnjoj Republici Slovačkoj 28. listopada 1850. u mjestu Sečovce (istočno od Košice), zemplinske županije u biskupiji Košice, o čemu svjedoči nekrologij somborskog Karmela. Aleksandar je prvi u novoosnovanom Karmelu u Somboru primio redovničko odijelo na dan 18. ožujka 1904. u sedam sati ujutro. Redovničko mu je ime brat Aleksandar od svetog Josipa. Njegovo su djelo isповjedaonice somborske karmelićanske crkve na hodniku pred sakristijom. Brat Aleksandar je bio muž pobožan i kreposten, marljiv u stolarskom poslu. Preminuo je 22. siječnja 1932. a dan kasnije sahranjen u karmelićanskoj grobnici na somborskem groblju svetoga Roka. U to vrijeme su u samostanu već živjeli sje-menistarci, kao budući karmelićani.

Prema rukopisu Mr. Mate Miloša, iz Sombora *Značajni likovi Karmela u Somboru*

Piše: mr. Andrija Kopilović

MOLITVA "U PRAZNO"

Često puta se osjećam duhovno umornom. Teško mi je moliti i imam dojam da molim "u prazno". Kada se nekom potužim, primjećujem da se mnogi tako osjećaju. A u isto vrijeme se naša vjera navješćuje kao radost. Što je to?

K. K., Bajmok

Čovjek je nepoznanica. Koliko god se trudimo da upoznamo sami sebe, ipak, često, ostajemo sami sebi nejasni. Tim pitanjem se bavi filozofija od kad čovjek postoji, tako isto i teologija, a psihologija kao jedna od novijih znanosti je sva posvećena tome. Međutim, nas kao vjernike ponajviše zanima Božja objava koja nam govori i daje odgovor na sve pa i na to što se vi tužite, a to je osjećaj duhovnog umora. Kada čitamo Stari zavjet, često puta možemo čuti sličnu tužbu koja je puno puta izražena u obliku molitve. Jedna cijela knjiga posvećena je tom problemu. Mnogi psalmi, koji se i danas mole, govore o stanju duše koja je "umorna".

Mi razlikujemo u sebi život duha, duše i tijela. Ta trostruka podjela je nasljeđe još stare grčke filozofije. Međutim, čovjeka kao cjelinu ne može se dijeliti na duh, dušu i tijelo. On je jedan i jedinstven. Samo smrt to nerazdvojivo jedinstvo kida privremeno. Duša je naime besmrtna dok se tijelo raspada i tako doživjava sudbinu svake materije. Kao malu ilustraciju gore iznesenog vam preporučam ovo razmišljanje apostola Pavla: "Čovjek nije sastavljen od duše i tijela, nego čovjek je duša i tijelo. I potreban je spasenja. Psyhe-duša je živi čovjek. "Nevolja i tjeskoba za svaku dušu čovječju koja čini zlo." (Rim 2,9) Tijelo-soma jest čovjek u svojoj tjelesnosti. Za Pavla ne samo "duša" nego i "tijelo" polaze račun za svoja djela. Čovjek "nema" tijelo, nego jest tijelo, "ja" u cijelovitoj konkretnosti. "Tijelo" je hram (naos) u kojemu djeluje Duh. Pavao misli na cijelog čovjeka sa svojim živim i konkretnim postojanjem - i tjelesnim i duhovnim postojanjem. Čitav čovjek pripada Kristu i s njim je prisno povezan, čini "jedan duh" (r. 17). Pavao govori o izvanjem i iznutarnjem čovjeku. Nutarnji čovjek je onaj koji je preobražen Duhom Svetim, pripada Božjem području, slijedi Duha (1 Sol 5,23): Duh nas jači da se naš unutarnji čovjek može vjerno sjetiti s Gospodinom (Ef 3,16). Unutarnji je čovjek "novo stvorenje" (2 Kor 5,17; Gal 6,15), novo i sveto po krštenju, novi čovjek (Jak 1,18), "po Bogu stvoren u pravednosti i svetosti istine" (Ef 4,23). Po krštenju kršćanin svlači "starog čovjeka s njegovim djelima i oblači novoga" (Kol 3,10). To je nešto trajno i konačno, preobražaj bića, i to se mora očitovati u njegovu djelovanju (Ef 4,24). "Novi čovjek" je u prisnoj vezanosti s Kristom, Sinom Božjim i

Sinom čovječjim. Kršćanin se mora "zaobjenuti Gospodinom Isusom Kristom" (Rim 13,14), mora slijediti Krista (1 Kor 11,1). Novi čovjek mora se "obnavljati za spoznanje po slici svoga Spasitelja" (Kol 3,10), da postigne punu spoznaju po Onom koji je savršena slika Božja (Kol 3,10 i Post 3,5). U tom novom čovjeku nema razlike rasne, religijske, društvene (Kol 3,11) pa ni među spolovima (Gal 3,28), što označuje starog čovjeka i stari svijet. "Sve i u svemu je Krist." Novi čovjek nosi "sliku" njegovu (Kol 3,11 b; Gal 3,28 c)." Tako dakle naučava apostol Pavao i po tom njegovom svjedočanstvu i nauci zapravo mi u Novom zavjetu ne bismo smjeli, obdareni milošću, osjetiti taj "duhovni umor". Međutim, ono što spominjete ipak je činjenica. Pokušat ću dati odgovor više kao uputu kako se toga oslobođiti negoli neki "znanstveni" odgovor.

Današnje vrijeme je dosta opterećeno. Čovjek se osjeća razapet i često frustriran. Raskorak, pa i sukob, koji nastaje u nama samima zbog onoga što bismo htjeli i onoga što stvarno ostvarujemo, rađa najčešće nezadovoljstvom - frustracijom. Raskorak između naših idealova i djela, također često rađa opravdanim osjećajem krivice pa ako sebe ne prihvativimo, rađa se nova frustracija. Tako doživjavajući u sebi neuspjeh za neuspjehom, i živeći frustrirano, nastaje zamor koji onda iz psihičkoga prelazi i u duhovni život. To je taj naš "nutarnji razlog"; ne znamo vidjeti sebe u Božjim očima, prihvativi sebe u svim datostima i povjeriti sebe definitivno Bogu. Mi pripadamo Bogu samo djelomično. Osnovni razlog umora je nesigurnost i u konačnici istina da se nismo do kraja povjerili volji Božjoj i stvarno životno izrekli: Neka bude volja Tvoja.

Drugi razlog je naša okolina. Živimo u vremenu koje više nije kritičko već je postalo kritizersko. Javnost je neobuzdana i u cijelosti odgovornost za drugoga smanjena je na minimum. To znači da nitko ne odgovara nikome za sva kriva mišljenja, sudove, ogovore i klevetu. A sve se to širi munjevitom brzinom i stvara se javno mnenje barem one sredine koja vas ili mene okružuje pa se ne možemo ponašati kao da ne čujemo ili kao da nam nije stalo do toga što drugi o nama misle. Vrlo je opasno

danas se obazirati na sva ta mišljenja a opet je s druge strane nepošteno ne voditi brigu o tome kako nas drugi gledaju ili doživljavaju. No ta slika je često neistinita i razlogom je duhovne patnje koja do te mjere ranjava psihu da se odražava i na naš duhovni život te ga doživljavamo promašenim. Unatoč toga što znamo istinu, malo tko je jak izdići se iznad i postaviti se superiorno bez obzira na to takozvano javno mnjenje. Tako postajemo jedan drugomu kopači groba i "pokapamo" se uzajamno što dovodi do stvarnoga umora. To je razlog i vrlo čestih psihičkih oboljenja.

Ne smijemo iz vida izgubiti ni treću dimenziju nastanka takvog stanja a to je napast đavolska. Ako ikada, danas đavao ima stotinu lica. Pojavljuje se u svim mogućim oblicima uvijek kao prevarant i zavodnik. Čas se pojavljuje kao onaj koji govori, drugi čas se radi o nekoj njegovoj gesti, a najčešće je to laž. A svaki put nas to uznemirava. Davno je Pavao ustvrdio da je plod đavolskog zavođenja upravo nemir. I stara poslovica glasi: "Đavo lovi u mutnom" (u mutnom se lako lovi). Stanje umora duše je mutno stanje. U tom mutnom stanju, dakle, najviše plodova ubire đavao.

Na drugi dio vašega pitanja odgovaram kratko. Ako se tako osjećate, nije loše nekome se potužiti jer možda se i on osjeća tako pa će biti sretan podijeliti s vama svoju muku. Čovjekova je naravna potreba dijeliti s drugim i muke i radosti. Ako Vi imate to iskustvo i drugi imaju slično to iskustvo. Kada pak zbrojimo sva ta takva iskustva, možemo ustvrditi da se cijelo društvo osjeća umornim i to neće biti kriva tvrdnja. Mi smo stvarno umorni radi svih gore spomenutih razloga. Što je lijek za takav umor? Ponajprije treba provesti dobru "higijenu duše". Svatko od nas trebao bi početi od sebe da pročisti svoje misli i svoje stavove o definitivnom predanju u volju Božju. Bez tog predanja volji Božjoj, nema rješenja. Psalmista govori da Bogu prepustimo puteve svoje. To znači, mi ne možemo rješiti te probleme, ali ih povjeravamo Bogu, predajemo se Bogu. Drugo, treba moliti unatoč umoru, ponavljajući često puta slavljeničku molitvu, jer u njoj prepoznajemo svoju suobličenost Kristu. I treće, trebamo imati više pozitivnoga "zračenja" pozitivne energije, da druge tješimo a ne da im se tužimo. Sažaljenje koje želimo postići kad se drugima potužimo je kategorija psihičke bolesti. Stoga je daleko važnije naći bližnje s kojima ćemo se znati zajedno moliti, radovati i svjedočiti po Kristu nadmoćnost pobjede nad ona tri gore spomenuta uzroka našega umora. "Samo je u Bogu mir dušo moja", kliče Psalmista. Dakle, odmor naše duše je samo u Bogu. "Bez mene ne možete učiniti ništa", govori Isus. Povjerujmo mu i povjerimo mu se!

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Dukač"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:

- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

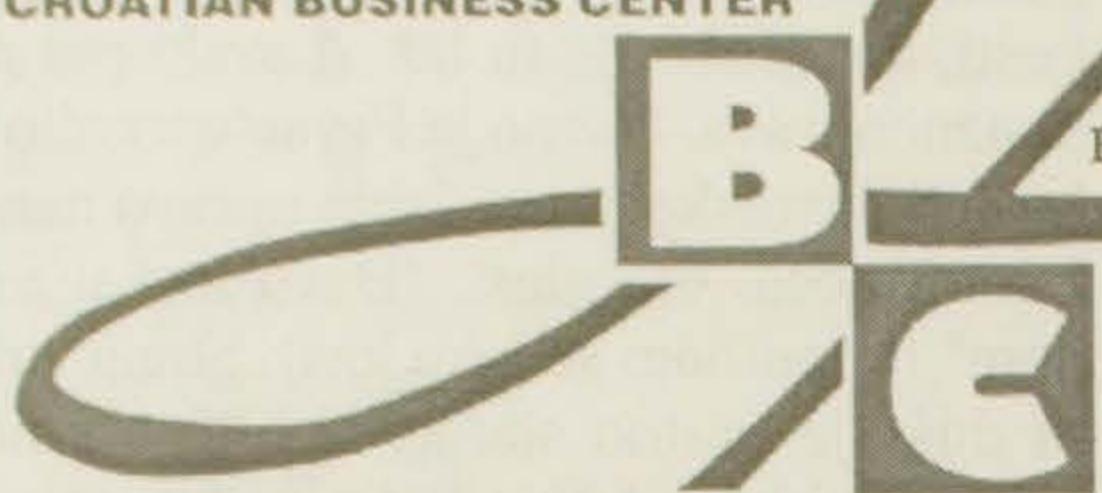
Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

**Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.**

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati

Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT
Koncesionar
VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

Tel: 024/ 787-288

Posjetite Galeriju SUBOTICA

Radnim danom: 9 - 18 sati
Subotom: 9 - 12 sati

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 -13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujška 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

**Millennium
GSM Centar**
Prodaja i Servis

Pentium IV od 24990 din
Novo i polovno !

Fax aparati,
centrale...
Bežični tel.
sa CIP
2970 din
Mobilni od 5500.00
Sve na 7 rata
www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/551-353 Prvomajska 6.

TippNet

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)
Tel: (024) 555-765 Karadordev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borissa Kidrića 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

Zahvaljujemo našim darovateljima

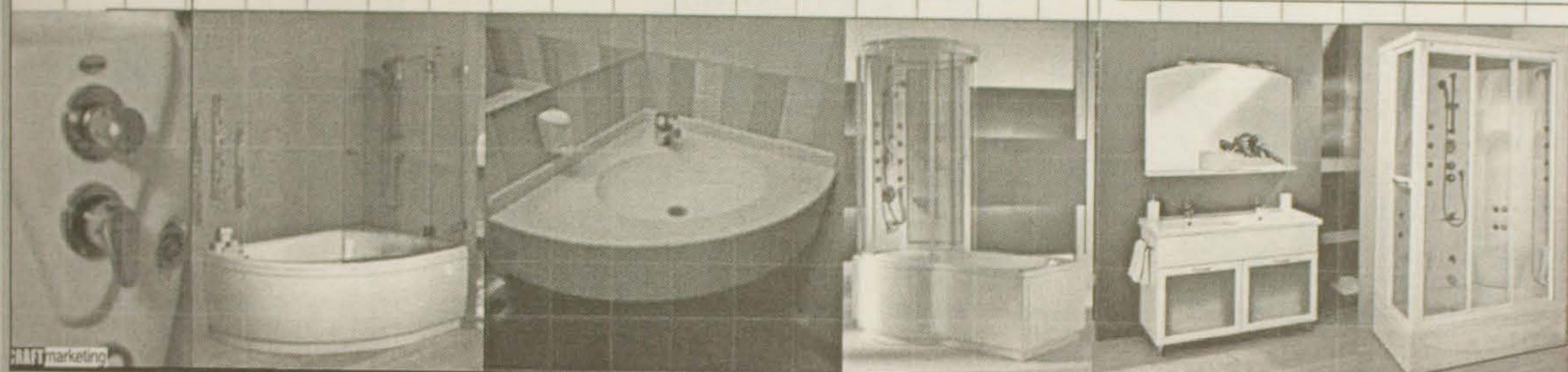
SUBOTICA - Banijska 2; tel: 024/547-274

NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

Kolpa·san® KUPATILA

Za Vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila, ugradni vodokotlići i kupatilska galerterija

Prvi privatni i registrirani dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"
PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/753-374
754-680

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

C SALÁDI MAGAZIN
Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

MONOLIT
GRADNJA

GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZAHATSKO
PREDUZEĆE d.o.o.

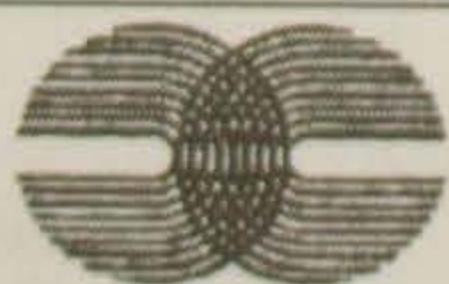
Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:

220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

Slušajte
Radio Suboticu

program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

AGROCOM

POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

U susret događajima

PROŠTENJE NA BAJSKOM GROBLJU U SUBOTICI

ispred kapele obitelji Kopilović
u subotu, 26. 06. 2004.

u 8 sati: sv. misa na mađarskom jeziku
u 9 sati: sv. misa na hrvatskom jeziku

SVEĆENIČKA I ĐAKONSKA REĐENJA

subotička katedrala-bazilika sv. Terezije

27. 06. u 17 sati: na mađarskom jeziku
28. 06. u 17 sati: na hrvatskom jeziku

Ove godine naša biskupija, prvi puta, poslije II. svjetskog rata, dobit će osam mlađomisnika te tri nova đakona. Slavimo Gospodina!

Sve kandidate za sakrament Sv. Reda toplo preporučamo u molitve!

**MLADA MISA
VLČ. MIRKA ŠTEFKOVIĆA**
katedrala-bazilika, 4. 07. u 17 sati

**MLADA MISA
VLČ. GORANA JOVIČIĆA**
Bunarić, 11. 07. u 18 sati

Na naslovnoj stranici:
vitraj "Ljubav" Đ. Sedera

Milica Crnogorac
rođ. Emilia Tumbas
(1931-2004)

preminula je prije pola godine, 18. siječnja 2004.

Sveta misa za dragu nam pokojnicu bit će 20. VII. 2004. u 19 sati u crkvi sv. Terezije Avilske.

Pokoj vječni daruj joj, Gospodine!
Sestra Ana

Hrvatska riječ

Subotica, 31. lipanj 2003. Cijena 20 dinara
ČITAJTE "HRVATSKU RIJEČ"
www.hrvatskarijec.co.yu
tel: (024) 55-33-55

**ALEKSANDAR TEMUNOVIĆ
ŠANO
(1996-2004)**

Proteklo je osam godina otkad naše oči ne gledaju lice tvoje ovdje na zemlji. Vjera i nada nas tješi da ćemo se sresti u vječnosti.

Tvoja obitelj: supruga Grozdana; djeca: Mira i Vojislav; unučad: Nenad, Nemanja, Matija i Magdalena

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 555-589

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;
Fax: 024/551-036;

E-mail:
zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
mr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović,
Željka Zelić

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorka

Tisk:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 720 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 40 USD
Preplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kutina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Kardinal Bozanić predvodio je misu proštenja u crkvi Sv. Antuna u Beogradu, a susreo se i s časnim sestrama

Čuvari Božjeg groba iz Subotice u Banjaluci
s biskupom mons. Franjom Komaricom

Sončani u Vodicama

"Kraljice" prvi put u Maloj Bosni

Tavankutske "Kraljice"

Nastup svih pjevača na 8. koncertu subotičkih zborova
u katedrali - bazilici Sv. Terezije

Obitelj Marka i Vite Milodanović podigla je
novi krž kraj svog salaša u Starom Žedniku

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Djeca iz vrtića "Marija Petković" i djeca koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku hodočastila u Blato na grob bl. Marije Petković

Vrtić "Marija Petković" na :Klincijadi" u Subotici

Prvopričesnici u Sonti

Subotička župa "Isusova Uskršnja" ove godine imala je čak 61 prvopričesnika

Prvopričesnici župe Sv. Jurja u Subotici

Krizmanici subotičke župe Sv. Roka s biskupom mons. dr. Ivanom

Krizmanici katedralne župe Sv. Terezije sa župnikom mons. Stjepanom Terezićem